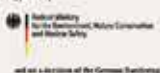

BÁO CÁO ĐẶC BIỆT

**THANH NIÊN VIỆT NAM
HÀNH ĐỘNG VÌ KHÍ HẬU
2022**

Approved by

THÁNG 11, 2022

Báo cáo này được thiết kế bởi Công ty TNHH Tư vấn Giải pháp Sáng tạo (Creatio).
Ảnh: UNDP Việt Nam, Shutterstock, Freepik.

Để biết thêm thông tin, vui lòng liên hệ bui.viet.hien@undp.org.

MỤC TIÊU HẠN 2022

Youth For Climate

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	vi
LỜI CẢM ƠN	ix
TUYÊN BỐ CHUNG THANH NIÊN VIỆT NAM HÀNH ĐỘNG VÌ KHÍ HẬU	x
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	xii
TÓM TẮT BÁO CÁO	xiii
CHƯƠNG I: GIỚI THIỆU	01
1. Bối cảnh	03
2. Phương pháp viết Báo cáo	04
3. Bố cục của Báo cáo	04
CHƯƠNG II: CẬP NHẬT CÁC TIẾN TRÌNH VÀ KẾT QUẢ CHÍNH CỦA CÁC NHÓM THANH NIÊN HÀNH ĐỘNG VÌ KHÍ HẬU TỪ NĂM 2020 ĐẾN 2022	05
CHƯƠNG III: THANH NIÊN TRONG CHÍNH SÁCH KHÍ HẬU VÀ QUÁ TRÌNH RA QUYẾT ĐỊNH	07
3.1. Giới thiệu	08
3.1.1. Giới thiệu tổng quan về các chính sách biến đổi khí hậu của Việt Nam	08
3.1.2. Tại sao thanh niên tham gia vào quá trình lập và thực hiện chính sách khí hậu lại quan trọng?	12
3.2. Thanh niên và chính sách khí hậu: Thực trạng và góc nhìn	13
3.2.1. “Đối thoại” thanh niên và nhà hoạch định chính sách	13
3.2.2. Những hoạt động thanh niên đã đóng góp được	16
3.3. Cơ hội của thanh niên trong thời gian tới	18
3.4. Hướng giải quyết	19

CHƯƠNG IV: THÚC ĐẨY CHUYỂN DỊCH KINH TẾ THEO HƯỚNG KINH TẾ TUẦN HOÀN	21
4.1. Giới thiệu	22
4.2. Đặt thanh niên làm “trọng tâm” của kinh tế tuần hoàn	23
4.3. Một số dự án nổi bật	23
4.4. Các nút thắt đặc thù	26
4.5. Hướng giải quyết	26
CHƯƠNG V: GIẢM PHÁT THẢI HƯỚNG TỚI PHÁT THẢI RÒNG BẰNG “0”	27
5.1. Giới thiệu	28
5.2. Cùng hướng tới phát thải ròng bằng “0”	29
5.3. Một số dự án nổi bật	30
5.3.1. Năng lượng	30
5.3.2. Quản lý chất thải	32
5.3.3. Nông nghiệp, lâm nghiệp và sử dụng đất	34
5.4. Các nút thắt đặc thù	35
5.5. Hướng giải quyết	35
CHƯƠNG VI: THÍCH ỨNG VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU VÀ GIẢM NHỆ RỦI RO THIÊN TAI	37
6.1. Giới thiệu	38
6.2. Thanh niên tích cực tham gia ứng phó với biến đổi khí hậu	39
6.3. Một số dự án nổi bật	40
6.4. Các nút thắt đặc thù	42
6.5. Hướng giải quyết	43
CHƯƠNG VII: NÚT THẮT VÀ HƯỚNG GIẢI QUYẾT CHUNG	45
7.1. Nút thắt chung	46
7.2. Hướng giải quyết chung	47
CHƯƠNG VIII: ĐỀ XUẤT LỘ TRÌNH HÀNH ĐỘNG CỦA THANH NIÊN	51
CHƯƠNG IX: NHÓM TÁC GIẢ	57
TÀI LIỆU THAM KHẢO	61
PHỤ LỤC	62
Phụ lục 1: Rà soát và đánh giá kết quả thực hiện các hướng giải quyết chính từ báo cáo thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2021	62
Phụ lục 2: Giải thích thuật ngữ	65
Phụ lục 3: Điều khoản tham chiếu: Nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách BDKH	66

LỜI NÓI ĐẦU

Tại Hội nghị lần thứ 26 các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (COP26), Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã phát biểu ***“Biến đổi khí hậu đã thực sự trở thành thách thức lớn nhất đối với nhân loại [...]. Đây là vấn đề toàn cầu nên phải có cách tiếp cận toàn cầu, đây là vấn đề ảnh hưởng đến mọi người dân nên phải có cách tiếp cận toàn dân”***. Cách tiếp cận toàn diện của Thủ tướng Chính phủ cần được triển khai thực hiện với những hành động cụ thể, lắng nghe tiếng nói của thế hệ trẻ thanh niên, để lực lượng đoàn viên thanh niên tiên phong trong các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu bằng những hành động thiết thực của mình.

Trong thập kỷ qua, các hiện tượng khí hậu cực đoan đã diễn ra nhanh chóng trên quy mô toàn cầu, thế hệ trẻ thanh niên Việt Nam chưa phát huy hết cơ hội tham gia công cuộc ứng phó với biến đổi khí hậu để bảo đảm an toàn và tương lai ổn định. Nhưng cũng chính trong những năm qua, chúng ta đã và đang chứng kiến một xu thế mới với các sáng kiến đầy nhiệt huyết của thanh niên góp phần thay đổi những tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu và thảm họa thiên nhiên.

Thấu hiểu điều này, vào năm 2020, Chương trình Phát triển Liên hợp quốc tại Việt Nam đã khởi xướng sáng kiến hợp tác với Cục Biến đổi khí hậu thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường và Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và thành lập Sáng kiến thanh niên vì khí hậu - **Youth4Climate**.

Youth4Climate đặt mục tiêu tăng cường hiểu biết của thanh niên về biến đổi khí hậu, hỗ trợ các đại diện và mạng lưới thanh niên có những bước tiến mạnh mẽ hơn trong hành động vì khí hậu. Sáng kiến đã đạt được những kết quả tích cực đáng ghi nhận. Trên cơ sở Báo cáo đặc biệt lần thứ nhất trong năm 2021 và lộ trình thanh niên hành động vì khí hậu giai đoạn 2021-2025, một nhóm thanh niên Việt Nam đã xây dựng Cổng thông tin học tập về biến đổi khí hậu dành cho thanh niên (với sự hỗ trợ của UNDP và Cục BĐKH) và thành lập Mạng lưới thanh niên vì khí hậu - YNet) với 15 tổ chức thành viên. Không những thế, sáng kiến đã huy động được hơn 400 ý tưởng tiêu biểu của thanh niên từ 54 tỉnh, thành phố vì mục tiêu giảm nhẹ hoặc/và thích ứng với tác động của biến đổi khí hậu tại địa phương trong cuộc thi sáng tạo do UNDP và Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tổ chức.

Sau hai năm kể từ khi Youth4Climate được khởi xướng, một số bối cảnh chung liên quan đến chương trình nghị sự về biến đổi khí hậu trong nước và quốc tế đã có nhiều chuyển biến tích cực. Tại COP26, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã đưa ra cam kết Việt Nam sẽ đạt mức phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050; Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu giai đoạn đến năm 2050 của Việt Nam đã được phê duyệt đã nêu đẩy mạnh vai trò của thanh niên là một nhiệm vụ quan trọng cần ưu tiên.

Báo cáo đặc biệt Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022 với 24 tác giả trẻ đã cập nhật những bối cảnh chính sách đang thay đổi, làm rõ những hành động cụ thể mà thanh niên thực hiện, có thể đóng góp vào việc thực hiện mục tiêu đạt mức phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050 của Việt Nam. Báo cáo ghi nhận hơn 130 sáng kiến và dự án khí hậu do thanh niên khởi xướng, là những trường hợp điển hình về hành động khí hậu thiết thực do thanh niên thực hiện. Thanh niên cũng xác định được một số giải pháp thúc đẩy cần ưu tiên triển khai, như việc thành lập nhóm công tác của thanh niên về chính sách khí hậu, xây dựng các chương trình giáo dục và nâng cao năng lực về biến đổi khí hậu, hỗ trợ tài chính và kỹ thuật cho các dự án do thanh niên lãnh đạo. Trong báo cáo lần này, tuyên bố chung của thanh niên là tiếng nói đoàn kết của hàng nghìn thanh niên trên khắp cả nước về nhận thức của thanh niên Việt Nam về vấn đề khí hậu để đóng góp vào Tuyên bố chung của thanh niên toàn cầu tại COP27.

Chúng tôi muốn gửi lời cảm ơn chân thành đến tất cả các đại diện thanh niên đã dành thời gian, sự quan tâm để xây dựng Báo cáo đặc biệt thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu năm 2022. Chúng tôi tự hào về sự đóng góp của thanh niên trong ba năm qua để trao quyền, hướng dẫn và tạo điều kiện cho các bạn thanh niên tiếp cận nhanh hơn với hành động vì khí hậu.

Chúng tôi xin gửi lời cảm ơn tới các nhà tài trợ của Chương trình lời hứa khí hậu của UNDP vì những hỗ trợ liên tục cho hoạt động đầy ý nghĩa này, đặc biệt là tới Chính phủ Ý, Thụy Điển, Vương quốc Anh, Ai Cập và văn phòng các cơ quan sứ quán đại diện tại Việt Nam.

Chúng tôi xin gửi tới tất cả các thanh niên Việt Nam cùng với sự cam kết sẽ hỗ trợ thanh niên, đảm bảo rằng các mối quan tâm và ý tưởng của các bạn được lắng nghe, đồng thời tiếp tục sát cánh cùng các bạn trong việc phát huy sức sáng tạo, ý tưởng và sức mạnh của thanh niên để hành động vì khí hậu. Đây không chỉ là sự quan tâm của chúng tôi mà còn là nghĩa vụ phải làm để đảm bảo rằng thanh niên Việt Nam và các thế hệ tương lai được sống trong một thế giới tốt đẹp.

Như Tổng thư ký Guterres phát biểu: “Đừng từ bỏ hy vọng. Bạn có thể tin tưởng vào tôi để khuếch đại ý tưởng của bạn và hỗ trợ những nỗ lực của bạn để xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn, công bằng hơn, bền vững hơn cho tất cả mọi người”. Chúng tôi luôn sát cánh với các bạn và chúng ta sẽ đạt được thành công trong cuộc ứng phó với biến đổi khí hậu, bảo đảm an toàn cho sự sống trên hành tinh.

Cùng nhau, hãy cùng nhau hướng đến mục tiêu đạt phát thải ròng bằng “0”.

TS. Tăng Thế Cường
Cục trưởng Cục Biến đổi khí hậu
Bộ Tài nguyên và Môi trường

Bà Ramla Al Khalidi
Trưởng đại diện
UNDP Việt Nam

LỜI CẢM ƠN

Báo cáo đặc biệt **“Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022”** được chuẩn bị bởi Nguyễn Văn Bảo, tư vấn – người chịu trách nhiệm chính về việc soạn thảo và tổng hợp báo cáo cho Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (UNDP) tại Việt Nam. Báo cáo sử dụng lời văn, câu chuyện và ý tưởng của nhóm tác giả là những thanh niên tham gia Trại viết Báo cáo đặc biệt **“Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022”**. Nhóm viết báo cáo bao gồm Nguyễn Văn Bảo, Phan Văn Long, Đào Mạnh Trí, Nguyễn Thái Sơn, Nguyễn Hoàng Nam, Phạm Ngọc Anh, Nguyễn Thị Hồng Phúc, Nguyễn Văn Thiên, Nguyễn Thị Thương Thương, Trần Thanh Bảo, Lương Ngọc Chung, Trần Ngọc Hân, Huỳnh Ngọc Thái Anh, Vũ Hoàng Thùy Dương, Phạm Thị Thanh Mai, Ngô Thị Thúy Vy, Trần Đỗ Bảo Nghi, Nguyễn Ngọc Tâm Như, Lê Minh Quân, Đinh Vũ Thùy Anh, Nguyễn Thị Thúy Ngân, Nguyễn Thị Kim Nường, Phạm Hương Linh, Danh Bộ.

Nhóm tác giả muốn gửi lời cảm ơn đến GS.TS. Trần Thục, TS. Tăng Thế Cường, ThS. Phạm Văn Tấn, TS. Chu Thanh Hương, Trần Đỗ Bảo Trung, Nguyễn Thành Công, Bùi Việt Hiền, Vũ Thị Thu Hằng, Morgane Rivoal, Khổng Tuấn Anh, Đỗ Ngọc Thảo, Lê Huỳnh Trang, Dương Anh Quang đã có những góp ý chi tiết liên quan đến đề cương và bản thảo của báo cáo.

Nhóm tác giả muốn gửi lời cảm ơn chân thành đến UNDP Việt Nam và Cục Biến đổi khí hậu (BĐKH) thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường (TN&MT) đã tổ chức Trại viết Báo cáo đặc biệt **“Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022”**. Chúng tôi cũng muốn cảm ơn đến Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản (TNCS) Hồ Chí Minh đã giúp đỡ nhóm tác giả trong thời gian viết báo cáo.

Để hoàn thành được báo cáo này, chúng tôi cũng đã nhận được sự giúp đỡ từ rất nhiều thanh niên trong suốt thời gian qua. Nhóm tác giả muốn gửi lời cảm ơn các bạn trong nhóm điều phối Trại viết (Ngô Thị Phương Thảo, Vũ Hoàng Thùy Dương, Phan Văn Long), nhóm điều phối viết các phần của báo cáo (Nguyễn Hoàng Nam, Đào Mạnh Trí, Trần Thanh Bảo, Phan Văn Long, Nguyễn Thái Sơn, Lương Ngọc Chung, Nguyễn Thị Hồng Phúc, Nguyễn Thị Thương Thương, Huỳnh Ngọc Thái Anh), nhóm dịch báo cáo (Nguyễn Văn Thiên, Lương Ngọc Chung, Phạm Ngọc Anh, Phan Văn Long, Lê Minh Quân, Trần Ngọc Hân). Bên cạnh đó, nhóm tác giả cũng gửi lời cảm ơn đến cảm ơn các bạn trong nhóm Sketch-note (Lê Thị Chung, Võ Thị Mỹ Hồng, Trần Công Danh) đã giúp báo cáo trở nên sinh động và dễ tiếp cận hơn. Nhóm tác giả gửi lời cảm ơn các bạn thanh niên từ Hội nghị Thanh niên Việt Nam về Biến đổi khí hậu (LCOY Việt Nam) cũng như thanh niên trên khắp cả nước đã tham gia đóng góp ý kiến chỉnh sửa Tuyên bố Thanh niên Việt Nam. Cảm ơn Đỗ Minh Thảo và Nguyễn Thị Hà (UNDP Việt Nam) đã điều phối các hoạt động của Trại viết cũng như cập nhật thông tin của báo cáo. Bản báo cáo tiếng Anh do Nguyễn Thị Thu Thủy biên dịch và được hiệu đính bởi Merran Eby (UNDP Việt Nam).

Báo cáo này thuộc Chương trình **“Lời hứa khí hậu”** của UNDP với nguồn tài trợ từ Chính phủ Đức, Chính phủ Thụy Điển, Chính phủ Tây Ban Nha, Chính phủ Ý, Liên minh châu Âu và các nhà tài trợ khác của UNDP.

Miễn trừ trách nhiệm: Báo cáo đặc biệt **“Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022”** do Nguyễn Văn Bảo và các tác giả chịu trách nhiệm chính biên soạn. Các phát hiện, diễn giải và kết luận được trình bày là của nhóm tác giả và không phản ánh quan điểm của UNDP Việt Nam, Cục BĐKH - Bộ TN&MT và Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

TUYÊN BỐ CHUNG THANH NIÊN VIỆT NAM HÀNH ĐỘNG VÌ KHÍ HẬU

Chúng tôi, thanh niên Việt Nam,

Nhận thức được rằng biến đổi khí hậu ngày càng trở nên rõ ràng hơn ở Việt Nam, ảnh hưởng trực tiếp đến phát triển bền vững và đời sống hằng ngày của người dân; đặc biệt là nhóm thiểu số và nhóm yếu thế (bao gồm cả người dân ở vùng dân tộc thiểu số, miền núi, vùng sâu, vùng xa, người có hoàn cảnh khó khăn, người khuyết tật, người trong cộng đồng LGBTQ+);

Ghi nhận tầm quan trọng của việc tạo ra một tuyên bố thanh niên Việt Nam cũng như sự đóng góp của thanh niên Việt Nam vào các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu và bảo vệ môi trường;

Khẳng định ứng phó với biến đổi khí hậu không phải là công việc của một cá nhân, một tổ chức riêng lẻ mà là công việc chung của toàn xã hội, của tất cả các quốc gia trên thế giới;

Kêu gọi thực hiện ngay lập tức các hành động hạn chế sự gia tăng nhiệt độ toàn cầu ở giới hạn 1,5°C cũng như đạt được các mục tiêu dài hạn của Thỏa thuận Paris về biến đổi khí hậu.

HƯỚNG TỚI HÀNH ĐỘNG VÌ KHÍ HẬU TOÀN DIỆN, THANH NIÊN VIỆT NAM TUYÊN BỐ:

Về phát thải ròng bằng “0”

Chúng tôi mong muốn Chính phủ ưu tiên đầu tư cho các nhà máy năng lượng tái tạo, có lộ trình chuyển dần giảm sử dụng nhiên liệu hoá thạch từ nay tới năm 2030, hạn chế các tổ chức tài chính đầu tư vào các dự án phát thải lớn; hạn chế đến mức thấp nhất việc sử dụng các sản phẩm nhựa dùng một lần, tiến tới loại bỏ hoàn toàn các sản phẩm này vào năm 2030.

Chúng tôi hy vọng Chính phủ, doanh nghiệp và các tổ chức tài chính cần có chính sách, chương trình hành động quyết liệt hơn nhằm cơ cấu lại nền kinh tế theo hướng tuần hoàn và phát thải thấp; tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển tài chính xanh; chuyển dịch đầu tư vào các dự án công nghệ giảm phát thải và thích ứng với biến đổi khí hậu, các dự án giải pháp dựa vào tự nhiên.

Về giáo dục và đào tạo

Chúng tôi kiến nghị Chính phủ triển khai lồng ghép các nội dung liên quan đến biến đổi khí hậu vào trong chương trình giáo dục phổ thông, đặc biệt là các nội dung mang tính địa phương, bằng cả tiếng Việt và tiếng dân tộc ở các cấp học từ nay tới năm 2030.

Chúng tôi đề xuất các địa phương và các bên liên quan tổ chức thêm các hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức về biến đổi khí hậu cho người dân, thúc đẩy lối sống “xanh” và hành động vì khí hậu.

Ảnh: Nhóm tác giả tham gia viết Báo cáo năm 2022

VỀ HỖ TRỢ DÀNH CHO THANH NIÊN

Chúng tôi mong muốn Chính phủ, doanh nghiệp, và các tổ chức xã hội thành lập, điều chỉnh các quỹ hỗ trợ với cơ chế giải ngân đơn giản, minh bạch nhằm hỗ trợ tài chính cho các hoạt động về ứng phó với biến đổi khí hậu và bảo vệ môi trường do thanh niên khởi xướng và thực hiện.

Chúng tôi đề xuất Chính phủ, doanh nghiệp, và các tổ chức xã hội tiếp tục xây dựng các chương trình nâng cao năng lực, tăng cường khả năng tiếp cận thông tin cho thanh niên ở mọi vùng miền trên cả nước, trao quyền cho thanh niên địa phương nhằm phát huy tri thức bản địa, kết nối các chuyên gia, tham gia trao đổi kinh nghiệm thực tiễn cũng như đóng góp tham vấn tại các diễn đàn trong nước và quốc tế.

VỀ SỰ THAM GIA CỦA THANH NIÊN VÀO CHÍNH SÁCH VÀ QUÁ TRÌNH RA QUYẾT ĐỊNH

Chúng tôi khuyến nghị rằng thanh niên cần được bày tỏ quan điểm, tiếng nói và tham gia nhiều hơn vào quá trình hoạch định, xây dựng chính sách tại cấp độ địa phương và quốc gia, bao gồm các chính sách quan trọng của quốc gia như Đóng góp do quốc gia tự quyết định, Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu giai đoạn đến năm 2050, Kế hoạch quốc gia thích ứng với biến đổi khí hậu, Luật và chính sách về biến đổi khí hậu và môi trường.

Chúng tôi mong muốn Chính phủ tạo hành lang và cơ sở pháp lý hỗ trợ các cá nhân, sáng kiến, phong trào và tổ chức thanh niên, trong đó cần có các cơ chế riêng dành cho các nhóm thiểu số, nhóm yếu thế và nhóm bị ảnh hưởng trực tiếp bởi biến đổi khí hậu; thành lập nhóm công tác thanh niên về chính sách khí hậu để đại diện tiếng nói của thanh niên tại các diễn đàn chính sách quốc gia và thế giới.

Không chỉ dừng lại ở đó, chúng tôi cũng đã xây dựng một lộ trình thanh niên hành động vì khí hậu từ nay đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050. Chúng tôi đề xuất Chính phủ, doanh nghiệp, và các tổ chức xã hội cùng chung tay đóng góp và thực hiện lộ trình này, thông qua phân bổ nguồn lực, thúc đẩy hợp tác với Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu và các sáng kiến thanh niên. Chúng tôi cam kết tiếp tục hành động hết sức mình để những đề xuất này sẽ trở thành hiện thực trong thời gian tới.

Giới trẻ
Việt Nam

Hành Động vì KHÍ HẬU

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

BĐKH	Biến đổi khí hậu
COP	Hội nghị các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (The United Nations Climate Change Conference of the Parties)
COY	Hội nghị Thanh niên về biến đổi khí hậu của Liên hợp quốc (The United Nations Climate Change Conference of Youth)
ĐBSCL	Đồng bằng sông Cửu Long
IPCC	Ban Liên chính phủ về biến đổi khí hậu (Intergovernmental Panel on Climate Change)
KH&CN	Khoa học và Công nghệ
KOLs	Những người có ý kiến ảnh hưởng (Key Opinion Leaders)
KTTH	Kinh tế tuần hoàn
NAP	Kế hoạch quốc gia thích ứng với biến đổi khí hậu (National Adaptation Plan)
NCCS	Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu (National Climate Change Strategy)
NDC	Đóng góp do quốc gia tự quyết định (Nationally Determined Contributions)
NGOs	Các tổ chức phi chính phủ (Non-Government Organizations)
CSOs	Các tổ chức xã hội (Civil Society Organizations)
TNCS	Thanh niên Cộng sản
TN&MT	Tài nguyên & Môi trường
TNV	Tình nguyện viên
TOT	Đào tạo giảng viên nguồn (Training of Trainers)
UNDP	Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (United Nations Development Programme)
USTH	Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (University of Science and Technology of Hanoi)
YNet	Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu (Youth Climate Action Network)
YFEC	Trại mùa thu Thanh niên vì môi trường (Youth for Environment Camp)

TÓM TẮT BÁO CÁO

Biến đổi khí hậu không phải là một vấn đề mới. Nó đang diễn ra, tại chính đất nước của chúng ta, với sự xuất hiện ngày càng nhiều các thảm họa tự nhiên và hiện tượng thời tiết cực đoan, đe dọa đến phát triển bền vững của đất nước và chất lượng cuộc sống của người dân.

Từ nhiều vùng miền khác nhau trên cả nước, 24 thanh niên được lựa chọn và tham gia Trại viết báo cáo đặc biệt năm 2022 nhằm (i) tổng hợp các hoạt động của thanh niên kể từ năm 2020, (ii) cập nhật Lộ trình Youth4Climate; (iii) xác định và xây dựng các hoạt động cụ thể nhằm đóng góp vào cam kết phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050 được Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính cam kết tại COP26.

Để hoàn thành Báo cáo đặc biệt - Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022, chúng tôi đã sử dụng phương pháp nghiên cứu hỗn hợp, bắt đầu bằng nghiên cứu tại bàn, tham vấn với các chuyên gia, sau đó sử dụng sử dụng kết quả từ cuộc khảo sát Stockholm+50 với sự tham gia của 317 thanh niên và khảo sát TOT Energy với sự tham gia của 504 bạn thanh niên

cũng như kết quả thảo luận nhóm tại Trại viết Báo cáo đặc biệt diễn ra tại thành phố Hà Nội từ ngày 18 đến ngày 20 tháng 8 năm 2022 với sự tham gia của 24 bạn thanh niên đến từ nhiều vùng miền khác nhau của cả nước.

Tại Trại viết năm nay, các đại diện thanh niên đã cùng thảo luận về bốn chủ đề mà thanh niên quan tâm nhất, bao gồm:

- (i) Thanh niên trong chính sách khí hậu và quá trình ra quyết định;
  - (ii) Thúc đẩy chuyển dịch kinh tế theo hướng kinh tế tuần hoàn;
  - (iii) Giảm phát thải hướng tới phát thải ròng bằng "0"; và
  - (iv) Thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai.
- Bên cạnh đó, các đại diện thanh niên cũng đã đề xuất kế hoạch hành động cho thanh niên Việt Nam ứng phó với BĐKH từ nay đến năm 2030 với tầm nhìn đến năm 2050.
- Thông qua sự phân tích chuyên sâu các dự án thanh niên, báo cáo này nêu bật được các thách thức mà thanh niên đang đối mặt, cũng như đề xuất những giải pháp mới để hỗ trợ thanh niên trong quá trình thực hiện dự án.

Nút thắt chung

Qua trao đổi tại Trại viết cũng như quá trình phân tích các dự án, chúng tôi nhận thấy rằng các dự án thanh niên thông thường đều gặp phải hai nút thắt liên quan đến (1) tài chính; (2) kiến thức và kỹ năng.

• **Hạn chế về tài chính:** Thiếu vốn để thực hiện và duy trì hoạt động là một vấn đề thường gặp ở các dự án do thanh niên khởi xướng. Bên cạnh đó, hầu hết các nguồn quỹ dành cho việc phát triển và ứng phó với BĐKH đưa yêu cầu cao so với khả năng xây dựng, quản lý dự án của thanh niên. Đôi khi các quỹ yêu cầu phải có tư cách pháp nhân, một số quỹ giải ngân thông qua các tổ chức phi chính phủ có quy mô nhỏ, tập trung vào một chủ đề nhất định và hạn chế về danh mục hoạt động.

• **Hạn chế về kiến thức và kỹ năng:** nút thắt về kiến thức và kỹ năng cũng đã được nhiều bạn thanh niên đề cập đến. Mặc dù Cổng thông tin về BĐKH dành cho thanh niên có nhiều mô-đun cũng như bài viết hay và thiết thực, nhưng nhiều nhóm và đối tượng thanh niên khác nhau trên cả nước vẫn chưa tiếp cận được các thông tin này. Thanh niên cần được tiếp cận nhiều hơn với kiến thức và kỹ năng liên quan đến BĐKH và quản lý dự án khi còn ngồi trên ghế nhà trường nhưng chương trình học mới chưa tích hợp nhiều nội dung liên quan vào giảng dạy cho học sinh/sinh viên.

Đề xuất hướng giải quyết

- **Phát triển cổng kết nối thông tin tài chính cho biến đổi khí hậu dành cho thanh niên:** thành lập cổng kết nối nguồn vốn về BĐKH dành cho thanh niên để giúp các bạn nắm bắt được các nguồn tài trợ đang mở để có kế hoạch đăng ký và chuẩn bị hồ sơ đề xuất. Cổng kết nối thông tin tài chính cho biến đổi khí hậu góp phần giảm bớt một phần các rào cản tài chính mà thanh niên đang gặp phải.
- **Thúc đẩy vai trò của thanh niên trong quản trị khí hậu và ngoại giao khí hậu:** đẩy mạnh hoạt động liên quan đến Ngoại giao khí hậu, bao gồm các hoạt động của thanh niên Việt Nam tại hội nghị, diễn đàn quốc tế cũng như đàm phán để có thêm các nguồn tài trợ từ các nước phát triển mong muốn hỗ trợ Việt Nam.
- **Xây dựng bộ tài liệu chuyên ngành dành cho thanh niên:** xây dựng bộ tài liệu về các chủ đề liên quan đến BĐKH một cách dễ hiểu, dễ tiếp cận nhất đến thanh niên, học sinh, sinh viên Việt Nam. Bộ tài liệu này sẽ góp phần nâng cao kiến thức, kỹ năng của thanh niên về BĐKH cũng như giúp thanh niên tự tin hơn khi tham gia vào hoạt động, dự án nào có liên quan.

Nút thắt và Hướng giải quyết đặc thù

Thanh niên trong chính sách khí hậu và quá trình ra quyết định

Nút thắt

- Mặc dù thanh niên đang tham gia nhiều hoạt động ủng hộ với BĐKH, **vẫn chưa có nhiều đại diện của thanh niên Việt Nam trong quá trình xây dựng chính sách.** Trong mỗi chính sách, đặc biệt là các chính sách liên quan đến ứng phó với BĐKH, sự tham gia đóng góp của thanh niên sẽ giúp chính sách được xây dựng phù hợp với nhu cầu và phục vụ quá trình thanh niên tham gia ứng phó với BĐKH hiệu quả hơn.
- Một phần không nhỏ của các chính sách ứng phó với BĐKH liên quan tới thay đổi thói quen và hành vi của người dân, trong đó thanh niên là lực lượng lớn thúc đẩy sự thay đổi. Do đó, các nội dung tham vấn từ thanh niên là nguồn thông tin hữu ích giúp các nhà hoạch định chính sách xây dựng các mục tiêu, chiến lược hiệu quả để việc thay đổi thói quen của người dân, hướng tới các mục tiêu quốc gia về ứng phó với BĐKH.

Đề xuất hướng giải quyết

- **#1 Thành lập nhóm công tác thanh niên về chính sách khí hậu** nhằm nghiên cứu các vấn đề liên quan đến chính sách BĐKH và bảo vệ môi trường cũng như là đầu mối tham vấn chính sách với các tổ chức phi chính phủ, liên chính phủ và các bộ ban ngành liên quan, đại diện tiếng nói của thanh niên tại các diễn đàn, hội nghị với các bên liên quan.
- **#2 Xây dựng diễn đàn đối thoại đa bên với thanh niên về BĐKH.** Đây là diễn đàn mở, cần có sự tham gia của nhiều bên khác nhau, trong đó, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đóng vai trò đầu mối, kết nối các tổ chức của thanh niên với các cơ quan Chính phủ, các trường đại học, viện nghiên cứu, cũng như các tổ chức xã hội khác.

Thúc đẩy chuyển dịch kinh tế theo hướng kinh tế tuần hoàn

Nút thắt

- Kinh tế tuần hoàn không còn là một khái niệm quá mới mẻ tại Việt Nam. Tuy nhiên, **nguồn nhân lực cho việc thực hiện chuyển đổi sang phát triển KTTH còn giới hạn.** Điều này đặc biệt đúng đối với các dự án của thanh niên trong lĩnh vực này do KTTH thường gắn với đổi mới khoa học, tiếp cận các mô hình tiên tiến nên yêu cầu trình độ chuyên môn nhất định.

Đề xuất hướng giải quyết

- **#3 Chương trình nâng cao năng lực dành cho thanh niên trong ứng phó với biến đổi khí hậu và thúc đẩy phát triển kinh tế tuần hoàn:** nhằm cung cấp các hướng dẫn và công cụ thiết thực để xây dựng, chuyển đổi và áp dụng mô hình kinh tế tuần hoàn vào các dự án đang được thực hiện cũng như tái định hướng hoạt động của dự án.

Giảm phát thải hướng tới phát thải ròng bằng “0”

Nút thắt

- Đáng chú ý, thanh niên còn **hạn chế về năng lực nghiên cứu và phát triển**, do các dự án trong lĩnh vực này cần đầu tư chuyển đổi, áp dụng các công nghệ mới cũng như nghiên cứu các giải pháp mới để giảm phát thải khí nhà kính, sử dụng năng lượng hiệu quả. Thanh niên tuy dồi dào về ý tưởng sáng tạo, nhưng không phải thanh niên nào cũng có cơ hội được trải nghiệm môi trường nghiên cứu sáng tạo bài bản cũng như được tạo điều kiện phát triển các sáng kiến của mình.

Đề xuất hướng giải quyết

- **#4 Quỹ khoa học sáng tạo dành cho thanh niên:** nhằm cung cấp vốn dành cho các sáng kiến thanh niên với cơ chế giải ngân đơn giản, phù hợp với từng sáng kiến thanh niên. Một trong những hoạt động của quỹ bao gồm nâng cao năng lực xây dựng hồ sơ gây quỹ, quản lý tài chính cho các sáng kiến thanh niên, tổ chức các cuộc thi nghiên cứu khoa học. Thông tin về quỹ cũng sẽ được cập nhật liên tục trên cổng kết nối thông tin tài chính cho BĐKH dành cho thanh niên.

Thích ứng với biến đổi khí hậu và giảm nhẹ rủi ro thiên tai

Nút thắt

- Các bạn thanh niên hay **gặp khó khăn trong việc tìm đầu mối làm việc** cùng vì không có người chịu trách nhiệm giám sát các hoạt động liên quan BĐKH ở các địa phương. Điều này đặc biệt đúng với các bạn thanh niên hoạt động độc lập với Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, trong việc hợp tác với chính quyền địa phương và tìm cán bộ phê duyệt các sáng kiến dựa vào cộng đồng.

Đề xuất hướng giải quyết

- **#5 Tập huấn kỹ năng tại địa phương:** Nâng cao khả năng thích ứng và kỹ năng chuyên môn của thanh niên địa phương, xoay quanh hai chủ đề chính: (1) Kỹ năng chuyên môn và (2) Kỹ năng mềm.
- **#6 Tăng cường đóng góp của thanh niên địa phương vào các dự án có sẵn:** Tăng cường tuyển tình nguyện viên, cộng tác viên là thanh niên tại chính địa phương chịu tác động bởi BĐKH cũng như kết nối các tổ chức với các thanh niên địa phương.

CHƯƠNG I: GIỚI THIỆU

Khởi động quá trình xây dựng chiến lược BDKH

THÁNG 2

Ra trang WEB / các kênh Truyền Thông

Kết nạp "50 dự án" tổ chức CLB Thanh niên vào mạng lưới thông

Khảo sát ĐÁNH GIÁ NHU CẦU KIẾN THỨC của Thanh niên VIỆT NAM. các MODULE KIẾN THỨC về BDKH trẻ.

DÙNG TRANG WEB kết nối Ý TƯỞNG của THANH NIÊN với các NHÀ KHOA HỌC / CHUYÊN GIA.

Tạo các NHÓM MENTOR để triển khai Ý TƯỞNG SÁNG TẠO

THÁNG 6

THÁNG 7-8

Ảnh: UNDP Việt Nam

1. Bối cảnh

Biến đổi khí hậu không phải là một vấn đề mới. Nó đang diễn ra nhanh và đe dọa cuộc sống của tất cả chúng ta.¹ Tuy nhiên, những hành động ứng phó với BĐKH hiện nay vẫn còn chậm hơn rất nhiều so với mức chúng ta cần. Ngay cả ở những quốc gia chịu tác động nặng nề của BĐKH, tiến trình này vẫn còn đang diễn ra rất chậm.² Trong bối cảnh đó, thanh niên ngày càng nhận thức được vai trò quan trọng của mình trong việc thu hút sự chú ý của các nhà lãnh đạo trên thế giới vào các hành động ứng phó với BĐKH.³ Hơn ai hết, họ nhận thức được rằng mặc dù nhiều thanh niên đã và đang bị ảnh hưởng và dễ bị tổn thương với tác động của BĐKH, nhưng thanh niên cũng là nhân tố quan trọng thúc đẩy những hành động ứng phó với BĐKH.

Được xác định là một trong những quốc gia bị tác động mạnh bởi BĐKH và thiên tai,⁴ Việt Nam đã đưa ra những cam kết mạnh mẽ, khẳng định quyết tâm và ưu tiên trong việc giải quyết những thách thức nghiêm trọng toàn cầu về khí hậu, môi trường, suy giảm hệ sinh thái, hướng đến mục tiêu một hành tinh khỏe mạnh; đồng thời tận dụng cơ hội đưa đất nước theo con đường “xanh”, hiện thực hóa mục tiêu trở thành nước phát triển có thu nhập cao vào năm 2045.⁵ Tuy nhiên, để đạt được mục tiêu đó, cần có sự đóng góp tích cực của người dân, cộng đồng và của toàn xã hội, trong đó, thanh niên đang ngày càng thể hiện được vai trò của mình trong nhiệm vụ ứng phó với BĐKH và bảo vệ môi trường. Họ là những người trẻ luôn tràn đầy năng lượng, hoài bão, và không ngừng đổi mới sáng tạo. Quan trọng hơn, BĐKH tác động trực tiếp đến tương lai của chính giới trẻ.

Thời gian qua, cùng với sự hỗ trợ của Bộ TN&MT, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, UNDP Việt Nam, bên cạnh nhiều cơ quan, tổ chức khác, thanh niên đã có thêm các diễn đàn và mạng lưới để chia sẻ và thực hiện các dự án ứng phó với BĐKH. Đáng chú ý, bản Báo cáo đặc biệt đầu tiên Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu năm 2021 là dấu mốc vô cùng quan trọng, thể hiện sự đóng góp tích cực của thanh niên Việt Nam. Báo cáo đã làm rõ những khó khăn của thanh niên trong quá trình thực hiện các dự án ứng phó với BĐKH, cũng như đề xuất hướng giải quyết và lộ trình hành động dành cho thanh niên Việt Nam.⁶

Sau năm 2020, các cam kết quốc tế cũng như chính sách quốc gia liên quan đến BĐKH đã có nhiều thay đổi. Tại COP26, Thủ tướng Chính phủ đã đưa ra cam kết của Việt Nam nhằm giảm

phát thải ròng về “0” vào năm 2050 và tham gia nhiều cam kết, sáng kiến khác như Cam kết giảm phát thải mê-tan toàn cầu, Cam kết toàn cầu về chuyển đổi điện than sang năng lượng sạch, Tuyên bố Glasgow của các nhà lãnh đạo về rừng và sử dụng đất, và tham gia Liên minh hành động thích ứng toàn cầu. Bên cạnh đó, Chính phủ đã tích cực lồng ghép các mục tiêu mới thông qua quyết định phê duyệt phê duyệt Đề án về những nhiệm vụ, giải pháp triển khai kết quả COP26⁷, Kế hoạch quốc gia thích ứng với BĐKH (NAP⁸), Chiến lược quốc gia về BĐKH giai đoạn đến năm 2050⁹ và hiện đang cập nhật Đóng góp do quốc gia tự quyết định¹⁰ cũng như dự thảo Quy hoạch phát triển điện VIII.

Tiếp nối thành công từ Báo cáo đặc biệt: “Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu” năm 2021, báo cáo này cung cấp những thông tin cập nhật nhất về các hoạt động cũng như bổ sung những dự án nổi bật của thanh niên trong thời gian qua. Thông qua sự phân tích chuyên sâu các dự án thanh niên, báo cáo hy vọng sẽ nêu bật được các thách thức mà thanh niên đang đối mặt, cũng như cam kết mà thanh niên Việt Nam có thể thực hiện để cùng với Chính phủ, các bộ ban ngành và cơ quan chức năng hướng tới mục tiêu phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050. Do đó, báo cáo lần này hướng đến các mục tiêu cụ thể như sau:

- Phân tích các hoạt động, dự án của thanh niên Việt Nam liên quan đến BĐKH, tập trung ở bốn lĩnh vực chính:

(i) Thanh niên trong chính sách khí hậu và quá trình ra quyết định;

(ii) Thúc đẩy chuyển dịch kinh tế theo hướng kinh tế tuần hoàn;

(iii) Giảm phát thải hướng tới phát thải ròng bằng “0”; và

(iv) Thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai;

- Xác định những khó khăn của thanh niên trong quá trình triển khai các hoạt động/dự án ứng phó với BĐKH và bảo vệ môi trường, đồng thời đề xuất hướng giải quyết mới để thực hiện tốt hơn các hoạt động, dự án trong tương lai;

- Đề xuất lộ trình hành động cụ thể cho thanh niên Việt Nam từ nay đến hết năm 2030 và tầm nhìn đến 2050 để thích ứng hiệu quả với BĐKH và hướng tới mục tiêu phát thải ròng bằng “0”.

¹ Clayton, S., & Karazsia, B. T. (2020). Development and validation of a measure of climate change anxiety. *Journal of Environmental Psychology*, 69, 101434. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2020.101434>

² United Nations. (2022). *World Economic Situation and Prospects 2022*. Truy cập từ trang: <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/world-economic-situation-and-prospects-2022/>

³ United Nations. (2021). *The Global Youth Statement on Climate Change*. Truy cập từ trang: <https://ukcoy16.org/wp-content/uploads/2021/10/Global-Youth-Statement.pdf>

⁴ Le, K., & Nguyen, M. (2021). The impacts of temperature shocks on birth weight in Vietnam. *Population and Development Review*, 47(4), 1025-1047

⁵ World Bank. (2021). *How Will Vietnam Blossom? : Reforming Institutions for Effective Implementation*. World Bank, Washington, DC. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/36797>

⁶ UNDP. (2021). *Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu*. Truy cập từ trang: <https://www.undp.org/vietnam/publications/report-youth-climate-action-viet-nam>

⁷ Chính phủ Việt Nam (2022). Quyết định số 888/QĐ-TTg phê duyệt Đề án về những nhiệm vụ, giải pháp triển khai kết quả Hội nghị lần thứ 26 các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu. Truy cập từ trang: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/EN/Tai-nguyen-Moi-truong/Decision-888-QD-TTg-2022-scheme-setting-out-tasks-of-Conference-on-Climate-Change/524316/tieng-anh.aspx>

⁸ Chính phủ Việt Nam (2020). Quyết định 1055/QĐ-TTg 2020 Kế hoạch quốc gia thích ứng với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030. Truy cập từ trang: <https://english.luatvietnam.vn/decision-no-1055-qd-ttg-on-promulgating-the-national-climate-change-adaptation-plan-for-the-2021-2030-per-187092-doc1.html>

⁹ Chính phủ Việt Nam (2022). Quyết định số 896 / QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu đến năm 2050. Truy cập từ trang <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/EN/Tai-nguyen-Moi-truong/Decision-896-QD-TTg-2022-approving-the-National-strategy-for-climate-change-until-2050/525126/tieng-anh.aspx>

¹⁰ Chính phủ Việt Nam. (2020). *Đóng góp do quốc gia tự quyết định của Việt Nam*.

2. Phương pháp viết báo cáo

Để hoàn thành Báo cáo này, chúng tôi sử dụng phương pháp nghiên cứu hỗn hợp, bắt đầu bằng nghiên cứu tại bàn, tham vấn với các chuyên gia, sau đó sử dụng kết hợp nghiên cứu định tính và nghiên cứu định lượng để bổ sung và cung cấp một cách toàn diện về các hoạt động, dự án của thanh niên Việt Nam trong thời gian qua. Chúng tôi bắt đầu với việc rà soát Báo cáo đặc biệt - Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu năm 2021 cũng như các văn bản pháp luật, các báo cáo và các tài liệu từ các nguồn trực tuyến có liên quan đến BĐKH và các phong trào/hoạt động của thanh niên để hỗ trợ cho các phát hiện nghiên cứu khi cần thiết.

Bên cạnh đó, để đánh giá chính xác mức độ nhận thức của thanh niên Việt Nam, chúng tôi đã sử dụng kết quả từ cuộc khảo sát Stockholm+50 với sự tham gia của 317 thanh niên và khảo sát TOT Energy với sự tham gia của 504 bạn thanh niên. Bảng khảo sát do UNDP Việt Nam thực hiện và được gửi tới thanh niên Việt Nam từ ngày 5/4 đến 15/5/2022 qua các kênh truyền thông mạng xã hội cũng như các tổ chức, đội nhóm, câu lạc bộ khác nhau đang hoạt động trong lĩnh vực khí hậu. Kết quả của những cuộc khảo sát đã giúp chúng tôi định hình được mức độ nhận thức và sự quan tâm của thanh niên Việt Nam đối với các chủ đề liên quan đến BĐKH, cũng như đưa ra các hướng giải quyết phù hợp với bối cảnh mới.

Dựa trên những kết quả từ nghiên cứu tại bàn và khảo sát định lượng, chúng tôi đã xây dựng một bộ câu hỏi có liên quan đến các chủ đề về BĐKH và sau đó thực hiện các cuộc thảo luận nhóm tại Trại viết Báo cáo đặc biệt năm 2022 diễn ra tại thành phố Hà Nội từ ngày 18 đến ngày 20 tháng 8 với sự tham gia của 24 bạn thanh niên đến từ nhiều vùng miền khác nhau của cả nước, bao gồm 8 bạn đã tham gia Trại viết 2020 và 16 thành

viên mới (xem Chương IX). Đây đều là các bạn trẻ, có nhiều kinh nghiệm, có khả năng đại diện cho tiếng nói chung của các nhóm và phong trào thanh niên hành động vì khí hậu ở Việt Nam. Bên cạnh đó, Trại viết năm nay còn có sự góp mặt của các chuyên gia đầu ngành, các nhà hoạch định chính sách cấp cao của Việt Nam, đại diện từ các tổ chức quốc tế trong và ngoài nước, đại diện từ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, các trường đại học và viện nghiên cứu. Với sự tham gia đa dạng, Trại viết năm nay đã tạo ra một không gian trao đổi và thảo luận mở giữa các bạn thanh niên và chuyên gia trong ngành.

Tại Trại viết năm nay, các đại diện thanh niên đã cùng thảo luận về bốn chủ đề mà thanh niên quan tâm nhất, bao gồm: Thanh niên trong chính sách khí hậu và quá trình ra quyết định; Thúc đẩy chuyển dịch kinh tế theo hướng kinh tế tuần hoàn; Giảm phát thải hướng tới phát thải ròng bằng "0"; và Thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai. Bên cạnh đó, các đại diện thanh niên cũng đã đề xuất hành động cho thanh niên Việt Nam ứng phó với BĐKH từ nay đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2050. Ngoài ra, nhóm viết báo cáo cũng phỏng vấn các chuyên gia tham gia Trại viết, chủ động tìm hiểu các dự án của thanh niên, các câu chuyện liên quan đến quá trình hoạt động, cũng như những khó khăn và mong đợi của họ.

Trong bốn tuần sau đó, các đại diện thanh niên, dưới sự điều phối của trưởng nhóm viết báo cáo, đã tập hợp thành các nhóm viết để cùng nhau hoàn thiện các phần của bản báo cáo này. Một trong những điểm đặc biệt của bản báo cáo chính là việc các bạn thanh niên tự lên đề cương, tự lấy ý kiến của thanh niên trên toàn quốc và hoàn thiện bản báo cáo theo góc nhìn của riêng các bạn.

3. Cấu trúc của báo cáo

Trong các phần tiếp theo của báo cáo, chúng tôi sẽ cập nhật tiến trình và kết quả chính của các nhóm thanh niên hành động vì khí hậu từ 2021 đến nay, trước khi phân tích chuyên sâu các chủ đề chính của Trại viết năm nay. Với mỗi chủ đề cụ thể, chúng tôi bắt đầu bằng việc giới thiệu khái niệm, cũng như nhận thức tổng quan của thanh niên; ngoài ra, các dự án nổi bật và các nút thắt cũng được trình bày chi tiết. Báo cáo sẽ đề xuất các hướng giải quyết mới cũng như đề xuất một lộ trình hành động vì khí hậu từ nay đến năm 2030, và tầm nhìn đến năm 2050.

Ảnh: UNDP Việt Nam

CHƯƠNG II:

CẬP NHẬT CÁC TIẾN TRÌNH VÀ KẾT QUẢ CHÍNH CỦA CÁC NHÓM THANH NIÊN HÀNH ĐỘNG VÌ KHÍ HẬU TỪ NĂM 2020 ĐẾN 2022

Theo Báo cáo đặc biệt năm 2021, thanh niên phải đối diện với bốn nút thắt chính khi hành động vì khí hậu:

(1) hạn chế về tài chính, (2) thiếu hỗ trợ từ các bên liên quan, (3) hạn chế về năng lực, kỹ năng và (4) hạn chế về công nghệ.

Để giải quyết những nút thắt này, bản báo cáo đã đề xuất hai hướng giải quyết chính bên cạnh các giải pháp riêng cho từng chủ đề, bao gồm:

(1) thiết lập Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu, và (2) xây dựng Cổng thông tin về BĐKH cho thanh niên.

Các giải pháp này được đưa vào Lộ trình hành động hướng tới COP26 và các mục tiêu cho giai đoạn 2022-2025 nhằm nâng cao sự đóng góp của thanh niên vào việc hiện thực hóa NDC của Việt Nam.

Trong gần hai năm qua, dưới sự hỗ trợ của UNDP Việt Nam, Bộ TN&MT, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội đồng Anh, Live & Learn, Trung tâm Phát triển Sáng tạo xanh (Green ID), Đại học Việt Pháp (USTH), Viện Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), CHANGE, WildAct, cũng như nhiều cơ quan chức năng khác nhau, nhiều hoạt động do thanh niên đề xuất đã được thực hiện, đem lại những tín hiệu tích cực trong việc ứng phó với BĐKH. Trong đó, nổi bật là việc thiết lập Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu – YNet vào ngày 1/1/2021 với 15 tổ chức thành viên trên toàn quốc. Mục tiêu của YNet là có thể đứng ra hỗ trợ các đội nhóm thành viên trong việc xin quỹ và làm việc với các bên liên quan, tổ chức các chương trình nhằm tập huấn nâng cao năng lực thanh niên. Thời gian qua, nhiều hoạt động đã được YNet tổ chức như: Giải lập Hội nghị Thượng đỉnh về BĐKH của Liên Hợp Quốc - MOCK COP26; Đóng góp viết Tuyên bố Thanh niên - đại diện tiếng nói thanh niên Việt Nam tại COY16, Pre-COP26, và COP26; Tham gia đại diện tiếng nói thanh niên Việt Nam tại COP26, Thư gửi Thanh niên toàn cầu (Global Youth Letter), tổ chức tập huấn HUCA - Heat up Climate Action, vv.

Một điểm nhấn đáng chú ý khác là việc xây dựng Cổng thông tin về BĐKH cho thanh niên (Youth4Climate Learning Hub) trong khuôn khổ sáng kiến Youth4Climate của UNDP Việt Nam. Cổng thông tin hoàn toàn do thanh niên thiết kế và tổng hợp kiến thức. Nhóm xây dựng Cổng thông tin bao gồm các bạn thanh niên từ nhiều vùng miền, lĩnh vực hoạt động cùng phát triển các mô-đun với sự hỗ trợ và kiểm duyệt của các

chuyên gia trong ngành. Đặc biệt, mỗi mô-đun đã đúc kết được những kiến thức trọng tâm với nhiều hình ảnh minh họa, được người dùng đánh giá là hữu ích và sáng tạo. Tính đến nay, Cổng thông tin đã xây dựng được 5 chuyên đề liên quan quan đến BĐKH (Khoa học khí hậu, Các hệ sinh thái & Sử dụng đất, Năng lượng, Vật liệu & Quá trình công nghiệp, Chính sách), thu hút khoảng 600 người tham gia và hoàn thành. Cổng cũng là nơi tập hợp hơn 100 báo cáo và 20 bài viết từ góc nhìn thanh niên.

Ngoài ra, nhiều hoạt động của thanh niên cũng được triển khai trong thời gian qua như Chuỗi chương trình tập huấn kỹ năng triển khai dự án cho Thanh niên - Movers; các phiên thảo luận bàn tròn của Thanh niên vì khí hậu: Di cư và BĐKH, Các giải pháp dựa vào thiên nhiên, Kinh tế tuần hoàn (KTTH); xây dựng nhóm thanh niên vì năng lượng xanh và khí hậu; các giải thưởng thanh niên sáng tạo vì khí hậu do Trung ương Đoàn và UNDP Việt Nam tổ chức, vv.

Song song với các hoạt động kể trên, thanh niên cũng tham gia tích cực vào các hoạt động liên quan đến BĐKH và bảo vệ môi trường do Đoàn TNCS Hồ Chí Minh phát động. Một số kết quả nổi bật như sau ¹¹:

- 94.831 Chi đoàn dân cư đăng ký triển khai thực hiện “Tuyến đường sáng – xanh – sạch – đẹp”;
- Toàn đoàn tổ chức được 8.028 lớp tập huấn nâng cao năng lực về các hoạt động bảo vệ môi trường, ứng phó với BĐKH với 624.234 đoàn viên thanh niên tham gia;
- Triển khai 1.652 công trình thanh niên cấp tỉnh và 12.616 công trình thanh niên cấp huyện về bảo vệ môi trường, ứng phó với BĐKH;
- 36.387 ý tưởng khởi nghiệp, mô hình khởi nghiệp, lập nghiệp của thanh niên trong bảo vệ môi trường, ứng phó với BĐKH;
- Xây dựng mới 1.052 nhà tránh lũ, vv.

Phụ lục 1 trình bày chi tiết kết quả của các hướng giải quyết chính, khó khăn gặp phải và đề xuất các bước triển khai trong thời gian tới.

¹¹ Kết quả triển khai Đề án “Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tham gia bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2019-2022” được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 894/QĐ-TTg ngày 17/7/2019.

CHƯƠNG III: THANH NIÊN TRONG CHÍNH SÁCH KHÍ HẬU VÀ QUÁ TRÌNH RA QUYẾT ĐỊNH

3.1. Giới thiệu

3.1.1. Giới thiệu tổng quan về các chính sách biến đổi khí hậu của Việt Nam

Ảnh: www.shutterstock.com

Là một nước dễ bị tổn thương bởi BĐKH, hệ thống thể chế và chính sách dành cho chủ đề BĐKH tại Việt Nam **khá phức tạp và liên quan đến nhiều ngành, lĩnh vực, xuyên suốt từ cấp quốc gia tới địa phương**. Từ năm 2020 đến nay, hệ thống chính sách cho BĐKH ở Việt Nam có nhiều cập nhật, thay đổi và hoàn thiện hơn. Nguyên nhân chính là do sự thay đổi của bối cảnh quốc tế và trong nước, mà trong đó có hai sự kiện chính có thể được kể tới:

Luật BVMT 2020 được phê duyệt

Chương 7 của Luật BVMT tập trung cho các nội dung ứng phó với BĐKH. Nội dung Chương 7 về BĐKH đã cập nhật nhiều quy định chặt chẽ và đáp ứng nhiều yêu cầu của quốc gia về BĐKH hơn so với Luật BVMT năm 2014, tạo cơ sở pháp lý cao nhất để các chính sách, quy định và hướng dẫn khác, ví dụ nghị định, thông tư, kế hoạch, được xây dựng.

COP26 và các cam kết của Việt Nam

COP26 là dấu mốc quan trọng đối với hành động vì khí hậu cả ở quốc tế lẫn Việt Nam. Ở tầm quốc tế, sau hơn 5 năm đàm phán, hướng dẫn triển khai Thỏa thuận Paris đã được hoàn thành. Theo sau đó, các nước, bao gồm Việt Nam sẽ phải thực hiện nhiều nghĩa vụ hơn, ví dụ trong lĩnh vực báo cáo kết quả trong nước, theo quy định của Công ước khung Liên hợp quốc về Biến đổi khí hậu (UNFCCC).

Việt Nam cũng đã tham gia vào các cam kết khác nhau, để thể hiện kỳ vọng và nỗ lực của mình, bao gồm “Cam kết phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050”, “Cam kết giảm ít nhất 30% tổng lượng phát thải khí mê-tan vào năm 2030”, vv. Sau COP26, để hiện thực hóa các cam kết của mình, Việt Nam từ cuối năm 2021 đến nay đã rất tích cực xây dựng các kế hoạch/chính sách trong nước, giao rõ nhiệm vụ cho các cơ quan liên quan.

Kết quả khảo sát Stockholm +50 cũng chỉ ra rằng Thanh niên có những phản ánh đa dạng về vai trò của chính sách khí hậu hiện tại trong việc bảo vệ tương lai của họ: 16,1% tin tưởng mạnh mẽ vào các định hướng chính sách hiện có; 26,2% cho rằng các chính sách có tác dụng với tương lai của họ; 25,2% cho rằng các chính sách có thể hiệu quả cho tương lai của họ.

Tuy nhiên, với hệ thống các chính sách BĐKH khá phức tạp và cập nhật nhanh như vậy, việc hiểu và tham gia vào quá trình này là điều không dễ dàng với nhiều đối tượng, đặc biệt là thanh niên. Do đó, với mục đích xây dựng báo cáo cho thanh niên liên quan đến BĐKH, nội dung phần này sẽ tập trung đưa ra tổng quan một số chính sách BĐKH kể từ năm 2020 đến nay. Ý nghĩa của những chính sách này cũng được giải thích theo cách giản lược, được chính các bạn thanh niên trong Trại viết biên soạn, như một ví dụ cho cách truyền thông chính sách với các bạn thanh niên.

Luật Bảo vệ môi trường¹² – Chương 7: Ứng phó với BĐKH

Loại văn bản: Luật
Phê duyệt năm: 17/11/2020
Ngày có hiệu lực: 01/01/2022

Nội dung giảm lược:

- ✦ Là văn bản mang tính pháp lý cao nhất.
- ✦ Chương 7 của Luật tập trung vào nội dung BĐKH, bao gồm 7 điều quy định chi tiết.
- ✦ Một số nội dung nổi bật bao gồm:
  - **Chủ đề thích ứng:**
    - Xây dựng Kế hoạch quốc gia thích ứng với BĐKH (NAP), cập nhật 5 năm một lần.
    - Xây dựng hệ thống giám sát và đánh giá (M&E) các hoạt động thích ứng.
  - **Chủ đề giảm nhẹ KNK: Chủ đề giảm nhẹ KNK:**
    - Hai năm một lần phải kiểm kê khí nhà kính quốc gia. Hiện nay các Bộ liên quan đang nghiên cứu xây dựng các hướng dẫn về việc kiểm kê, đo đạc, báo cáo, thẩm định hoạt động giảm nhẹ phát thải KNK theo các lĩnh vực quản lý.
    - Hàng năm các cơ sở theo danh mục phải thực hiện kiểm kê khí nhà kính, xây dựng kế hoạch giảm phát thải KNK, và báo cáo kết quả giảm nhẹ phát thải KNK.
    - Phát triển thị trường các-bon trong nước.
  - **Xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về BĐKH.**
  - **5 năm một lần, xây dựng báo cáo quốc gia ứng phó với BĐKH.**
  - **Thực hiện cam kết quốc tế về BĐKH và bảo vệ tầng ô-dôn.**
- ✦ Ngoài những điều khoản liên quan trực tiếp đến BĐKH, trong Luật BVMT cũng quy định các điều khoản liên quan đến bảo vệ các thành phần môi trường như nước mặt, không khí, nước biển, đất và bảo vệ di sản thiên nhiên; bảo vệ môi trường trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, đô thị và nông thôn; quản lý chất thải và kiểm soát các nguồn ô nhiễm. Việc quản lý tốt các vấn đề liên quan đến môi trường sẽ tác động to lớn đến vấn đề khí hậu, giúp Việt Nam ứng phó với BĐKH.

Nghị định số 06/2022/NĐ-CP¹³ quy định về giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và bảo vệ tầng Ô-dôn

Loại văn bản: Nghị định
Năm phê duyệt: 07/01/2022

Nội dung giảm lược:

- ✦ Nghị định cung cấp những hướng dẫn và quy định chi tiết hơn của Luật BVMT. Về khía cạnh giảm nhẹ phát thải KNK, Nghị định quy định các nội dung như:
  - **Hàng năm, các Bộ quản lý lĩnh vực và cơ sở theo danh mục phải thực hiện kiểm kê khí nhà kính phải xây dựng và nộp kế hoạch giảm nhẹ phát thải KNK và báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch hàng năm này.**
  - **Nội dung và quy trình kiểm kê phát thải KNK.**
  - **Nội dung và quy trình đo đạc, báo cáo và thẩm định việc giảm nhẹ phát thải KNK của các cơ sở sản xuất kinh doanh.**
  - **Phát triển thị trường các-bon trong nước**
    - Từ 2026 trở đi, các cơ sở phát thải KNK sẽ được phân bổ hạn ngạch phát thải KNK theo các lĩnh vực quản lý.
    - Từ nay đến 2027: Xây dựng các quy định, chính sách liên quan, thí điểm hoạt động trao đổi hạn ngạch phát thải KNK và tín chỉ các-bon.
    - Từ năm 2028: Bắt đầu hoạt động chính thức thị trường các-bon trong nước.

¹² Quốc hội Việt Nam [2020]. Luật Bảo vệ Môi trường 2020, Luật số 72/2020/QH14. Truy cập từ: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tai-nguyen-Moi-truong/Luat-so-72-2020-QH14-Bao-ve-moi-truong-2020-431147.aspx>

¹³ Chính phủ Việt Nam. [2022]. Nghị định số 06/2022 / NĐ-CP quy định về Giảm thiểu phát thải khí nhà kính và Bảo vệ tầng ôzôn. Truy cập từ trang: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/EN/Tai-nguyen-Moi-truong/Decree-06-2022-ND-CP-mitigation-of-green-house-gas-emissions/503148/tieng-anh.aspx>

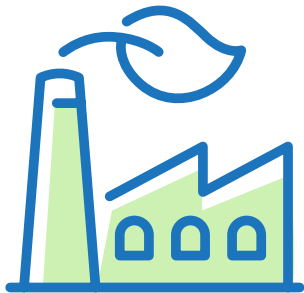

Thông tư số 01/2022/TT-BTNMT¹⁴ quy định chi tiết thi hành Luật Bảo vệ môi trường về ứng phó với BĐKH.

Loại văn bản: Thông tư của Bộ TN&MT
Năm phê duyệt: 07/01/2022

Nội dung giản lược:

- ✦ Thông tư này quy định chi tiết hơn một số nội dung trong Luật và Nghị định 06, bao gồm nội dung về:
  - *Đánh giá tác động, tính dễ bị tổn thương, rủi ro, tổn thất và thiệt hại do BĐKH.*
  - *Thẩm định kết quả kiểm kê KNK và thẩm định giảm nhẹ phát thải KNK.*

Quyết định số 01/2022/QĐ-TTg¹⁵ ban hành danh mục các lĩnh vực, cơ sở phát thải KNK phải thực hiện kiểm kê KNK

Loại văn bản: Quyết định Thủ tướng
Năm phê duyệt: 18/01/2022

Nội dung giản lược:

- ✦ Thông tư này quy định chi tiết hơn một số nội dung trong Luật và Nghị định 06, bao gồm nội dung về:
  - *Ban hành danh sách chi tiết các cơ sở sản xuất kinh doanh phải thực hiện việc kiểm kê KNK và là đối tượng được đề cập trong Luật, Nghị định và Thông tư trước đó.*
  - *Các cơ sở thuộc các ngành Công thương, GTVT, Xây Dựng, Tài nguyên và Môi trường.*

Chiến lược quốc gia về BĐKH giai đoạn đến năm 2050

Loại văn bản: Chiến lược quốc gia
Năm: 26/07/2022

Nội dung giản lược:

- ✦ Chiến lược đề ra mục tiêu cho năm 2030 và năm 2050 cho cả thích ứng và giảm nhẹ phải thải KNK cho các ngành lĩnh vực. Đồng thời quy định nhiệm vụ và phân công công việc cho các Bộ, ngành liên quan.
- ✦ Nổi bật hướng tới phát thải ròng bằng "0":
  - *Đến năm 2030 giảm 43,5% KNK so với phát thải theo kịch bản phát triển thông thường (BAU).*
  - *Đạt đỉnh phát thải tại năm 2035.*
  - *Đến năm 2050: Đạt mức phát thải ròng bằng "0".*

Đề án về những nhiệm vụ, giải pháp triển khai kết quả COP26

Loại văn bản: Quyết định Thủ tướng
Năm phê duyệt: 25/07/2022

Nội dung giản lược:

- ✦ Đề án này ra đời sau COP26 bao gồm nhiệm vụ cho các cơ quan, ban ngành hiện thực hóa các cam kết Việt Nam đã đưa ra tại COP26.

¹⁴ Bộ TN&MT. (2022). Thông tư số 01/2022/TT-BTNMT quy định chi tiết thi hành Luật Bảo vệ môi trường về ứng phó với biến đổi khí hậu. Truy cập từ trang: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tai-nguyen-Moi-truong/Thong-tu-01-2022-TT-BTNMT-huong-dan-Luat-Bao-ve-moi-truong-500962.aspx>

¹⁵ Chính phủ Việt Nam. (2022). Quyết định 01/2022/QĐ-TTg ban hành danh mục các lĩnh vực, cơ sở phát thải KNK phải thực hiện kiểm kê KNK. Truy cập từ trang: <https://english.luatvietnam.vn/decision-no-01-2022-qd-ttg-dated-january-18-2022-of-the-prime-minister-on-promulgating-the-list-of-sectors-greenhouse-gas-emitting-establishments-s-216078-doc1.html>

Đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC)

Loại văn bản: Văn bản đệ trình UNFCCC

Nội dung giàn lược:

- ◆ Yêu cầu cập nhật 5 năm một lần (kể từ năm 2020),
- ◆ Hiện Việt Nam đã rà soát và cập nhật NDC, gửi Ban thư ký UNFCCC vào năm 2020, hiện đang tiến hành cập nhật để nộp trong năm 2022. Việc cập nhật lần này không theo chu trình 5 năm, nhưng theo yêu cầu tăng tham vọng của UNFCCC cũng như điều chỉnh để phù hợp với cam kết phát thải ròng bằng “0” của Việt Nam.

Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH

Loại văn bản: Kế hoạch quốc gia, ngành, địa phương

Nội dung giàn lược:

- ◆ Lộ trình: sẽ ban hành sau NCCS.
- ◆ Có 3 cấp cho loại kế hoạch này:
  - *Kế hoạch cấp quốc gia.*
  - *Kế hoạch ở các ngành theo quy định*
  - *Kế hoạch ở cấp tỉnh*
- ◆ Ý nghĩa: Do NCCS là văn bản mang tính chiến lược, nhiều nội dung còn chưa được chi tiết hóa, để hiện thực hóa NCCS, kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH ở các cấp và ngành được ra đời.

Kế hoạch quốc gia thích ứng với BĐKH (NAP)

Loại văn bản: Văn bản theo yêu cầu của UNFCCC, nhưng tập trung vào thích ứng

Nội dung giàn lược:

- ◆ Yêu cầu cập nhật 5 năm một lần (kể từ năm 2020).
- ◆ Kế hoạch NAP đầu tiên được phê duyệt năm 2020.
- ◆ Tương tự như NDC, Việt Nam cũng đang cập nhật kế hoạch năm 2020 để phù hợp với Chiến lược quốc gia về BĐKH giai đoạn tới năm 2050 (NCCS) vừa được phê duyệt.

Kế hoạch hành động giảm phát thải khí mê-tan đến năm 2030

Loại văn bản: Kế hoạch quốc gia | Năm phê duyệt: 05/08/2022

Nội dung giàn lược:

- ◆ Mục tiêu: giảm ít nhất 30% tổng lượng phát thải khí mê-tan vào năm 2030 so với mức năm 2020 trong các hoạt động trồng trọt, chăn nuôi, quản lý chất thải rắn, xử lý nước thải, khai thác dầu khí, khai thác than và tiêu thụ nhiên liệu hóa thạch.
- ◆ Kế hoạch cũng nêu rõ các biện pháp cụ thể để đạt mục tiêu cho từng ngành nêu trên.

Ảnh: UNDP Việt Nam

3.1.2. Tại sao thanh niên tham gia vào quá trình lập và thực hiện chính sách khí hậu lại quan trọng?

Việc thanh niên tham gia không những là việc nên làm mà còn là việc cần thiết. Bởi thanh niên chính là những người sẽ sống chung với hệ quả tương lai của các chính sách BĐKH ngày hôm nay. Do vậy, thanh niên có quyền lợi và nghĩa vụ gắn với việc tham gia đóng góp xây dựng các chính sách về BĐKH, sao cho phù hợp với định hướng phát triển bền vững của đất nước cũng như xây dựng một tương lai mà thanh niên có thể tự tin làm chủ.

Trong xã hội liên kết số hiện nay, thanh niên chính là bộ phận tiêu thụ và lan tỏa các nội dung trên mạng nhiều nhất. **Key Opinion Leaders (KOLs)**, hay còn gọi là những người có ý kiến ảnh hưởng lớn trên mạng, được chiếm phần đông bởi thanh niên. Do đó, việc tạo hiệu ứng cộng đồng rất cần sự tham gia tích cực của các nhóm thanh niên đang hoạt động ở các lĩnh vực khác nhau, đặc biệt là thông qua các KOLs trẻ để lan tỏa thông điệp. Để làm được điều này, chúng ta cần khuyến khích thanh niên mạnh dạn lên tiếng trong các vấn đề khí hậu.

Mặc dù thanh niên đang tham gia nhiều hoạt động ứng phó với BĐKH, vẫn chưa có nhiều đại diện của thanh niên Việt Nam trong quá trình xây dựng chính sách. Trong mỗi chính sách, đặc biệt là các chính sách liên quan đến ứng phó với BĐKH, việc có sự tham gia đóng góp của thanh niên sẽ giúp chính

sách được xây dựng phù hợp hơn với nhu cầu và hỗ trợ quá trình thanh niên tham gia ứng phó với BĐKH. Một phần không nhỏ của các chính sách ứng phó với BĐKH liên quan tới thay đổi thói quen và hành vi của người dân, trong đó thanh niên chiếm một phần đáng kể thúc đẩy sự thay đổi. Do đó, các nội dung tham vấn từ thanh niên sẽ giúp các nhà hoạch định chính sách xây dựng các mục tiêu, chiến lược cụ thể trong việc thay đổi thói quen của người dân, hướng tới các mục tiêu quốc gia về ứng phó với BĐKH.

Việc tích cực tham gia vào quá trình hoạch định chính sách sẽ giúp các bạn trẻ tự tin hơn với các nỗ lực ứng phó với BĐKH của bản thân. Việc được trao quyền sẽ giúp nâng cao mức độ nhận thức trách nhiệm và sự mạnh dạn trong việc phát triển các dự án ứng phó với BĐKH.

Ngoài ra, chúng ta cần nhìn nhận quá trình đóng góp của thanh niên với một tầm nhìn dài hạn. Những bạn thanh niên tham gia đóng góp xây dựng ngày hôm nay có thể trở thành chính những nhà hoạch định chính sách trong tương lai. Vì vậy, việc được tiếp cận quá trình hoạch định chính sách từ sớm sẽ giúp bổ túc trình độ và giúp các bạn chuẩn bị cho các nội dung công việc sau này.

Ảnh: UNDP Việt Nam

3.2. Thanh niên và chính sách khí hậu: thực trạng và góc nhìn

3.2.1. “Đối thoại” thanh niên và nhà hoạch định chính sách

Trong quá trình viết báo cáo, chúng tôi tiếp cận các bạn thanh niên ở nhiều độ tuổi và nghề nghiệp khác nhau để hiểu rõ góc nhìn của các bạn về vai trò của thanh niên trong quy trình đóng góp xây dựng chính sách. Câu trả lời của các bạn ấy làm sáng tỏ một số nút thắt được nhắc tới trong báo cáo thanh niên đặc biệt năm 2021 và cá nhân hóa những nhận định này bằng các trải nghiệm xây dựng chính sách của chính các bạn. Nhóm tác giả đã thu thập và tổng hợp chia sẻ của các bạn thanh niên và biến chúng thành câu hỏi phỏng vấn một số nhà hoạch định chính sách trong lĩnh vực BDKH tại Việt Nam. Dưới đây là góc nhìn của cả hai bên, được tóm tắt lại như một cuộc đối thoại.

Vấn đề 1: Thiếu kiến thức, thiếu tự tin trong quy trình đóng góp xây dựng chính sách cũng như kênh truyền thông để tiếp cận chính sách

Thanh niên

Quy trình đóng góp xây dựng chính sách là một bí thuật. Chúng tôi cảm thấy mình không có khả năng tham gia và đóng góp.

Nhà hoạch định chính sách

Thanh niên có thể tiếp cận các văn bản quy phạm pháp luật được đăng xin ý kiến trên trang web của các bộ ban ngành.

Khó khăn từ bên trong:

- Thanh niên chưa biết cách sử dụng tiếng nói của mình để tạo ảnh hưởng đến các bên liên quan trong quá trình xây dựng chính sách. Dẫn đến việc họ không có động lực, không chủ động tìm kiếm kênh đóng góp. Điều này được phản ánh trong báo cáo đặc biệt “Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu” được xuất bản vào tháng 05/2021. 36,7% (trong 387 thanh niên được khảo sát) không nghĩ rằng tiếng nói của người trẻ có ảnh hưởng.

Khó khăn từ bên ngoài:

- Truyền thông về các hoạt động đóng góp xây dựng chính sách chưa có sức lan tỏa đến đối tượng thanh niên, dẫn đến việc thanh niên chưa nhận thức được vai trò của bản thân trong việc nêu lên tiếng nói của mình.

Nhìn chung, các bạn đều chưa biết rõ về quy trình đóng góp xây dựng chính sách và cơ hội tham gia chính sách của thanh niên nằm ở đâu trong quy trình đó. Chính vì như vậy, Thanh niên chưa hiểu được vai trò của mình trong các vấn đề liên quan đến chính sách. Từ đó, các bạn nghĩ là bản thân không có khả năng tham gia và đóng góp vào quy trình này vì tiếng nói của mình sẽ không được lắng nghe.

Đáp lời thanh niên, các nhà hoạch định chính sách cho rằng quy trình xây dựng chính sách khép kín đã là câu chuyện của 5 năm trước, khi chỉ có sự tham gia của những người hoạt động trong bộ máy nhà nước. Thế nhưng, hiện tại, chính phủ đã yêu cầu các văn bản quy phạm pháp luật được đăng trên các trang web của các bộ ban ngành để xin ý kiến của người dân (trong đó có thanh niên). Trang web của nhà nước có hai phần giao diện. Một phần dành cho góp ý văn bản dự thảo, và phần còn lại là hỏi đáp để giúp người dân hiểu rõ hơn về bất cứ vấn đề về chính sách có liên quan.

Từ đó, có thể nhận thấy những khó khăn chính sau đây dẫn đến việc thanh niên chưa tham gia sâu sắc vào quá trình đóng góp xây dựng chính sách. Cụ thể:

Vấn đề 2: Yêu cầu chuyên môn cao

Thanh niên

Việc đóng góp ý kiến trên trang web của các bộ yêu cầu kiến thức chuyên môn quá cao. Một người riêng lẻ không có đủ sức tìm hiểu những kiến thức rải rác trên nhiều văn bản, tại nhiều bộ ngành như thế này.

Nhà hoạch định chính sách

Đến cả người làm chính sách cũng không biết được hết! Giải pháp mấu chốt là tập trung vào một vấn đề rất cụ thể.

Nếu không định hướng trở thành một nhà hoạch định chính sách hoặc bản thân thanh niên không làm việc trong lĩnh vực đó, rất khó để thanh niên có thể tìm hiểu rõ ràng, cụ thể, và chi tiết từng chính sách của các bộ ban ngành khác nhau. Chưa kể, nhìn chung, các bạn thanh niên cho rằng các văn bản chính sách vẫn còn quá khô khan, rất khó để chủ động tìm hiểu nếu không có sự giúp đỡ của chuyên gia. Điều này là một cản trở lớn cho thanh niên trong việc đóng góp ý kiến của mình qua những kênh xây dựng chính sách đã được nhắc tới.

Phản hồi thắc mắc của thanh niên, nhà hoạch định chính sách cũng khẳng định rằng bản thân họ cũng không thể nắm được hết tất cả chính sách của toàn bộ các bộ ban ngành. Do vậy, giải pháp là chúng ta cần tập trung vào một vấn đề rất cụ thể, để từ đó đào sâu kiến thức và tìm ra giải pháp hữu ích cho vấn đề đó. Ví dụ, thay vì mọi người tập trung về vấn đề BDKH ở các lĩnh vực khác nhau như: xây dựng, sản xuất, nông-lâm-nghiệp, thanh niên có thể chỉ tập trung vào một lĩnh vực duy nhất, và các vấn đề cụ thể trong lĩnh vực đó. Ví dụ, đối với lĩnh vực sản xuất, thanh niên có thể tập trung vào vấn đề quản lý chất thải.

Có thể thấy, khó khăn trong vấn đề “Yêu cầu chuyên môn cao”, bao gồm:

Khó khăn từ bên trong:

- Thanh niên không có kiến thức chuyên môn nếu không hoạt động trong lĩnh vực đó.

- Thanh niên cũng sẽ không dành thời gian để tìm hiểu chính sách của lĩnh vực khác nếu nó không ảnh hưởng trực tiếp đến họ.

Khó khăn từ bên ngoài:

- Văn bản chính sách còn khô khan. Giao diện chưa thân thiện với thanh niên. Báo cáo đặc biệt “Thanh niên Việt Nam hành động khí hậu” (05/2021) đã chỉ ra nguyên nhân lớn nhất khiến thanh niên gặp khó khăn trong quá trình tiếp cận và tìm hiểu chính sách là “các nguồn thông tin quá khô khan, khó hiểu” (60,5% các bạn được khảo sát).

- Không có sự đào tạo, hướng dẫn đọc văn bản chính sách từ các nhà chuyên môn.

Vấn đề 3: Hành động cá nhân và đoàn thể

Thanh niên

Chúng tôi cũng không thể tham gia đóng góp trực tiếp vào các văn bản quy phạm pháp luật khi chúng đang được xây dựng?

Nhà hoạch định chính sách

Thông thường, các nhà xây dựng chính sách quan tâm hơn đối với các đóng góp của các tổ chức có tư cách pháp nhân, nhóm công tác và các chuyên gia hơn là của các cá nhân.

Nhiều dự án thanh niên hành động vì BDKH được tổ chức độc lập, chưa có sự kết nối giữa nhiều thanh niên, dự án để tạo nên một mạng lưới có tiếng nói và ảnh hưởng trong lĩnh vực đóng góp chính sách. Những ý kiến của thanh niên về chính sách BDKH chưa tìm được chỗ đứng phù hợp để các nhà lập pháp lắng nghe.

Đối với vấn đề này, người làm chính sách đã đưa ra một lời khuyên cụ thể. Thanh niên cần tham gia hoặc tạo ra một tổ chức có tư cách pháp nhân, nhóm công tác hoặc trở thành chuyên gia. Khi đó, ý kiến của các bạn sẽ dễ được lắng nghe hơn.

Khó khăn từ bên trong:

- Thanh niên thiếu sự chủ động trong việc kết nối với các thanh niên khác để cùng nhau hoạt động trong lĩnh vực chính sách.

Khó khăn từ bên ngoài:

- Thanh niên chưa tiếp cận được các giải pháp tăng cường tiếng nói của bản thân trong lĩnh vực xây dựng chính sách.

- Thiếu vắng một đầu mối cập nhật, điều phối thu thập và truyền tải góp ý chính sách giữa thanh niên và các nhà hoạch định chính sách.

Vấn đề 4: Tiếp cận kiến thức và sự dẫn dắt của chuyên gia.

Thanh niên

Thanh niên muốn trau dồi kiến thức về chính sách có thể tìm kiếm sự giúp đỡ của các chuyên gia ở đâu?

Nhà hoạch định chính sách

Các bạn có thể tiếp cận các hội thảo tham vấn chính sách được truyền thông rộng rãi.

Đối với những thanh niên chưa có nền tảng về chính sách, việc tự tìm tòi, đọc hiểu các văn bản pháp luật và hệ thống hóa những kiến thức này là một trở ngại lớn.

Giải đáp vướng mắc này, các nhà hoạch định chính sách khuyến khích thanh niên tham gia các hội thảo tham vấn chính sách với chuyên đề mà các bạn quan tâm. Những hội thảo này thường được truyền thông rộng rãi và có sự tham dự của nhiều chuyên gia tầm cỡ trong ngành. Tại đó, thanh niên sẽ được giải đáp về những chính sách cụ thể có liên quan tới lĩnh vực mà các bạn quan tâm. Ngoài ra, một nhà hoạch định chính sách cho rằng, thanh niên nên mạnh dạn nói chuyện và kết nối với những chuyên gia ở các sự kiện này và đề xuất ý kiến của bản thân. Khi đó, các chuyên gia có thể nhận xét, bổ sung cho những thiếu sót trong đề xuất của các bạn.

Tuy nhiên, những hội thảo này chưa sử dụng các kênh truyền thông hướng tới thanh niên. Vì thế, số lượng thanh niên quan tâm và biết tới những hội thảo này còn ít. Phần lớn thanh niên cũng chưa có cơ hội tham gia những hội thảo tham vấn chính sách, trừ phi các bạn thuộc những tổ chức, trường đại học được mời.

Khó khăn từ bên trong:

- Thanh niên chưa quan tâm tới những hội thảo tham vấn chính sách có chủ đề liên quan tới các lĩnh vực hoạt động của các bạn.

Khó khăn từ bên ngoài:

- Truyền thông về các hội thảo chưa hiệu quả đối với đối tượng thanh niên.

- Các hội thảo thường mang tính kỹ thuật và chuyên môn khá cao, thanh niên ngại hoặc không biết cách đóng góp khi tham gia hội thảo cùng các chuyên gia có nhiều kinh nghiệm.

- Thanh niên chưa có cơ hội tham gia, và chưa được tham gia một cách tích cực.

3.2.2. Những hoạt động thanh niên đã đóng góp được

Ngoài những vấn đề kể trên, thanh niên cũng có nhiều thuận lợi khi tham gia chính sách. Thế hệ thanh niên hôm nay cũng có trình độ học vấn cao hơn thế hệ trước và không thể phủ nhận sẽ có những mối tương quan, giao tiếp rộng rãi hơn. Và với sự hỗ trợ của mạng internet toàn cầu, thời đại 4.0 nổi kết vạn vật đã mang lại cho thanh niên rất nhiều cơ hội và thuận lợi trong công tác ứng phó với BĐKH, bảo vệ môi trường bền vững. Thời gian qua, thanh niên Việt Nam đã chủ động và tích cực tham gia vào quá trình đóng góp chính sách mặc dù vẫn còn ít và hạn chế.

Một số thông tin về hoạt động thanh niên đã đóng góp được tóm tắt dưới đây:¹⁶

Ảnh: UNDP Việt Nam

Tham gia Trại viết Báo cáo Thanh niên hành động vì khí hậu năm 2020

Trại viết Báo cáo Thanh niên hành động vì khí hậu lần đầu tiên được tổ chức bởi UNDP Việt Nam cùng Bộ TN&MT và Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Tại đây 20 bạn thanh niên tham gia đóng góp và xây dựng bản báo cáo. Bản báo cáo đặc biệt đã lấy ý kiến của gần 400 thanh niên Việt Nam về những nút thắt, hướng giải quyết và các hành động ưu tiên trong việc giải quyết bốn chủ đề chính: Ứng phó với BĐKH, Thích ứng với BĐKH, Các giải pháp dựa vào thiên nhiên, và Chính sách khí hậu. Dựa trên quá trình tham vấn của thanh niên, bản báo cáo cũng đề xuất một số hướng giải quyết để khắc phục những nút thắt đó, đồng thời, đưa ra Lộ trình thanh niên hành động vì khí hậu trong 5 năm (2021-2025). Bản báo cáo đặc biệt này đã được gửi đi COP26 để thể hiện tiếng nói thanh niên Việt Nam trong việc giải quyết vấn đề BĐKH. Đây cũng là tài liệu để các bên liên quan có thể đưa ra các giải pháp nhằm thúc đẩy việc tham gia của thanh niên vào hành động vì khí hậu.

Tham gia ký tên vào Global Youth Letter

Vào ngày 9 tháng 9 năm 2021, Hội đồng Anh đã khởi động chương trình Tuyên bố chung của Thanh niên Toàn cầu Hành động vì Khí hậu – Global Youth Letter, nhằm kêu gọi hành động của người trẻ trên khắp thế giới, đặc biệt trực tiếp hướng tới các nhà lãnh đạo – những người sẽ tham dự COP26. Tại Việt Nam, chương trình xin chữ ký được thực hiện bởi Hội đồng Anh và YNet Việt Nam. Bản Global Youth Letter của Việt Nam hay còn biết đến với tên gọi Tuyên bố Thanh niên (Youth Statement) đã tổng hợp ý kiến thanh niên Việt Nam trong vấn đề BĐKH. Với sự tham gia của Đại sứ đồng hành Nghệ sĩ K-ICM, chương trình Global Youth Letter đã thu hút 7.727 chữ ký thanh niên Việt Nam.

Tham dự Hội nghị COY16

Hội nghị Thanh niên về BĐKH của Liên hợp quốc (COY) là một sự kiện dưới ngọn cờ của YOUNGO - Cơ quan Thanh niên chính thức của Công ước khung của Liên hợp quốc về BĐKH (UNFCCC).

¹⁶ Đây là thông tin được thu thập từ Trại viết và phỏng vấn qua mạng lưới tổ chức thanh niên YNet, nên có thể chưa mang tính đại diện và đầy đủ cho tất cả thanh niên Việt Nam.

CC). Hội nghị diễn ra ngay trước thềm COP, tại chính quốc gia đăng cai tổ chức COP. COY đóng vai trò như một không gian để xây dựng năng lực và đào tạo chính sách, nhằm chuẩn bị cho những người trẻ tuổi trước khi tham gia COP.

Năm 2021, COY16 diễn ra tại Glasgow, Vương quốc Anh trong 4 ngày 28–31 tháng 10 năm 2021. Việt Nam có 1 đại diện là Khổng Tuấn Anh. Tại đây, Tuấn Anh đã trình bày bản Tuyên bố Thanh niên của Việt Nam với các nước khác và đã gây được sự chú ý khi Việt Nam là nước có nhiều chữ ký nhất.

Tham dự Sự kiện 'Youth4Climate: Driving Ambition' - một hoạt động tại Pre COP26

Pre COP26 là một cuộc họp dự trù trước Hội nghị thượng đỉnh về BĐKH COP26. Trước thềm Hội nghị các Bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về BĐKH diễn ra tại Scotland, Pre-COP6 là cơ hội chính thức cuối cùng cho một cuộc gặp đa phương giữa các vị bộ trưởng để định hình lại về những gì sẽ diễn ra tại COP26. Bên cạnh cuộc thảo luận của các nhà lãnh đạo cấp cao, sự kiện **Youth4Climate: Driving Ambition** cũng diễn ra từ ngày 28 đến ngày 30 tháng 9 năm 2021. Với sự tham gia của gần 400 bạn trẻ, kết quả sự kiện là tạo ra 1 bản kiến nghị thanh niên toàn cầu để xuất những ý tưởng và hành động cụ thể của thanh niên nhằm giải quyết các vấn đề về BĐKH để trình bày đến COP26.

Việt Nam có 2 đại diện tham dự là Hoàng Ngọc Xuân Mai và Lý Phương Thanh. Tại sự kiện **Youth4Climate: Driving Ambition**, 2 bạn trẻ Việt Nam đã có nhiều hoạt động đóng góp vào bản kiến nghị thanh niên. Đại diện thanh niên Việt Nam - Hoàng Ngọc Xuân Mai đã đặt câu hỏi về sự minh bạch trong các mối quan hệ hợp tác giữa khu vực nhà nước và khu vực tư nhân. Mai đưa ra ví dụ về chính ngân sách tổ chức hội nghị Youth4Climate, đòi hỏi sự minh bạch trong chính hội nghị này cũng như các quá trình đàm phán khí hậu khác. Bên cạnh đó Mai cũng đề cập vấn đề rào cản ngôn ngữ đối với các quốc gia không sử dụng tiếng Anh làm ngôn ngữ chính trong đó có Việt Nam, khi mà quá trình trao đổi không thể tiếp cận tới phần đông thanh niên. Vậy thì làm cách nào để người trẻ của chính những quốc gia như Việt Nam có thể tham gia vào quá trình và có thể đưa tiếng nói tới các đại diện từ chính địa phương của mình.

Tham vấn quốc gia - Hướng tới Stockholm +50

Chuỗi tham vấn quốc gia - Hướng tới Stockholm +50 được tổ chức bởi Đại sứ quán Thụy Điển phối hợp cùng Viện Chiến lược, Chính sách Tài nguyên và Môi trường (Bộ TN&MT), UNDP Việt Nam. Hội nghị toàn cầu Stockholm+50 có chủ đề: "Một hành tinh khỏe mạnh cho sự thịnh vượng của tất cả mọi người -

trách nhiệm của chúng ta, cơ hội của chúng ta." Chuỗi tham vấn đã thu thập ý kiến của 317 thanh niên Việt Nam để gửi tới hội nghị toàn cầu về những thách thức mà con người và hành tinh đang phải đối mặt.

Tham gia các hội thảo, diễn đàn khác

Bốn thanh niên đã tham gia Đối thoại Thanh niên với Tổng thư ký Liên hợp quốc, ông Antonio Guterres vào ngày 22 tháng 10 năm 2022. Tại sự kiện, Phạm Ngọc Anh chia sẻ với Tổng thư ký và các khách mời về Báo cáo đặc biệt: Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2022 và Lộ trình thanh niên hành động 2022-2023. Ngọc Anh cũng chia sẻ về vai trò của YNet trong việc nâng cao năng lực thanh niên và cùng nhóm tác giả báo cáo hoàn thiện bản Tuyên bố Chung của thanh niên về BĐKH. Ngài Tổng thư ký đã đón nhận bản Tuyên bố Chung của thanh niên và bản báo cáo dự thảo báo cáo từ Ngọc Anh. Ông ghi nhận vai trò của thanh niên trong việc ứng phó với BĐKH và đặc biệt coi trọng nhiệt huyết của các bạn.

Ảnh: UNDP Việt Nam

Bên cạnh việc tham gia vào các hội nghị, chương trình về chính sách BĐKH thì thanh niên cũng tham gia vào các cuộc hội thảo trong nước như hội thảo:

- Nâng cao nhận thức, cập nhật thông tin kiến thức, chính sách về BĐKH" tổ chức tại Bắc Giang,
- Hội thảo Công bố kết quả hội nghị COP26 hành động của Việt Nam
- Kịch bản BĐKH cập nhật năm 2020 tổ chức tại Hà Nội,
- Hội thảo: "Chính sách thích ứng BĐKH ở Đồng bằng sông Cửu Long" được tổ chức tại Trường Đại học Kinh tế TP.HCM, vv.

Đây đều là các cuộc hội thảo tổ chức nhằm phục vụ nhiều đối tượng nên không có thống kê cụ thể về số lượng thanh niên tham gia. Tuy có tham gia các cuộc hội thảo này nhưng nhìn chung, thanh niên chủ yếu lắng nghe, theo dõi và chưa có nhiều phát biểu, đóng góp vào hội thảo.

3.3. Cơ hội của thanh niên trong thời gian tới

Tại Hội nghị COP26, Thủ tướng Việt Nam đã tuyên bố mạnh mẽ về đạt mức phát thải ròng bằng "0" vào năm 2050. Bên cạnh đó, theo Bộ trưởng Bộ TN&MT Trần Hồng Hà, chủ đề của Hội nghị Môi trường toàn quốc lần thứ V năm 2022: "Hài hòa phát triển kinh tế và bảo vệ môi trường, hướng tới nền KTTH, phát triển bền vững" cũng là lời kêu gọi mạnh mẽ về sự tập hợp, đoàn kết nhằm bảo vệ môi trường, ngăn chặn sự suy thoái của đa dạng sinh học vì cuộc sống hài hòa với thiên nhiên và cho một tương lai bền vững; tăng cường sự đoàn kết toàn dân, phát huy vai trò hợp tác quốc tế, ứng dụng khoa học công nghệ, nền tảng số trong giải quyết những vấn đề môi trường, BĐKH, đa dạng sinh học. Do đó, thanh niên Việt Nam sẽ có nhiều điều kiện thuận lợi góp phần hoàn thiện hành lang pháp lý về bảo vệ môi trường, ứng phó BĐKH hơn nữa.

Hiện nay, hệ thống chính sách, pháp luật, quy hoạch, chiến lược đã cơ bản hoàn thiện đồng bộ trên tất cả lĩnh vực. Điển hình nhất, Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 với nhiều chính sách và giải pháp mang tính đột phá, đã đánh dấu giai đoạn chuyển đổi mạnh mẽ trong công tác bảo vệ môi trường nhằm hướng tới mục tiêu cao nhất là cải thiện chất lượng môi trường, ứng phó với BĐKH hướng đến bảo vệ sức khỏe người dân. Cùng với đó là thời đại toàn cầu hóa phát triển vượt bậc khoa học - công nghệ và sự tăng trưởng nền kinh tế, thanh niên Việt Nam được tiếp cận với các phương tiện truyền thông hiện đại. Thanh niên có cơ hội tìm hiểu, nắm bắt thông tin một cách nhanh chóng và phong phú về các cơ chế liên quan tới thích ứng hiệu quả với BĐKH, là điều thực sự rất cần thiết, quan trọng đối với quốc gia.

Xét riêng từng địa phương/khu vực cũng có các chính sách đặc biệt để tăng cường khả năng thích ứng cho những đối tượng dễ bị tổn thương như các chế độ bảo hiểm an sinh xã hội cho người nghèo, các chính sách quản lý bền vững tài nguyên đất ngập nước, bảo vệ và khôi phục hệ sinh thái rừng. Ở đó, đội ngũ thanh niên cũng là đối tượng hưởng lợi của chính sách, Nhà nước luôn tạo nhiều điều kiện để phục vụ bồi dưỡng kiến thức tại địa phương cho thanh niên.¹⁷ Ở thời điểm hiện tại, tuy đã có những phiên tham vấn thanh niên về chính sách BĐKH, nhưng một bộ phận lớn thanh niên vẫn phản ánh chưa cảm thấy được tham gia vào quá trình hoạch định chính sách. Vì vậy, cần có nhiều hơn các cơ chế cho phép các bạn thanh niên chia sẻ ý kiến, đóng góp những kiến nghị của mình về các chính sách BĐKH. Ngoài ra, cũng cần phải có nhiều hình thức truyền thông để các bạn thanh niên quan tâm tới BĐKH biết tới những cơ hội tham gia hoạch định chính sách. Từ góc nhìn các nhà hoạch định chính sách, sự đóng góp của các bạn thanh niên tuy đáng khen, nhưng cũng thường xuyên thể hiện sự thiếu nền tảng kiến thức trong lĩnh vực BĐKH. Các kết quả khảo sát cũng cho thấy dù mức độ quan tâm tới chính sách BĐKH của các bạn thanh niên tương đối cao, nhưng nền tảng kiến thức của nhiều bạn về chủ đề này vẫn chưa đủ sâu, nên khó có những kiến nghị phù hợp cho các chính sách khí hậu. Điều này không hoàn toàn do các bạn thiếu ý thức tìm hiểu, mà còn do sự thiếu hụt trong các phương tiện thông tin.

¹⁷ Bao, N.V. (2022). National Youth Policy Review: Vietnam. National Youth Policy Institute of Korea

3.4. Hướng giải quyết

#1 Nhóm công tác thanh niên về chính sách khí hậu

Để xoá bỏ các rào cản trong việc tiếp cận và tham gia đóng góp chính sách của thanh niên, chúng tôi hy vọng thanh niên sẽ được thường xuyên tham gia vào các cuộc đối thoại phù hợp với Chính phủ, cơ quan lập pháp, các bên liên quan và cộng đồng, để tiếp cận luật pháp và hỗ trợ chính sách cũng như các vấn đề liên quan tới các dự án do thanh niên khởi xướng. Để làm được điều này, cần thành lập **nhóm công tác thanh niên về chính sách khí hậu** (dự thảo Điều khoản tham chiếu của nhóm ở Phụ lục 3) để đại diện cho tiếng nói của thanh niên liên quan đến BĐKH và công việc chuyên môn ở các lĩnh vực khác nhau. Dự kiến, nhóm Công tác sẽ (i) nghiên cứu các vấn đề liên quan đến thanh niên và chính sách BĐKH cũng như là đầu mối liên hệ tham vấn chính sách với các tổ chức phi chính phủ, liên chính phủ và các bộ ban ngành liên quan; (ii) nghiên cứu, đánh giá tác động của chính sách đến các hoạt động của thanh niên; đào tạo kỹ năng đàm phán và xây dựng chính sách cho thanh niên, đặc biệt là thanh niên ở cấp cơ sở; (iii) định kỳ tổ chức tọa đàm, trao đổi về chính sách BĐKH giữa các nhà hoạch định chính sách với thanh niên; (iv) cùng với Mạng lưới thanh niên Việt Nam vì khí hậu, đại diện tiếng nói của thanh

niên tại các diễn đàn, hội nghị với các bên liên quan. Trong quá xây dựng các chính sách quan trọng liên quan đến BĐKH của Việt Nam, chúng tôi mong muốn đại diện thanh niên, là thành viên trong nhóm làm việc, sẽ được chính thức tham gia những buổi tham vấn chính sách với các bên. Trước buổi tham vấn, Nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu sẽ soạn thảo một bản kiến nghị của thanh niên để nộp cho các cơ quan ban ngành liên quan, tạo cơ sở cho những đóng góp của thanh niên trong phiên tham vấn chính sách chính thức. Chúng tôi hy vọng rằng, việc thành lập nhóm sẽ giúp các nhà hoạch định chính sách nắm được rõ hơn thực trạng của thanh niên trong lĩnh vực khí hậu cũng như tìm ra những điểm cần cải thiện và những lĩnh vực cần được đầu tư để giúp các bạn thanh niên tham gia đóng góp hiệu quả hơn. Tuy nhiên để hoạt động hiệu quả và lâu dài, thanh niên cần sự cố vấn, định hướng chuyên môn liên quan đến quá trình hoạch định chính sách của Việt Nam, trong khu vực và trên thế giới. Sự tham gia của các bên liên quan, đặc biệt là chính quyền địa phương và các nhà làm chính sách là động lực tiên quyết giúp thanh niên củng cố nội dung và thực hiện đúng nhiệm vụ, vai trò của mình.

#2 Xây dựng diễn đàn đối thoại đa bên với thanh niên về BĐKH

Để hỗ trợ nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu làm việc hiệu quả hơn, chúng tôi đề xuất **Xây dựng diễn đàn đối thoại đa bên với thanh niên về BĐKH**. Đây là diễn đàn mở, cần có sự tham gia của nhiều bên khác nhau, trong đó, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đóng vai trò đầu mối, kết nối các tổ chức của thanh niên với các cơ quan Chính phủ, các trường đại học, viện nghiên cứu, cũng như các tổ chức xã hội khác. Khi diễn đàn đi vào hoạt động, các bên liên quan sẽ hiểu rõ hơn về các hoạt động của thanh niên cũng như những gì thanh niên có

thể đóng góp được với các hoạt động của Chính phủ; qua đó, cùng nhau xây dựng lộ trình hành động, cơ chế điều phối thống nhất, huy động và phân bổ nguồn lực cho các dự án ứng phó với BĐKH và bảo vệ môi trường. Diễn đàn được kỳ vọng sẽ kết nối thanh niên với các nhà hoạch định chính sách ở cấp trung ương cũng như cấp địa phương, từ đó tạo không gian để thanh niên có thể lên tiếng về BĐKH.

Đảm bảo diễn đàn đối thoại có đủ 03 cấu phần chính:

(i) Chia sẻ thông tin: Phân loại thông tin theo mức độ quan trọng: thông tin càng quan trọng với thanh niên thì càng cần sử dụng nhiều kênh chia sẻ để đảm bảo mọi thanh niên đều tiếp cận được. Bên cạnh đó, cần đảm bảo các kênh phản hồi của thanh niên với các thông tin được chia sẻ.

(ii) Giải quyết khó khăn/vướng mắc: Thông báo rõ ràng với thanh niên về các kênh tiếp nhận và giải quyết khó khăn/vướng mắc cũng như quy trình giải quyết.

(iii) Tham vấn/đề xuất ý kiến: Tìm hiểu xem lý do vì sao có những khó khăn/vướng mắc đó cũng như đảm bảo thanh niên được tham gia và thông tin trong suốt quá trình tham vấn.

CÂN CỐ HỘI

ĐỘNG LỰC

THIỆU KIẾN THỨC & THÔNG TIN

THIỆU CÔNG ĐỒNG

TIỀN \$

KINH TẾ TƯ NHÂN HOÀN

Ảnh: UNDP Việt Nam

TÀI LỰC \$

THAM QUAN THỰC TẾ

KHUNG PHÁP LÝ

ĐAM MÊ

HARVESTING

CHƯƠNG IV: THÚC ĐẨY CHUYỂN DỊCH KINH TẾ THEO HƯỚNG KINH TẾ TUẦN HOÀN

4.1. Giới thiệu

Tại Hội nghị COP26, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã nêu bật tầm quan trọng của việc “chuyển đổi mô hình phát triển theo hướng kinh tế xanh, tuần hoàn, bền vững, bao trùm và nhân văn”.

Theo Luật BVMT (2020), KTTH là mô hình kinh tế trong đó các hoạt động thiết kế, sản xuất, tiêu dùng và dịch vụ nhằm giảm khai thác nguyên liệu, vật liệu, kéo dài vòng đời sản phẩm, hạn chế chất thải phát sinh và giảm thiểu tác động xấu đến môi trường.¹⁸ Như vậy, có thể hiểu nền KTTH vận hành như một chu trình sản xuất khép kín, các chất thải phát sinh trong quá trình sản xuất và tiêu dùng được quay trở lại, trở thành nguyên liệu cho sản xuất, qua đó giảm thiểu rác thải, bảo vệ môi trường sống và sức khỏe con người. Theo thống kê, ước tính có khoảng 3,1 triệu tấn chất thải nhựa được thải ra trên đất liền hàng năm ở Việt Nam. Ít nhất 10% trong số chất thải chưa được quản lý tốt này trôi ra sông và biển, khiến Việt Nam trở thành một trong năm nước gây ô nhiễm nhựa trên đại dương hàng đầu thế giới.

Trong năm 2022, Việt Nam cũng đã thực thi Luật Bảo vệ môi trường 2020, trong đó quy định cụ thể về khái niệm KTTH và quy định trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất, sẽ có hiệu lực vào tháng 1 năm 2024. Đây là một sự thúc đẩy to lớn cho các doanh nghiệp chuyển dịch từ mô hình kinh tế tuyến tính sang KTTH và cũng là cơ hội cho các bạn thanh niên tham gia học hỏi và phát triển những dự án về KTTH nhiều hơn. Khảo sát Stockholm +50 chỉ ra rằng, KTTH là một trong những lĩnh vực hàng đầu mà Việt Nam nên ưu tiên để đạt được mục tiêu phát thải ròng bằng “0” và phát triển bền vững vào năm 2050 (26.5%), bên cạnh Rác thải, nhựa, nguyên vật liệu (50,2%), Giải pháp dựa vào thiên nhiên (38,8%) và Năng lượng (36%).¹⁹

Ảnh: UNDP Việt Nam

¹⁸ Điều 142, Luật BVMT năm 2020

¹⁹ World Bank. (2022b). Hướng tới một Lộ trình quốc gia về nhựa dùng một lần tại Việt Nam, The World Bank Group. Washington DC

4.2. Đặt thanh niên làm “trọng tâm” của kinh tế tuần hoàn

KTTH được xem là cách tốt nhất để phá vỡ sự liên kết giữa sự phát triển kinh tế và những ảnh hưởng tiêu cực của nó đến môi trường. Trong khi đó, tính “tuần hoàn” là một vấn đề đa ngành và liên ngành, không thể chỉ giải quyết theo một hướng mà cần có sự tham gia và hợp tác đa bên. Với hơn 22 triệu người, thanh niên có vai trò quan trọng trong quá trình chuyển đổi sang nền KTTH. Họ vừa người tiêu dùng với những kỳ vọng khác biệt và cao hơn các thế hệ trước về tính bền vững, vừa là người thực hiện, thay đổi nhận thức về thói quen sản xuất và tiêu dùng. Không chỉ vậy, các bạn trẻ ngày càng nhận thức được tầm quan trọng của việc tận dụng các nguồn nguyên vật liệu đã qua sử dụng; giảm thiểu khai thác tài nguyên thiên nhiên, hạn chế tối đa chất thải, khí thải ra môi trường. Là thế hệ được tiếp xúc nhiều hơn với Internet và các công nghệ kỹ thuật số, vai trò của thanh niên cần được nhấn mạnh hơn trong quá trình xây dựng các sáng kiến thúc đẩy KTTH.

Thanh niên tham gia vào xây dựng dự án về KTTH

Xét cho cùng, nền KTTH có lợi ở khía cạnh kinh doanh và kinh tế cũng như ở khía cạnh xã hội và môi trường. Hiện nay, nhiều thanh niên đã lập ra các dự án nhằm lan tỏa, gia tăng nhận thức về KTTH cho mọi người trong cộng đồng. Với khả năng quan sát và phản ứng nhanh, thanh niên đã xây dựng các mô hình KTTH phù hợp với cộng đồng nơi mình sống. Việc khuyến khích thanh niên tham gia vào việc thúc đẩy KTTH sẽ giúp các bạn nhận thức rõ hơn về chủ đề môi trường và chủ động áp dụng các mô hình KTTH vì sự phát triển bền vững của cộng đồng. Điều này tạo ra nhiều cơ hội học tập, làm việc cho các bạn trẻ. Với tầm nhìn dài hạn, đây cũng chính là tiền đề phát triển những xu hướng nghề nghiệp bền vững cho các thế hệ sau này.

Thanh niên tham gia xây dựng các chính sách về KTTH

Bên cạnh việc xây dựng các dự án KTTH, thanh niên có thể tham gia vào quá trình xây dựng chính sách liên quan đến lĩnh vực này. Đầu tiên là **khâu xây dựng**. Thanh niên có thể đóng vai trò cung cấp thông tin, dữ liệu về thực trạng, tình hình thực tế mà chính các bạn đang gặp phải thông qua việc khảo sát người dân và môi trường sống xung quanh. Khi các chính sách được thông qua và đưa về cấp địa phương, thanh niên có thể lập hội nhóm, bảng khảo sát trực tuyến về mức độ hiệu quả của chính sách nhằm xây dựng, đóng góp những thông tin đó vào lần xây dựng chính sách sau.

Thứ hai là **khâu thực hiện**. Thanh niên có vai trò đơn giản hóa và lan tỏa những chính sách thúc đẩy KTTH. Chính sách thường khô khan và có phần khó hiểu, khiến mọi người thấy phức tạp và bỏ qua nó. Thanh niên cần đơn giản hóa và truyền đạt điều đấy tới những người xung quanh.

Thứ ba là **khâu đánh giá**. Thanh niên cũng có thể đóng vai trò giám sát/rà soát chính sách, tổng hợp số liệu và làm báo cáo đánh giá thực trạng của chính sách KTTH lên thanh niên, từ đó đề xuất những giải pháp lên các cơ quan chức năng và đưa ra những thay đổi tích cực.

Thứ tư là **khâu hỗ trợ và duy trì**. Thanh niên có thể đóng vai trò lan tỏa các chính sách KTTH và thường xuyên tham gia vào các chương trình truyền thông về KTTH nhằm gia tăng nhận thức cũng như lan tỏa tới mọi người thông qua các dự án. Một số thanh niên có xu hướng thành lập doanh nghiệp - kinh doanh sản phẩm được tái chế từ chất thải hay rác thải, một số thành lập các trang web, mạng lưới trao đổi đồ cũ để gia tăng vòng đời sản phẩm, mang sản phẩm đã hết sử dụng với người này đến những người cần nó một cách tiết kiệm chi phí và hạn chế phát sinh chất thải ra môi trường.

Để làm được điều này, cần có sự kết hợp của các giải pháp được thiết kế thông qua đối thoại mang tính xây dựng giữa thanh niên, các nhà khoa học, các nhà hoạch định chính sách, và nhiều bên khác nhau.

4.3. Một số dự án nổi bật

Không thể phủ nhận rằng nhiều bạn thanh niên có sự am hiểu nhất định liên quan đến KTTH. Và với sự phát triển của Internet, thanh niên có rất nhiều cơ hội và thuận lợi trong việc tiếp cận tri thức, các mô hình, sáng kiến hay trong và ngoài nước. Không chỉ đơn thuần là quản lý chất thải, dự án của các bạn thanh niên còn tận dụng chất thải, góp phần quan trọng để hướng đến các mục tiêu ưu tiên là giảm sử dụng nguyên liệu, nhiên liệu, kéo dài vòng đời sản phẩm, giảm chất thải phát sinh và giảm tác động xấu đến môi trường. Sau đây là một số dự án nổi bật của thanh niên trong việc thúc đẩy KTTH:

REshare (Dự án thời trang)

Ảnh: REshare

REshare là một dự án hướng tới KTTH trong ngành thời trang. Với mục tiêu "kiến tạo vòng đời mới" cho những sản phẩm quần áo, dự án giúp người dùng quyên góp và mua bán, trao đổi những món đồ cũ một cách tiện lợi thông qua một nền tảng công nghệ. Cách vận hành của hệ thống REshare rất đơn giản. Người có nhu cầu quyên góp chỉ cần đăng ký gửi đồ tại địa chỉ REshare.vn. Dự án sau đó sẽ cử nhân viên thu gom, kiểm tra, phân loại, làm sạch và cập nhật lên hệ thống để người mua lựa chọn. Một số món đồ REshare tiếp nhận được bán lại với giá 0 đồng, người mua chỉ cần chi trả phí vận chuyển. Bằng cách này, REshare đã kết nối người "thừa" và người "thiếu" để tận dụng nguồn quần áo cũ, tạo ra vòng đời mới cho sản phẩm. Xu hướng "tái chế" thời trang mà dự án góp phần nhân rộng đã giúp giảm thiểu lượng rác thải ra môi trường. Tuy nhiên, từ khi thành lập đến nay, REshare đã gặp phải không ít khó khăn. Nguyên nhân đến từ việc thiếu nhân lực và một số rắc rối khác trong quá trình vận hành. Mô hình KTTH vẫn còn mới mẻ nên không có nhiều nguồn nhân sự am hiểu trong mảng này. Thêm vào đó, là một trong những người tiên phong về thời trang tuần hoàn nên cũng không có nhiều mô hình tương tự để REshare có thể tham khảo và học hỏi.

Xà bông của Ba - Papa dreamers

Xà bông của Ba là một mô hình sản xuất xà bông theo xu hướng thuận tự nhiên và ứng dụng KTTH. Dự án mang tới sản phẩm xà bông thủ công làm từ nguyên liệu thiên nhiên, không sử dụng bao bì nhựa điển hình, hạn chế tối đa lượng rác thải phải thải ra và tận dụng nguyên vật liệu có sẵn. Với ưu điểm được bọc, gói bằng những chất liệu như giấy nến, khay tre, hộp thiếc, "Xà bông của Ba" hoàn toàn thân thiện với môi trường. Nhờ đó, sản phẩm này hiện đã được khách hàng trên thị trường toàn quốc biết tới và ủng hộ. Xà bông của Ba cũng chính là một trong những thương hiệu đi tiên phong trong việc sử dụng giấy bọc có gắn những hạt giống ở mặt trong mỗi tờ giấy gói để sau khi dùng xong bánh xà phòng, người sử dụng vùi những mảnh giấy này xuống đất ẩm, chăm sóc, những mầm cây non sẽ nảy mầm. Tuy nhiên, do chỉ mới kinh doanh ở quy mô hộ gia đình, nên doanh nghiệp vẫn gặp nhiều khó khăn trong việc chưa kết nối được cá nhân yêu thích và mong muốn sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường.

Ảnh: Xà bông của Ba

Gen Xanh

Ảnh: Gen Xanh

Gen Xanh là một tổ chức phi lợi nhuận về môi trường, hoạt động chủ yếu trong lĩnh vực rác thải điện tử, rác thải nhựa sử dụng một lần và rác thải quần áo cũ. Gen Xanh chủ trương mở các điểm thu gom ở các quận huyện với mục tiêu tạo ra ít nhất một điểm thu gom rác tại mỗi quận huyện, nhằm tạo độ phủ giúp người dân dễ dàng đem rác đến đổi quà dù ở bất cứ khu vực nào. Ngoài ra, Gen Xanh xây dựng một mạng lưới tình nguyện viên thu gom rác tại nhà cho những người dân không thể đến các điểm thu gom. Người dân khi có nhu cầu sẽ điền Google form được Gen Xanh cung cấp và cung cấp các thông tin về đơn rác cần thu. Sau khi đơn được tiếp nhận sẽ được đưa vào mạng lưới TNV để các bạn TNV nhận đơn và liên hệ thu gom. Bên cạnh đó, Gen Xanh cũng tổ chức ngày hội Đổi rác lấy quà và phiên chợ xanh 1-2 tháng một lần: Tổ chức ngày hội với quy mô lớn, thu gom nhiều loại rác và đa dạng phần quà hơn để thu hút người dân đến tham gia. Từ đó Gen Xanh có cơ hội được gặp gỡ và chia sẻ trực tiếp cùng người dân. Đồng thời các phiên chợ xanh cũng góp phần làm cho chương trình đa dạng hơn và hơn hết là thúc đẩy nền KTTH, giúp cho các cá nhân, tổ chức đang kinh doanh sản phẩm xanh đưa được sản phẩm tới tay người tiêu dùng. Khó khăn lớn nhất với Gen Xanh đó chính là kinh phí và nhân sự để có thể hằng tuần duy trì hoạt động của mình và gia tăng hiệu quả của các hoạt động của chương trình.

4.4. Các nút thắt đặc thù

Đối với thanh niên hoạt động trong lĩnh vực KTTH, kết quả thảo luận nhóm cho thấy ba nút thắt lớn nhất mà các bạn gặp phải là nút thắt về (1) thiếu nguồn tài chính, (2) thiếu kiến thức và kỹ năng, (3) thiếu nhân lực, đặc biệt là nhân lực chất lượng cao. Trong đó, đáng chú ý nhất là nút thắt **về nhân sự chất lượng cao**, do đây là lĩnh vực cần có chuyên gia giỏi, trình độ chuyên môn sâu và thiết kế phù hợp.

Thiếu nhân sự, đặc biệt là nhân sự chất lượng cao

Kinh tế tuần hoàn không còn là một khái niệm quá mới mẻ tại Việt Nam. Tuy nhiên, nguồn nhân lực cho việc thực hiện chuyển đổi sang nền KTTH còn yếu. Điều này đặc biệt đúng đối với các dự án của thanh niên trong lĩnh vực này do KTTH

thường gắn với đổi mới khoa học, tiếp cận các mô hình tiên tiến nên yêu cầu trình độ chuyên môn nhất định. Theo anh Huỳnh Ngọc Thái Anh, thành viên Trại viết chia sẻ, thanh niên Việt Nam hiện nay còn gặp nhiều khó khăn và cũng như chưa có tầm nhìn, định hướng lâu dài trong thực hiện KTTH gắn liền phát triển công nghệ, kinh tế số và Cách mạng công nghiệp 4.0, tiến tới thúc đẩy hình thành cơ chế liên kết trên nền tảng Internet vạn vật (Internet of Things); thực hiện các hoạt động đổi mới công nghệ, chuyên nghiệp hóa các giai đoạn thực hiện dự án. Bên cạnh đó, do nhiều bạn thanh niên tham gia dự án còn đang ngồi trên ghế nhà trường nên cam kết tham gia các hoạt động cộng đồng bị ảnh hưởng bởi thời gian học của các bạn. Điều này dẫn đến nhiều đội nhóm thanh niên thường xuyên có các đợt tuyển thành viên trong năm để có thể tiếp tục duy trì hoạt động của mình.

4.5. Hướng giải quyết

#3 Chương trình nâng cao năng lực dành cho thanh niên trong ứng phó với biến đổi khí hậu và thúc đẩy phát triển kinh tế tuần hoàn

Ảnh: UNDP Việt Nam

Trong những năm qua, chủ trương, chính sách của Đảng và chính phủ Việt Nam đang dần hướng đến phát triển xanh, bền vững, từ đó hướng tới tiếp cận mô hình KTTH. Do đó, để thúc đẩy các dự án ứng dụng KTTH, chúng tôi đề xuất xây dựng các **Chương trình nâng cao năng lực cho thanh niên trong ứng**

phó với biến đổi khí hậu và thúc đẩy phát triển kinh tế tuần hoàn. Hiện nay cũng đã có nhiều chương trình tập huấn nâng cao năng lực cho các doanh nghiệp từ các ngành nghề khác nhau như nông nghiệp, nhựa, môi trường, xử lý chất thải, vật liệu xây dựng, tuy nhiên, các chương trình dành cho thanh niên trong mảng KTTH vẫn còn hạn chế. Chúng tôi hi vọng rằng, các chương trình tập huấn nâng cao năng lực cho Thanh niên sẽ truyền cảm hứng cho các bạn thanh niên; cung cấp các hướng dẫn và công cụ thiết thực để xây dựng, chuyển đổi và áp dụng mô hình KTTH vào các dự án đang được thực hiện; cũng như định hướng hoạt động của dự án. Sau các chương trình này, các đơn vị tổ chức có thể tiếp tục triển khai các hoạt động cố vấn cho thanh niên và phát triển kế hoạch chuyển đổi mô hình KTTH. Ngoài ra, tài liệu hướng dẫn về KTTH và các bài giảng trực tuyến cũng được xây dựng, cung cấp các công cụ và kiến thức giúp thanh niên giải quyết các thách thức trong quá trình thực hiện dự án của mình.

CHƯƠNG V: GIẢM PHÁT THẢI HƯỚNG TỚI PHÁT THẢI RÒNG BẰNG “0”

Ảnh: www.shutterstock.com

5.1. Giới thiệu

Theo Ban Liên chính phủ về BĐKH (IPCC), phát thải ròng bằng “0” là “Khi lượng phát thải CO₂ do con người gây ra được cân bằng trên toàn cầu bằng cách loại bỏ CO₂ trong một khoảng thời gian nhất định.”²⁰ Điều đó có nghĩa là lượng khí nhà kính con người đưa vào bầu khí quyển cần được cân bằng với lượng khí nhà kính thải ra khỏi bầu khí quyển.

Mặc dù phát thải khí nhà kính của Việt Nam chỉ chiếm tỷ lệ nhỏ trong tổng phát thải khí nhà kính toàn cầu (0.8%)²¹ nhưng lượng khí nhà kính ở Việt Nam đang có xu hướng tăng nhanh, trong đó năng lượng là một trong những nguồn phát thải khí nhà kính lớn nhất hiện nay²² (khoảng 65%). Phát biểu tại COP26, thủ tướng Phạm Minh Chính đã nhấn mạnh về vai trò và mục tiêu của Việt Nam trong việc đạt được phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050: “Mặc dù là nước đang phát triển mới chỉ bắt đầu tiến trình công nghiệp hóa trong hơn ba thập kỷ qua, Việt Nam là một nước có lợi thế về năng lượng tái tạo. Việt Nam sẽ xây dựng và triển khai các biện pháp giảm phát thải khí nhà kính mạnh mẽ bằng nguồn lực của mình, cùng với sự hợp tác và hỗ trợ của cộng đồng quốc tế, nhất là các nước phát triển, cả về tài chính và chuyển giao công nghệ, trong đó có thực hiện các cơ chế theo Thỏa thuận Paris, để đạt mức phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050.”

Kết quả khảo sát Stockholm + 50 với sự tham gia của hơn 300 các bạn thanh niên cũng chỉ ra bốn lĩnh vực cần ưu tiên hàng đầu để hướng tới mục tiêu phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050 bao gồm:

- Phế liệu, nhựa và vật liệu (50,2%)
- Giải pháp dựa trên thiên nhiên (38,8%)
- Năng lượng (36%)
- Nông - Lâm - Ngư nghiệp (30,9%)

Thanh niên từ cuộc khảo sát Stockholm + 50 đồng ý rằng sự phụ thuộc vào nhiên liệu hóa thạch, bao gồm đầu tư vào cơ sở hạ tầng nhiên liệu hóa thạch và nhập khẩu ồ ạt nhiên liệu hóa thạch, là những rào cản lớn nhất để Việt Nam đạt được cam kết về phát thải ròng bằng “0”. Bên cạnh đó, 48,6% thanh niên sẵn sàng thay đổi lối sống, đặc biệt là Thực hành 3R về quản lý chất thải: Giảm thiểu, Tái sử dụng, Tái chế; trồng nhiều cây hơn và sử dụng ít năng lượng hơn như một phần của cuộc sống hàng ngày của họ.

Trong thời gian qua, nhiều hoạt động, dự án khác nhau của thanh niên đã được triển khai trên khắp cả nước, tập trung vào ba mảng chính, bao gồm: **Quản lý chất thải; Năng lượng; Nông nghiệp, Lâm nghiệp và sử dụng đất.**

²⁰ Hartley, A., & Turnock, S. (2022). What are the benefits of reducing global CO₂ emissions to net-zero by 2050?. *Weather*, 77(1), 27-28.

²¹ World Bank. (2022a). Vietnam Country Climate and Development Report. Washington, DC: World Bank. Truy cập từ trang: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37618>

²² Do, T. N., & Burke, P. J. (2021). Carbon pricing in Vietnam: Options for adoption. *Energy and Climate Change*, 2, 100058.

5.2. Cùng hướng tới phát thải ròng bằng “0”

Lượng phát thải các-bon thực sự đã tăng lên trong những năm qua, ngay cả sau khi Công ước khung của Liên hợp quốc về BĐKH được ký kết vào năm 1992.²³ Điều đó có nghĩa là chúng ta cần hành động nhiều hơn nữa để có thể đạt được mục tiêu phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050. Mục tiêu này tuy nằm trong tầm với nhưng mang đến nhiều thách thức. Tại thời điểm này, thanh niên cần tiếp tục hành động, thúc đẩy các chính sách giảm phát thải hiệu quả từ Chính phủ. Chìa khóa để tạo ra tác động trên quy mô lớn hơn đòi hỏi cách tiếp cận “từ dưới lên”, nghĩa là, các nhà hoạch định chính sách và các bên liên quan cần lắng nghe thanh niên nhiều hơn. Bên cạnh đó, thanh niên hiện nay và các thế hệ tương lai có thể thay đổi hành vi cá nhân, chẳng hạn như lựa chọn các phương thức giao thông các-bon thấp hơn, hạn chế sử dụng điều hòa nhiệt độ, tái chế và tái sử dụng, v.v.

Thời gian qua, có thể thấy thanh niên đã và đang tích cực hành động để giảm phát thải thông qua nhiều sáng kiến khác nhau, tạo ra các phong trào xã hội, xây dựng mạng lưới thanh niên và tiến về phía trước một cách có tổ chức thay vì hành động phân tán. Một số thanh niên cũng đã thể hiện quan điểm của mình về vai trò của họ trong các hoạt động vì khí hậu trên các phương tiện truyền thông. Việc này cần được tiếp tục khuyến khích và duy trì, để thanh niên, cùng với Chính phủ và các bộ ban ngành, cùng nhau hành động hướng đến mục tiêu phát thải ròng bằng “0”.

Thanh niên cũng thể hiện khả năng sáng tạo trong suy nghĩ và làm những điều khác biệt. Bên cạnh việc củng cố Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu (YNet) để kết nối các dự án thanh niên với nhau cũng như xây dựng các nhóm thanh niên nòng cốt về Chính sách BĐKH, Năng lượng, Giảm nhẹ rủi ro thiên tai, v.v, thanh niên cũng chủ động kết nối với Đoàn TNCS Hồ Chí Minh các cấp và xây dựng mạng lưới thanh niên ở cấp tỉnh, đồng thời chủ động tham gia các diễn đàn và phong trào thanh niên trên thế giới (Phong trào Khí hậu Thanh niên quốc tế - YOUNGO, Hội nghị thanh niên về khí hậu - COY, Trao quyền cho Thanh niên hành động vì khí hậu - YECAP, Cuộc thi Sáng tạo Thanh niên vì Khí hậu - Y4CIC, Youth4Climate, v.v). Việc trao quyền để thanh niên có thể hành động cần được thúc đẩy hơn nữa để tạo ra những cơ hội cho thanh niên phát huy hết tiềm năng của mình trong cuộc sống, tham gia nhiều hơn vào các hoạt động ứng phó với BĐKH và bảo vệ môi trường, và xa hơn là đóng góp đáng kể vào sự phát triển kinh tế, môi trường và xã hội của Việt Nam.

Không chỉ dừng lại ở đó, thanh niên còn đang tham gia tích cực vào các phong trào do Đoàn TNCS Hồ Chí Minh phát động (ví dụ: Vì một Việt Nam xanh hoặc Tuyên truyền các hoạt động bảo vệ môi trường). Lực lượng này cũng tham gia vào nhiều công việc có ý nghĩa để cải thiện môi trường sống, học tập và rèn luyện, cùng chung tay với địa phương nơi các bạn sinh sống xây dựng một trường “Xanh - Sạch - Năng động”.

²³ IEA (2022), Global Energy Review: CO2 Emissions in 2021, IEA, Paris <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-co2-emissions-in-2021-2>

5.3. Một số dự án nổi bật

5.3.1. Năng lượng

Trên thế giới, ngành năng lượng được coi là ngành gây ra phát thải khí nhà kính nhiều nhất. Theo kết quả bản khảo sát Stockholm + 50 của UNDP Việt Nam, có thể thấy rằng nhiều bạn trẻ sẵn sàng thay đổi lối sống hàng ngày của mình nếu điều đó giúp ích trong việc ứng phó với BĐKH, với hơn 46% các bạn thanh niên cam kết các hành động liên quan đến tiết kiệm năng lượng. Cũng tại bản khảo sát Stockholm + 50 này, tiếp cận năng lượng sạch cũng là một trong bốn chủ đề được các bạn thanh niên quan tâm và muốn được tập trung giải quyết. Đặc biệt, thuật ngữ “năng lượng tái tạo” đã trở nên phổ biến trong thời gian qua, một phần do sự phát triển mạnh mẽ của năng lượng mặt trời và năng lượng gió hiện nay tại Việt Nam.

Sau đây là một số dự án nổi bật của thanh niên trong lĩnh vực năng lượng:

Dự án Youth Energy TOT

Youth Energy TOT là một dự án được Youth4Climate (UNDP), Trung tâm phát triển sáng tạo xanh (GreenID) và trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (USTH) đồng hành tổ chức. Được thành lập nhằm mục đích nâng cao nhận thức của thanh niên Việt Nam về vấn đề chuyển dịch năng lượng và BĐKH thông qua các buổi hội thảo chuyên đề chia sẻ kiến thức trực tuyến và các mô-đun đào tạo trên cổng thông tin về BĐKH. Cuối năm 2021, 10 thanh niên đã được UNDP và USTH tuyển chọn, trang bị các kỹ năng và kiến thức cơ bản để bắt đầu các hoạt động của dự án.

Dự án được bắt đầu vào tháng hai năm 2022, tập trung vào thiết kế và lan tỏa khảo sát dành cho thanh niên, với mục đích nhằm thu thập thêm góc nhìn về kiến thức, hành động và góp ý của các bạn trẻ về vấn đề năng lượng và BĐKH tại Việt Nam. Dựa trên thông tin thu được từ hơn 500 bạn thanh niên tham gia khảo sát (bao gồm cả việc khảo sát gián tiếp và trực tiếp), một báo cáo ngắn với những thông tin liên quan đến kiến thức, hành động và khuyến nghị của thanh niên đã được đưa ra.

Về mặt kiến thức cơ bản của các bạn thanh niên về vấn đề năng lượng và BĐKH, phần lớn bạn trẻ (54%) vẫn tin rằng thủy điện chiếm tỉ trọng lớn nhất về công suất lắp đặt trong hệ thống điện Việt Nam, **tuy nhiên trên thực tế đó lại là nhiệt điện than - vốn có tác động xấu tới môi trường**. Bản khảo sát cũng chỉ ra rằng chỉ một trên mười bạn trẻ biết được rằng Quy hoạch điện là văn bản chính thức nêu lên định hướng phát triển hệ thống điện tại Việt Nam. Sự sai lệch này có thể là đến từ các phương tiện truyền thông đại chúng, hoặc sự thiếu kiến thức cơ bản của các bạn về vấn đề năng lượng tại Việt Nam.

Về phương diện hành động, phần lớn thanh niên tự cho rằng mình có ý thức khá tốt trong việc tiết kiệm điện năng, thể hiện ở các hành động như tắt các thiết bị dùng điện khi đi ra khỏi nhà, chỉ bật điện khi cần thiết. Hơn một nửa các bạn trẻ cũng đã đề cập về việc sẽ sử dụng các phương tiện sạch nếu điều kiện kinh tế cho phép. Tuy nhiên trên thực tế, khi được hỏi về

việc bản thân đã có kinh nghiệm tham gia bất kỳ hoạt động/ cuộc thi nào liên quan đến chuyển dịch năng lượng hay chưa, chỉ có 14% các bạn trẻ đã có kinh nghiệm tham gia các hoạt động này.

Về các khuyến nghị liên quan đến chuyển dịch năng lượng, nhìn chung các bạn đều thống nhất nên có thêm nhiều việc làm trong ngành năng lượng xanh cho thanh niên, cũng như chiến dịch, sự kiện nhằm gia tăng nhận thức của nhiều người trẻ hơn nữa về vấn đề này.

Sau khi thu thập thông tin, góc nhìn quý giá từ các bạn thanh niên, dự án Youth Energy TOT tiếp tục chuỗi ba sự kiện nâng cao nhận thức với các nội dung lần lượt xoay quanh vấn đề chuyển dịch năng lượng tại Việt Nam, các sáng chế liên quan đến năng lượng tái tạo và cơ hội việc làm cho các bạn trẻ trong ngành năng lượng.

Và để những kiến thức bổ ích mà dự án đã tổng hợp và tích lũy được không bị lãng phí, những đoạn video ngắn về bốn chủ đề bao gồm lưới điện, hydrogen, nhiên liệu hóa thạch và dấu chân các-bon đã được tải lên trên trang web Youth4Climate như là tài liệu học tập miễn phí cho mọi người.

Cuối cùng, không chỉ dừng lại là một dự án TOT chỉ kéo dài nửa năm, các thành viên trong dự án tiếp tục đề xuất những ý tưởng của mình lên UNDP để bắt đầu phát triển các dự án TOT tiếp theo của riêng mình.

Dự án Xây dựng phần mềm dự báo bức xạ mặt trời dựa trên phương pháp học sâu (Deep learning)

Nhờ vào những chính sách khuyến khích phù hợp của chính phủ Việt Nam vào giai đoạn 2017-2020 cũng như sự phát triển của thị trường điện mặt trời tại Việt Nam và trên thế giới, công suất lắp đặt của các hệ thống điện mặt trời tại Việt Nam đã tăng từ khoảng 0% vào năm 2017 đến gần 25% vào năm 2020.²⁴ Dự thảo quy hoạch điện VIII cũng đã đề ra những định hướng nhằm phát triển các nguồn điện năng lượng tái tạo và giảm dần công suất lắp đặt của các nhà máy điện than đến năm 2050. Tuy nhiên để làm được điều này, chúng ta sẽ cần tiếp tục phát triển các công nghệ liên quan nhằm hỗ trợ hệ thống điện, hệ thống năng lượng xanh và sạch hơn tại Việt Nam.

Một trong những công nghệ cần phát triển đi đầu chính là dự báo công suất phát của các nguồn năng lượng tái tạo, vốn đã rất bất ổn và phụ thuộc nhiều vào thời tiết. Đón đầu được xu hướng phát triển này, một nhóm sinh viên tại trường Đại học Bách khoa Hà Nội đã dành hơn ba năm để nghiên cứu, phát

triển một phần mềm có khả năng dự báo được **bức xạ mặt trời dựa trên phương pháp học sâu** (Deep learning). Sử dụng dữ liệu quá khứ được thu thập từ chính hệ thống điện mặt trời áp mái trên tòa nhà D9 - Đại học Bách khoa Hà Nội thông qua các cảm biến chuyên dụng (bức xạ, tốc độ gió, nhiệt độ, độ ẩm, hướng gió, vv.), kết hợp với các mô hình học sâu, nhóm sinh viên có thể đưa ra kết quả dự báo bức xạ mặt trời và tốc độ gió và hiển thị lên màn hình máy tính. Dữ liệu dự báo được so sánh với dữ liệu thời gian thực nhằm so sánh sai số của ứng dụng, từ đó tiếp tục cải thiện mô hình dự báo để xuất.

Tuy nhiên, dự án còn gặp khó khăn do chưa tìm được nguồn tài trợ phù hợp cũng như hạn chế về công nghệ, kỹ thuật, dẫn đến nhiều ý tưởng nghiên cứu của chưa thực hiện được.

Ảnh: 100RE Lab, D9-300, Đại học Bách khoa Hà Nội

²⁴ ENV (2021). Khi điện mặt trời... "bùng nổ". Truy cập từ trang: <https://www.evn.com.vn/d6/news/Khi-dien-mat-troi-bung-no-141-17-27530.aspx>

5.3.2. Quản lý chất thải

Đối với các bạn thanh niên quan tâm đến môi trường, chủ đề liên quan đến chất thải có lẽ là chủ đề các bạn thường nghe đến nhiều nhất. Điều này cũng không quá ngạc nhiên khi rác thải ở khắp nơi xung quanh ta - từ những phần thức ăn thừa, những chiếc túi ny-lon ngoài đường đến những chiếc ống hút nhựa “không hẹn mà đến.” Theo kết quả bản khảo sát Stockholm + 50 của UNDP Việt Nam, có thể thấy rằng quản lý rác thải nhận được sự quan tâm nhiều nhất với hơn 48% các bạn thanh niên cam kết các hành động liên quan thực hiện các nguyên tắc quản lý rác thải - Tiết giảm – Tái sử dụng – Tái chế. Thanh niên từ cuộc khảo sát Stockholm +50 cũng chỉ ra rằng ô nhiễm không khí (80.1%) và rác thải nhựa (54.6%) là vấn đề môi trường cấp bách mà Việt Nam cần giải quyết trong thời gian tới.

Sau đây là một số dự án nổi bật của thanh niên trong lĩnh vực quản lý chất thải:

Green Fingers Việt Nam

Green Fingers Việt Nam được thành lập từ tháng 6 năm 2014, dự án đại diện cho những nỗ lực của một thế hệ trẻ Việt Nam có trách nhiệm nhằm khắc phục những vấn đề môi trường của xã hội một cách sáng tạo và hiệu quả. Hiện nay, Green Fingers Việt Nam cũng là thành viên của mạng lưới thanh niên 2030 Youth Force Việt Nam. Với phương châm “Tái chế đơn giản thế!”, Green Fingers Việt Nam đã kết hợp các hoạt động khác nhau như chiến dịch nâng cao nhận thức, tổ chức các hoạt động giáo dục môi trường bằng việc tổ chức các hội thảo, các lớp học tại một số trường học, các sự kiện hội chợ, âm nhạc mang lại độ ảnh hưởng sâu rộng và những kết quả tích cực. Dự án đã thành công trong việc cung cấp các kiến thức căn bản cho các bạn thanh niên về vấn đề môi trường, về vấn đề tái chế và những câu chuyện về nhựa và pin. Dự án cũng là nơi kết nối các bạn trẻ yêu thích môi trường thông qua các hội thảo hay chiếu phim về chủ đề môi trường.

Tuy nhiên, cũng như các dự án vận hành bởi nhóm các bạn trẻ, Green Fingers Việt Nam cũng gặp phải nhiều khó khăn, trong đó thách thức lớn nhất là thiếu kinh phí hoạt động cho các sự kiện.

Ảnh: Green Fingers Việt Nam

Trại mùa thu Thanh niên vì môi trường

Trại mùa thu Thanh niên vì môi trường - Youth for Environment Camp (YFEC) là chương trình được thực hiện hằng năm bởi Trạm Eco nhằm nâng cao nhận thức, năng lực và trải nghiệm của các bạn thanh niên từ 16 - 30 tuổi ở Đà Nẵng về các vấn đề liên quan đến môi trường. Thông qua YFEC, các bạn thanh niên hiểu hơn về thiên nhiên và con người, có thêm tình yêu với môi trường, có kiến thức liên quan đến các vấn đề về môi trường, kết nối với cộng đồng có cùng mối quan tâm.

Dự án YFEC được tổ chức bởi Trạm Eco hằng năm vào mùa thu, trong đó quá trình lên ý tưởng và bắt đầu thực hiện sẽ rơi vào khoảng tháng 6. Trong lần đầu tiên tổ chức, YFEC đã thu hút hơn 110 đơn đăng ký, trong đó có 24 thanh niên được chọn làm trại viên cùng 10 bạn trẻ sẽ đóng vai trò làm ban tổ chức và cộng tác viên. Nội dung chương trình YFEC 2022 xoay quanh các kiến thức về nhựa và tác động của nhựa đến hệ sinh thái rừng và hệ sinh thái biển, bao gồm

- (i) **tập huấn trực tuyến:** Kiến thức về các loại nhựa, tác động của nhựa đến hệ sinh thái và lối sống giảm thiểu rác nhựa;
- (ii) **Cắm trại và trải nghiệm thực tế:** Tham quan tìm hiểu mô hình KTTT tại doanh nghiệp, khám phá tìm hiểu về hệ sinh thái của Sơn Trà, học kiến thức về hệ sinh thái và rác thải nhựa thông qua các hoạt động, tham gia vào một phần trong quy trình kiểm toán rác thải. Sau lần tổ chức đầu tiên, YFEC đã rút ra được những kinh nghiệm quý báu, bao gồm việc nâng cao khả năng làm việc nội bộ của nhóm dự án cũng như việc đưa ra những thiết kế nội dung chương trình hiệu quả hơn, lồng ghép những kiến thức chuyên môn vào các hoạt động trải nghiệm, trò chơi để tất cả các bạn trẻ đều có thể dễ dàng tiếp thu.

5.3.3. Nông nghiệp, lâm nghiệp và sử dụng đất

BĐKH đặt ra những mối đe dọa ngày càng nghiêm trọng đối với ngành nông, lâm, ngư nghiệp của nước ta. Theo thống kê, nông nghiệp là ngành phát thải lớn thứ hai, chiếm khoảng 19% với gần 70 triệu tấn CO₂.²⁵ Là nguồn phát thải lớn, nông nghiệp đồng thời là ngành chịu tổn thương nặng nề nhất từ BĐKH.

Nhiều bạn trẻ cũng bày tỏ quan ngại về thực trạng rừng ở Việt Nam, khi mà rừng nguyên sinh bị phá hủy nhường chỗ cho hoạt động sản xuất kinh tế, diện tích rừng có vẻ tăng nhưng phần tăng lại do những khu rừng trồng độc canh, trồng cây công nghiệp vì mục đích kinh tế.²⁶ Sau đây là một số dự án nổi bật của thanh niên trong lĩnh vực nông nghiệp, lâm nghiệp và sử dụng đất:

ANKHOE

Việc chăn nuôi gia súc hiện chiếm khoảng 14,5% lượng phát thải khí nhà kính của thế giới mỗi năm, gần bằng lượng phát thải từ tất cả ô tô, xe tải, máy bay và tàu cộng lại hiện nay. Do vậy, nếu chúng ta tiêu thụ các sản phẩm từ trồng trọt nhiều hơn sẽ giúp một phần vào việc giảm lượng phát thải khí nhà kính. Nhận thấy vấn đề trên, ANKHOE đã phát triển ý tưởng ứng dụng ăn chay như một giải pháp “ALL in ONE” cho cộng đồng quan tâm tới ăn chay tại Việt Nam. Đây là dự án phát triển ứng dụng di động về dinh dưỡng dành cho người quan tâm về ăn chay bao gồm 4 tính năng chính (thấu cảm người dùng, thực đơn, kết nối cùng chuyên gia, và liên kết cộng đồng).

Mục tiêu quan trọng nhất của ANKHOE là đồng hành, giúp đỡ, và phát triển cộng đồng ăn chay một cách khoa học và bền vững. Tuy nhiên, ANKHOE vẫn còn nhiều hạn chế về mặt nhân lực lẫn tài chính, đặc biệt là sự đồng hành nhiều hơn của các cố vấn chuyên môn để dự án có thể thành công và phát triển

Ảnh: ANKHOE

hơn. ANKHOE chia sẻ rằng sẽ rất hữu ích nếu có cơ hội kết nối và mở rộng hơn với cộng đồng các bạn trẻ, chuyên gia dinh dưỡng và chuyên gia phát triển ứng dụng phần mềm quan tâm về vấn đề ăn chay để có thể thúc đẩy nhanh tiến độ của dự án và tạo ra một sản phẩm đạt được hiệu quả nhất.

RA VƯỜN HỌC GIEO

Ảnh: Ra vườn học gieo (Youth4Climate Learning Hub)

Hiện nay nền nông nghiệp hiện đại sử dụng quá mức các chế phẩm sinh học (kích thích tăng trưởng, ra hoa, kết trái), hoá học (phân bón hoá học, thuốc trừ sâu) gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe con người và môi trường. Trong đó, nguồn dược liệu trong nước cũng bị ảnh hưởng nghiêm trọng, phải nhập khẩu dược liệu ở nước ngoài.

Dự án “Ra vườn học gieo” nhằm nâng cao nhận thức qua các hoạt động quan sát, cảm nhận tự nhiên ở các vườn thuốc cũng như thực hành nền nông nghiệp thuận tự nhiên mang đến hiệu quả thiết thực. Trong đó, tiêu chí “Cung cấp 2-4 tấn thuốc/năm chuyển đến các phòng thuốc. Đồng thời, thu sản phẩm nông nghiệp từ dự án để tạo nguồn thu nhập đảm bảo sự phát triển bền vững của dự án trong các giai đoạn sau. Dự án cũng hỗ trợ các thành viên, các cá nhân tổ chức quan tâm và nhân rộng mô hình Hệ sinh thái dược liệu, xây dựng một mạng lưới thanh thiên vì nền nông nghiệp không sử dụng hóa chất, bảo vệ môi trường.

Hai khó khăn mà các bạn thanh niên gặp phải khi thực hiện dự án là làm cách nào để thay đổi nhận thức và nâng cao kiến thức của thanh niên cũng như có sự ủng hộ từ cộng đồng. Điều này phần lớn là do mọi người chưa có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của nền nông nghiệp thuận tự nhiên với việc giảm phát thải khí nhà kính và việc thay đổi thói quen thì rất khó để thực hiện.

²⁵ World Bank. (2022a). Vietnam Country Climate and Development Report. Washington, DC: World Bank. Truy cập từ trang: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37618>

²⁶ Iwanaga, S., Hoang, D. T., Kuboyama, H., Duong, D. T., Tuan, H. H., & Minh, N. V. (2021). Changes in the Vietnamese timber processing industry: A case of Quang Tri province, North Central region. *Forests*, 12(8), 984.

5.4. Các nút thắt đặc thù

Sau khi phân tích các dự án của thanh niên cũng như thảo luận nhóm, chúng tôi nhận ra rằng các nút thắt chính của dự án giảm phát thải là (1) thiếu nguồn tài chính, (2) thiếu kiến thức và kỹ năng và (3) hạn chế về nghiên cứu và phát triển.

Trong đó, đáng chú ý nhất là hạn chế về nghiên cứu và phát triển, do các dự án trong lĩnh vực này cần đầu tư chuyển đổi, áp dụng các công nghệ mới cũng như nghiên cứu các giải pháp mới để hạn chế phát thải khí nhà kính, sử dụng năng lượng hiệu quả.

Hạn chế về nghiên cứu và phát triển

Nhìn chung, việc thanh niên thực hiện được các nghiên cứu tầm cỡ lớn cũng là một trong những cách tạo sự tin cậy với các nhà khoa học, nhà hoạch định chính sách và chính quyền địa phương đối với tiềm lực giải quyết các vấn đề giảm phát thải của thanh niên. Thanh niên không thiếu ý tưởng sáng tạo, tuy nhiên, không phải thanh niên nào cũng có cơ hội được trải nghiệm môi trường nghiên cứu sáng tạo bài bản cũng như được tạo điều kiện phát triển các sáng kiến của mình. Bên cạnh đó, môi trường nghiên cứu hiện tại chưa thực sự lý tưởng do chưa có cơ chế khuyến khích đổi mới sáng tạo của thanh niên trong lĩnh vực khí hậu cũng như hỗ trợ thanh niên tiếp cận các tài liệu nguồn tài liệu phục vụ cho nghiên cứu. Thanh niên, đặc biệt là các bạn ở vùng cao hoặc ở những nhóm yếu thế, không có nhiều cơ hội tiếp xúc với công nghệ giảm phát thải trong môi trường giáo dục phổ thông. Ở bậc học cao hơn như đại học, cao học, khi muốn tham gia phát triển công nghệ giảm phát thải khí nhà kính, người trẻ gặp khó khăn khi phòng thí nghiệm không có đủ cơ sở vật chất để phục vụ nghiên cứu.

5.5. Hướng giải quyết

#4 Quỹ Khoa học Sáng tạo dành cho Thanh niên

Các hoạt động nghiên cứu và phát triển có xu hướng dẫn đến những đổi mới căn bản, có thể đem đến những thay đổi đáng kể và đột phá đối với các sáng kiến do thanh niên khởi xướng. Tuy nhiên, tại Việt Nam, hoạt động nghiên cứu và phát triển hiện vẫn còn chưa được thực sự quan tâm và đầu tư thích đáng. Trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay, việc thúc đẩy hoạt động nghiên cứu và phát triển là rất cần thiết. Do vậy, để góp phần thúc đẩy hoạt động của thanh niên trong lĩnh vực giảm phát thải, chúng tôi đề xuất xây dựng **Quỹ Khoa học Sáng tạo dành cho Thanh niên** với cơ chế giải ngân đơn giản, thân thiện. Mục đích chính của nguồn quỹ là cung cấp vốn cho các sáng kiến khoa học và nghiên cứu của thanh niên, góp phần phát huy vai trò của thanh niên để thực hiện cam kết đạt mức phát thải ròng bằng "0" vào năm 2050. Các hoạt động của quỹ bao gồm, nhưng không giới hạn, bởi các hoạt động nâng cao năng lực xây dựng hồ sơ gây quỹ, quản lý tài chính cho các sáng kiến thanh niên, tổ chức các cuộc thi nghiên cứu khoa học. Để thực hiện được Quỹ Khoa học Sáng tạo dành cho Thanh niên, sẽ cần sự hỗ trợ rất lớn từ các bên liên quan là các trường đại học, trung tâm đang có những chương trình nghiên cứu trong mảng năng lượng, quản lý rác thải và nông nghiệp, các cơ quan phụ trách các vấn đề thanh niên.

Theo xếp hạng năm 2021,²⁷ Việt Nam đứng thứ 44/132 quốc gia trên thế giới, tiếp tục dẫn đầu trong nhóm 37 nền kinh tế có thu nhập trung bình thấp, trong đó thanh niên là nhân tố quan trọng thúc đẩy tinh thần đổi mới sáng tạo. Không có gì ngạc nhiên khi thanh niên Việt Nam đang được tiếp cận với các nền giáo dục tiên tiến và cũng có điều kiện tiếp xúc với công nghệ hiện đại sớm và nhanh hơn. Do đó, chúng tôi càng thêm niềm tin rằng, khi Quỹ đi vào hoạt động, sẽ thúc đẩy hơn nữa các sáng kiến hoạt động, cũng như nghiên cứu của thanh niên, quan trọng hơn là có được giải pháp phù hợp với từng vùng miền khác nhau, nơi có những đặc thù riêng biệt. Nỗ lực không mệt mỏi của họ trong việc giải quyết các thách thức về BĐKH thông qua các ý tưởng sáng tạo và công nghệ tiên tiến sẽ góp phần quan trọng vào việc đạt được Thỏa thuận Paris và các Mục tiêu phát triển bền vững.

---

²⁷Chỉ số Sáng tạo toàn cầu 2021 - Global Innovation Index 2021

Ảnh: UNDP Việt Nam

CHƯƠNG VI:
THÍCH ỨNG VỚI
BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU
VÀ GIẢM NHẸ RỦI RO THIÊN TAI

6.1. Giới thiệu

Thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai là một trong những hoạt động chính trong công tác ứng phó với BĐKH của Việt Nam và thế giới, đều được đề cập đến trong Kế hoạch thích ứng quốc gia về BĐKH, Chiến lược quốc gia về BĐKH giai đoạn đến năm 2050, Đóng góp do quốc gia tự quyết định của Việt Nam²⁸ và Báo cáo đánh giá lần VI của Ủy ban liên chính phủ về BĐKH. Theo Ủy ban liên chính phủ về BĐKH, thích ứng với BĐKH có thể hiểu là các hoạt động điều chỉnh các hệ thống tự nhiên và xã hội nhằm giảm nhẹ rủi ro khí hậu và tăng cường khả năng chống chịu của chúng,²⁹ giảm nhẹ rủi ro thiên tai được hiểu là các hoạt động nhằm mục đích ngăn ngừa rủi ro thiên tai mới và giảm nhẹ rủi ro hiện có và quản lý rủi ro tồn đọng, tất cả đều góp phần tăng cường khả năng chống chịu và do đó đạt được mục tiêu phát triển bền vững.³⁰ Trong bối cảnh của đất nước đang bị tác động nặng nề do BĐKH, sự tham gia của thanh niên trong các dự án thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai là thiết yếu và vô cùng quan trọng, chưa kể thanh niên còn là đối tượng trực tiếp chịu ảnh hưởng của BĐKH.

Ở Việt Nam, thích ứng với BĐKH được quy định tại điều 90 Luật BVMT (2020) gồm các nội dung chính:

- (a) Đánh giá tác động, tính dễ bị tổn thương, rủi ro, tổn thất và thiệt hại do BĐKH đối với các lĩnh vực, khu vực và cộng đồng dân cư trên cơ sở kịch bản BĐKH và dự báo phát triển kinh tế - xã hội;
- (b) Triển khai hoạt động thích ứng với BĐKH, giảm nhẹ rủi ro thiên tai, mô hình thích ứng với BĐKH dựa vào cộng đồng và dựa vào hệ sinh thái; ứng phó với nước biển dâng và ngập lụt

đô thị;

(c) Xây dựng, triển khai hệ thống giám sát và đánh giá hoạt động thích ứng với BĐKH.

Bên cạnh đó, chiến lược quốc gia về BĐKH giai đoạn đến 2050 đã đặt ra mục tiêu tổng quát về thích ứng với BĐKH của Việt Nam là “Chủ động thích ứng hiệu quả, giảm mức độ dễ bị tổn thương, tổn thất và thiệt hại do BĐKH.”

Các dự án hiện tại của thanh niên Việt Nam đang tập trung vào lĩnh vực nông lâm nghiệp, trồng trọt, chăn nuôi nhằm thích nghi với điều kiện BĐKH và hướng tới mô hình KTTH; cũng như nghiên cứu và thực hành nhằm phục hồi và phát triển các khu vực dự trữ sinh quyển hay lâm nghiệp nhằm tăng khả năng chống chịu, bảo vệ cũng như tận dụng một cách bền vững các giá trị kinh tế mà rừng đem lại. Mặc dù có mối liên hệ với nhau, nhưng thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai cũng có những đặc thù riêng, do vậy, các sáng kiến, dự án của thanh niên trong lĩnh vực này cũng khá đa dạng. Bên cạnh làm việc độc lập, nhiều đội thanh niên tình nguyện xung kích phòng chống thiên tai cũng hoạt động tích cực dưới sự hỗ trợ của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và chính quyền địa phương các cấp. Các đội thanh niên xung kích được trang bị những kiến thức cơ bản trong công tác phòng chống thiên tai; những kỹ năng xử lý linh hoạt với các tình huống trước, trong và sau thiên tai, sẵn sàng ứng phó với các tình huống thiên tai, bão, lũ, hạn hán có thể xảy ra tại địa phương của chính mình. Nhiều hoạt động ý nghĩa của các đội thanh niên xung kích cũng thường xuyên được cập nhật trên Thanh niên Nông thôn.

²⁸ Chính phủ Việt Nam (GoV). (2020). Đóng góp do quốc gia tự quyết định của Việt Nam. Truy cập từ trang: https://vihema.gov.vn/wp-content/uploads/2020/10/NDC_VN_Clean_final.pdf

²⁹ IPCC. (2022). Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. The Intergovernmental Panel on Climate Change. Truy cập từ trang: https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/downloads/report/IPCC_AR6_WGII_FullReport.pdf

³⁰ Wisner, B., Gaillard, J. C., & Kelman, I. (2012). Handbook of hazards and disaster risk reduction. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203844236>

6.2. Thanh niên tích cực tham gia ứng phó với biến đổi khí hậu

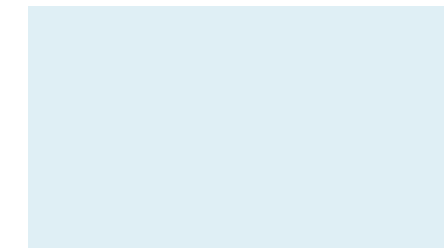
Thời gian qua, hành động của thanh niên ở cấp cộng đồng cũng được đẩy mạnh nhiều hơn. Điều này đặc biệt quan trọng khi các hiện tượng thời tiết khắc nghiệt ngày càng gia tăng, nhấn mạnh tầm quan trọng của đổi mới sáng tạo thích ứng với BĐKH.

Nhiều cuộc thi về đổi mới sáng tạo liên quan đến các hoạt động ứng phó với BĐKH cũng đã được tổ chức, ví dụ như Cuộc thi Thanh niên sáng tạo vì khí hậu do Bộ TN&MT, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, và UNDP phối hợp tổ chức. Nhiều ý tưởng, giải pháp sáng tạo, thiết thực, có tính địa phương, vùng miền đã được giới thiệu, tập trung vào truyền thông sáng tạo để nâng cao kiến thức, các giải pháp giảm nhẹ BĐKH; khởi nghiệp kinh doanh có trách nhiệm với BĐKH hay các giải pháp thích ứng với BĐKH và dựa vào tự nhiên.

Hưởng ứng ngày Quốc tế Giảm nhẹ rủi ro thiên tai (13/10/2021), UNDP Việt Nam phối hợp với Tổng Cục Phòng chống thiên tai, Tổng Cục Lâm nghiệp (thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn) tổ chức cuộc thi “Tìm kiếm sáng tạo truyền thông về giảm thiểu tác động của thiên tai và biến đổi khí hậu” dành cho sinh viên Việt Nam. Cuộc thi nhằm nâng cao nhận thức của sinh viên Việt Nam, đồng thời góp phần thay đổi hành vi, kêu gọi cộng đồng tham gia, chủ động phòng chống thiên tai, giảm thiểu tác động của BĐKH.

Bên cạnh đó, Trung ương Đoàn đã thành lập mạng lưới Thanh niên tình nguyện phòng chống thiên tai cấp xã; phối hợp với Tổng cục Phòng chống thiên tai tổ chức tập huấn nhằm trang bị cho mạng lưới này những kiến thức, kỹ năng ứng phó với thiên tai cực đoan, kỹ năng an toàn khi hỗ trợ nhân dân khắc phục hậu quả của thiên tai. Thời gian qua, Trung ương Đoàn cũng phối hợp với Tổng cục Khí tượng thủy văn triển khai mạng lưới truyền thông tin cảnh báo thời tiết nguy hiểm sớm thông qua cán bộ Đoàn cơ sở. Mạng lưới đã có hơn 10.000 cán bộ Đoàn cơ sở tham gia, các thông tin cảnh báo thời tiết nguy hiểm thường xuyên được gửi đến cho mạng lưới này để cán bộ Đoàn địa phương kịp thời thông tin cảnh báo cho chính quyền và nhân dân chủ động phòng chống và giảm nhẹ thiệt hại do thiên tai gây ra.

Chúng tôi mong rằng, không chỉ dừng lại ở một cuộc thi hay một con số thống kê, các sáng kiến do thanh niên đề xuất sẽ hỗ trợ thực hiện nhiều hơn nữa để thu hút sự tham gia đồng đẳng của thanh niên ở mọi vùng miền, đồng thời tạo động lực để họ ứng phó với BĐKH như một phần trong nhận thức và lối sống của bản thân.

Ảnh: UNDP Việt Nam

Ảnh: UNDP Việt Nam

6.3. Một số dự án nổi bật

Tác động của BĐKH thể hiện rõ nhất ở các vùng nông thôn và ven biển ở Việt Nam. Xuất phát từ thực tế ở địa phương, nhiều dự án đã được thanh niên khởi xướng để thích ứng với sự thay đổi thời tiết cũng như giảm tác động của các hiện tượng thời tiết bất thường. Sau đây là một số dự án nổi bật của thanh niên trong lĩnh vực thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai:

Dự án the Valley Farm

The Valley Farm là trang trại hữu cơ nằm gọn trong thung lũng của huyện Hữu Lũng, thuộc tỉnh Lạng Sơn, với diện tích hơn 6 ha do chị Lê Thị Minh Trà (1992) sáng lập, cùng với đội cộng sự 2 kỹ sư nông nghiệp trẻ, nhiệt huyết và hơn 10 thanh niên hỗ trợ. The Valley Farm kiên định với tinh thần và sứ mệnh “Ươm mầm cuộc sống xanh”, thích ứng với khí hậu miền Bắc, nâng cao chất lượng sống của người dân và môi trường sinh thái cân bằng ở trang trại. Dự án tập trung chính vào 3 hạng mục chính bao gồm: Vườn rau hữu cơ, trang trại nuôi bò sạch và du lịch trải nghiệm. Để giảm thiểu tác động từ thời tiết cực đoan ở miền Bắc, giảm sạt lở do mưa lũ, và giảm nóng cho farm, bên cạnh 20ha cây keo do nông dân trồng keo, đội ngũ tiến hành trồng một hơn 1000m² cây vùng đệm, xây dựng hồ, ao trữ nước khoảng 7000 m² đảm bảo nước toàn khu vực cho mùa khô. Bên cạnh đó, chị Trà và cộng sự chọn trồng rau trong 4000 m² nhà màng, 6000 m² ngoài trời và chuyển đổi linh hoạt các giống rau có khả năng chịu nhiệt, sâu bệnh tốt để thích

nghi với địa hình. Với sứ mệnh nâng cao nhận thức thông qua trải nghiệm thực tế, The Valley Farm cung cấp mô hình trải nghiệm canh tác nông nghiệp sạch và các hành động thích ứng với BĐKH cho cá nhân, nhóm các bạn thanh niên.

Mặc dù COVID ảnh hưởng không ít đến hoạt động nhưng The Valley Farm đã có những thành công nhất định. Sản phẩm From Farm To Table (từ nông trại đến bàn ăn) của The Valley Farm đã góp mặt ở các nhà hàng khu vực Lạng Sơn, hầu hết các siêu thị lớn ở Hà Nội, Hưng Yên, Hải Dương, hướng đến toàn khu vực phía Bắc, và tham vọng cả nước. Bên cạnh đó, mô hình đang dần thu hút các bạn sinh viên đến tham gia trải nghiệm với những hoạt động: trồng và chăm sóc rau, bổ sung cây vùng đệm, cải tạo đất, giá thể. Tuy nhiên, đội ngũ cũng mong muốn được chính quyền địa phương quan tâm hỗ trợ nhiều hơn để dự án được nhân rộng hơn trong tương lai.

Ảnh: The Valley Farm

Ảnh: Danh Bộ

Mô hình nuôi cấy nấm xanh tại nhà, quản lý dịch hại trên đất lúa tằm

Dự án mô hình nuôi cấy nấm xanh tại nhà quản lý dịch hại trên đất lúa tằm được phát triển bởi Danh Bộ, một nông dân trẻ quan tâm đến BĐKH, đặc biệt là xâm nhập mặn tại khu vực đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL).

Thực hiện theo khuyến nghị của nhà nước về việc thích nghi với BĐKH ở vùng dễ ngập mặn miền Tây, anh Danh Bộ đã chủ động chuyển đổi 100% mùa vụ trồng lúa nước trên tổng 3ha sang 1 vụ lúa, 1 vụ lúa xen tằm và 1 vụ tằm, nhằm đón đầu thời gian thiếu nước và ngập mặn. Mặc dù, tằm là sản phẩm có giá trị kinh tế cao, thích hợp khu vực lợ, mặn, tuy nhiên, rất nhiều nông dân vẫn chọn phương pháp canh tác truyền thống vì lo ngại sâu, bệnh trong vụ mùa xen kẽ.

Hiểu được vai trò của thanh niên trong khu vực, anh Danh Bộ mong muốn xây dựng một mô hình mẫu trong việc (i) thanh niên trẻ hướng về nông nghiệp, thích ứng với BĐKH và (ii) nuôi tằm và trồng lúa theo mô hình sạch, sử dụng nấm xanh phòng trị sâu rầy trên lúa, an toàn cho tằm. Dự án được sự hỗ trợ của Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Bạc Liêu và được đề xuất thử nghiệm mô hình trên chính vườn lúa của anh, dự kiến triển khai trong mùa vụ sắp tới trong năm 2022.

Tuy nhiên, theo anh Danh Bộ, dự án còn gặp nhiều khó khăn liên quan đến nhân sự thực hiện do điều kiện làm việc dưới thời tiết khắc nghiệt (nắng, nóng, mưa, v), lợi nhuận thu về ít nên chưa thu hút thanh niên tham gia. Anh hy vọng thời gian tới sẽ có nhiều nơi ở ĐBSCL áp dụng mô hình vào thực tế sản xuất ở địa phương.

Ảnh: www.shutterstock.com

Dự án nghiên cứu hô hấp đất rừng ngập mặn thích ứng BĐKH

Ảnh: Nguyễn Thái Sơn

Dự án “Đánh giá quá trình phát thải CO₂ qua sự hô hấp đất phục vụ quản lý bền vững hệ sinh thái rừng nhằm ứng phó với BĐKH - Nghiên cứu tại rừng ngập mặn huyện Cần Giờ”, một hướng nghiên cứu làm cơ sở đánh giá khả năng trao đổi và tích trữ các-bon của hệ sinh thái rừng thông qua hô hấp đất. Anh Nguyễn Thái Sơn - người thực hiện dự án này đã xác định, đánh giá mối tương quan giữa cường độ hô hấp đất (qua thông lượng CO₂ phát thải từ đất) với nhiệt độ và ẩm độ tại các sinh cảnh rừng tự nhiên và dự báo ảnh hưởng của BĐKH (nhiệt độ) lên khả năng phát thải CO₂ từ hô hấp đất của hệ sinh thái rừng ngập mặn Cần Giờ.

Trong nghiên cứu này, hô hấp đất được đo bằng phương pháp buồng kín di động (DC-Dynamic chamber method) tại 12 sinh cảnh rừng tự nhiên với kích thước ô mẫu 20 m x 20 m. Thông lượng CO₂ phát thải từ đất vào khí quyển thu được qua buồng kín được lưu chuyển đến thiết bị phân tích khí hồng ngoại xách tay và quay trở lại buồng phục vụ việc đánh giá các thông số đo đạc. Các đề xuất giải pháp thích ứng của công trình này sẽ được các cơ quan, đơn vị quản lý xem xét, vận dụng trong quá trình quản lý, bảo vệ và phát triển rừng.

Mặc dù đã góp phần tạo cơ sở chính xác để xác định giá trị của rừng ngập mặn thông qua chứng chỉ các-bon và chi trả dịch vụ môi trường rừng, thế nhưng dự án này vẫn có một số khó khăn gặp phải như:

- (i) Tài chính, thời gian, thiết bị đo mẫu (còn hạn chế kinh phí nên thiết bị, thời gian, nhân sự khó cho phép nghiên cứu sâu hơn);
- (ii) Quy mô (chưa thực hiện đánh giá được nhiều ô mẫu như mong muốn); và
- (iii) Phát triển - truyền thông (nghiên cứu là cơ sở để phát triển trồng cây rừng ngập mặn thích ứng BĐKH tương lai, nhưng chưa có sự truyền thông kết quả này).

Vì thế, để dự án tiếp nối thành công hơn nữa, theo anh Sơn thì cần nguồn lực kinh phí và mạng lưới truyền thông hỗ trợ để có đủ thời gian nghiên cứu phục vụ cho công tác ứng phó với BĐKH này.

6.4. Các nút thắt đặc thù

Sau khi phân tích các dự án của thanh niên cũng như thảo luận nhóm, chúng tôi nhận ra rằng các nút thắt chính của các dự án thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai là **(1) thiếu nguồn tài chính, (2) thiếu kiến thức và kỹ năng và (3) thiếu sự hỗ trợ từ chính quyền địa phương**. Trong đó, đáng chú ý nhất là **thiếu sự hỗ trợ từ chính quyền địa phương**, do các dự án trong lĩnh vực này cần làm việc nhiều với chính quyền địa phương.

Thiếu sự hỗ trợ từ chính quyền địa phương

Khi muốn triển khai sáng kiến ở cộng đồng, các bạn hay gặp khó khăn trong việc tìm đầu mối làm việc cùng vì không có người chịu trách nhiệm giám sát các hoạt động liên quan BĐKH ở các địa phương. Điều này đặc biệt đúng với các bạn thanh niên hoạt động độc lập với Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, trong việc hợp tác với chính quyền địa phương, những người cần phê duyệt các sáng kiến dựa vào cộng đồng. Quá trình phê chuẩn, chấp thuận dự án từ phía chính quyền địa phương còn mất nhiều thời gian,” là nút thắt lớn nhất trong quá trình hoạt động của các bạn. Bên cạnh đó, nhân sự của chính quyền thay đổi liên tục, không thống nhất đầu mối và phương thức làm việc với nhóm.

Ảnh: UNDP Việt Nam

Ảnh: UNDP Việt Nam

6.5. Hướng giải quyết

#5 Tập huấn kỹ năng tại địa phương

Ảnh hưởng của BĐKH và thiên tai ở mỗi vùng miền đất nước có những đặc tính khác nhau. Vì thế, mỗi địa phương chịu rủi ro cao cần có các chương trình huấn luyện đặc thù để cung cấp chi tiết và cụ thể các kiến thức, kỹ năng mà thanh niên còn thiếu để xây dựng các dự án thích ứng phù hợp. Ngoài ra, những buổi huấn luyện cũng nhằm tăng mức độ tự tin của thanh niên địa phương, để các bạn nhận nhận ra được khả năng và trách nhiệm của bản thân trong việc hành động để thích ứng với BĐKH một cách bền vững và hiệu quả.

Các buổi huấn luyện nên được thường xuyên tổ chức vào trước mùa mưa lũ tại các khu vực diễn ra. Hình thức huấn luyện sẽ được thay đổi để phù hợp với các tiếp cận thông tin của thanh niên ở từng địa phương, tuy nhiên nội dung tập huấn sẽ xoay quanh hai chủ đề chính: (1) kỹ năng chuyên môn và (2) kỹ năng

mềm. Phần kỹ năng chuyên môn như những kiến thức chuyên sâu về ứng phó với BĐKH và phòng chống thiên tai, các mô hình bảo vệ trường học, cộng đồng khi lũ lụt, sạt lở, cũng sẽ tùy thuộc vào nhu cầu và tình trạng của từng địa phương. Phần kỹ năng mềm nên ưu tiên những kỹ năng như thuyết trình trước công chúng, xây dựng kế hoạch dự án, lập kế hoạch để làm việc với các bên liên quan.

Chương trình tập huấn nên ưu tiên thanh niên đã có kinh nghiệm hoạt động tình nguyện theo đợt với Đoàn TNCS Hồ Chí Minh để hỗ trợ các bạn xây dựng dự án lâu dài hơn, góp phần giảm nhẹ rủi ro thiên tai trong cộng đồng. Bên cạnh đó, các tài liệu tập huấn (ví dụ như sổ tay hay áp phích tuyên truyền) cần được xây dựng và chuẩn bị phù hợp với đặc điểm của từng địa phương.

#6 Tăng cường đóng góp của thanh niên địa phương vào các dự án có sẵn

Sau khi thanh niên địa phương trải qua các buổi tập huấn kỹ năng, họ cần có thêm cơ hội tiếp cận và đóng góp cho các dự án thích ứng với BĐKH, giảm nhẹ rủi ro thiên tai quy mô lớn và dài hạn trước khi có thể tự thành lập dự án của mình. Vì thế, các tổ chức xã hội và kể cả đội nhóm thanh niên cần tăng cường tuyển tình nguyện viên, cộng tác viên là thanh niên tại chính địa phương chịu tác động bởi BĐKH. Hiện nay, có rất nhiều các tổ chức trong và ngoài nước thực hiện các dự án liên quan đến BĐKH và giảm nhẹ rủi ro thiên tai ở Việt Nam. Chúng tôi tin rằng, nếu được tạo điều kiện, thanh niên địa phương sẽ góp phần tích cực vào các hoạt động của các tổ chức trên. Chúng tôi cũng rất cần sự hỗ trợ tổ chức quản lý, trong đó Mạng lưới Thanh niên vì khí hậu và Đoàn TNCS Hồ Chí Minh có thể đóng vai trò truyền thông để đưa những cơ hội công tác, tình nguyện này đến với nhiều thanh niên.

Có thể thấy, dự án của các thanh niên rất đa dạng. Mặc dù bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh, nhưng các bạn vẫn tiếp tục các hoạt động bảo vệ môi trường, thích ứng với BĐKH, thể ngày càng rõ tính khẩn cấp và cấp thiết của khí hậu. Ngoài các dự án được trình bày ở Chương IV, V, VI, hiện nay Cổng thông tin về BĐKH cũng đang cập nhật rất nhiều dự án ở các lĩnh vực khác nhau của thanh niên Việt Nam. Có thể thấy sự đa dạng trong cách tiếp cận các chủ đề của thanh niên cũng như sự tích cực tham gia của thanh niên trong thời gian qua, hướng tới việc bảo vệ môi trường và ứng phó với BĐKH.

Cổng thông tin về BĐKH cho thanh niên rất hi vọng các bạn thanh niên từ khắp mọi miền trên cả nước có thể đăng ký các dự án trên trang web, cũng như kết nối các phong trào của thanh niên trên toàn quốc.

Ảnh: Bản đồ các dự án do thanh niên triển khai được tổng hợp trong trang Youth4Climate Learning Hub

Ảnh: www.shutterstock.com

CHƯƠNG VII: NÚT THẮT VÀ HƯỚNG GIẢI QUYẾT CHUNG

7.1. Nút thắt chung

Ảnh: UNDP Việt Nam

Qua thảo luận tại Trại viết cũng như quá trình phân tích các dự án, chúng tôi nhận ra rằng, các dự án của thanh niên đều gặp hai nút thắt chung liên quan đến (1) tài chính; (2) kiến thức và kỹ năng.

Hạn chế về tài chính

Bên cạnh việc có ý tưởng, có giải pháp cho các vấn đề liên quan đến môi trường và BĐKH ở địa phương thì yếu tố về nguồn vốn cũng đóng vai trò quan trọng, đó là một nguồn lực giúp các các bạn thanh niên hiện thực hóa các các ý tưởng của mình cũng như mở rộng hoạt động của dự án đến nhiều đối tượng khác nhau. Theo Báo cáo 2021, thiếu nguồn vốn thực hiện và duy trì dự án là vấn đề mà thanh niên Việt Nam đang cho là nút thắt gây cản trở lớn nhất (với 54,3% tổng số 387 thanh niên tham gia khảo sát đánh giá độ nghiêm trọng của nút thắt tài chính ở mức 8 hoặc cao hơn). Điều này cũng không mấy ngạc nhiên khi nhiều bạn thanh niên còn đang ngồi trên ghế nhà trường, còn phụ thuộc tài chính vào cha mẹ. Tuy nhiên, một tín hiệu đáng mừng là nhiều bạn đã chủ động kêu gọi sự hỗ trợ của người thân và cộng đồng xung quanh, viết đề xuất kêu gọi vốn, hỗ trợ tài chính từ nhiều nguồn khác nhau.

Một điểm mà nhiều thanh niên mong muốn là có thể có một kênh thông tin chia sẻ các nguồn vốn tài trợ cho thanh niên để các bạn có thể chủ động viết đề xuất thực hiện dự án cũng như một quy trình cấp vốn đơn giản hóa cho các hoạt động, dự án của thanh niên vì khí hậu. Bên cạnh đó, do hoạt động khi không có tư cách pháp nhân, thanh niên còn gặp nhiều hạn chế trong việc tiếp xúc với các nguồn lớn.

Với tư cách là nơi kết nối các phong trào, dự án của thanh niên,

hoạt động của **Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu – YNet** cần được đẩy mạnh hơn nữa để có thể tiếp cận các nguồn tài trợ lớn hơn từ các tổ chức quốc tế, tổ chức phi chính phủ, các quỹ đầu tư nước ngoài. Hầu hết các nguồn quỹ phát triển và ứng phó với BĐKH đặt ra các yêu cầu quá với khả năng xây dựng, quản lý dự án của thanh niên và đòi hỏi tư cách pháp nhân, một số quỹ được giải ngân thông qua các tổ chức phi chính phủ thì còn nhỏ lẻ, tập trung một chủ đề nhất định và giới hạn về hạng mục, thời gian sử dụng chỉ từ 3-6 tháng.

Hạn chế về kiến thức và kỹ năng

Nút thắt về kiến thức và kỹ năng cũng đã được nhiều bạn thanh niên đề cập đến. Mặc dù Cổng thông tin về BĐKH dành cho thanh niên có nhiều mô-đun cũng như bài viết hay và thiết thực, nhưng vẫn còn hạn chế trong việc tiếp cận các nhóm thanh niên khác nhau trên cả nước. Theo thống kê, có khoảng 600 bạn hoàn thành các khóa học, con số này là vô cùng nhỏ so với số lượng hơn 22 triệu thanh niên trên cả nước. Bên cạnh đó, thanh niên ít có điều kiện tiếp cận các kiến thức và kỹ năng liên quan đến BĐKH và quản lý dự án ở môi trường giảng đường khi mà chương trình học mới vẫn chưa thực sự lồng ghép các nội dung liên quan vào giảng dạy cho học sinh. Do đó, có thể thấy nút thắt này vẫn hiện hữu và cần có những bước đi mạnh mẽ hơn, không những nâng cấp Cổng thông tin về BĐKH mà còn cần đưa những nội dung rất ý nghĩa từ trang web này đến với học sinh trên khắp cả nước.

7.2. Hướng giải quyết chung

#7 Phát triển cổng kết nối thông tin tài chính về Biến đổi khí hậu dành cho thanh niên

Qua tìm hiểu của chúng tôi, hiện nay có rất nhiều các đơn vị, cả trong và ngoài nước sẵn sàng cung cấp nguồn vốn cho thanh niên để thực hiện các dự án hành động vì khí hậu. Tuy nhiên, thông tin về các nguồn vốn này còn rời rạc và chưa có đầu mối thống nhất. Chúng tôi hy vọng có thể thành lập cổng kết nối nguồn vốn về BĐKH dành cho thanh niên. Các bạn thanh niên sẽ nắm bắt được các nguồn tài trợ đang mở để có kế hoạch đăng ký và chuẩn bị hồ sơ đề xuất.

Với mục tiêu như trên, cổng kết nối cần có ít nhất hai thành phần chức năng chính như sau:

(i) Kêu gọi đề xuất dự án: đăng tải các thông tin liên quan đến

dự án như mô tả dự án, yêu cầu chuyên môn, cũng như kỳ vọng của nhà tài trợ;

(ii) Các chương trình kết nối với các cố vấn trong ngành: kết nối thanh niên đang làm việc trong lĩnh vực BĐKH với các chuyên gia đầu ngành.

Để Cổng kết nối có thể đi vào hoạt động, chúng tôi rất cần sự hỗ trợ của nhiều cơ quan khác nhau để có thể kết nối các tổ chức trong và ngoài nước, các công ty tư nhân, các doanh nghiệp xã hội và các tổ chức phi chính phủ. Khi “cung” gặp “cầu”, chúng tôi tin rằng nhiều dự án thiết thực hơn nữa của các bạn thanh niên sẽ được triển khai. Cổng kết nối có thể góp phần giảm những khó khăn về tài chính mà các đội nhóm thanh niên đang gặp phải.

#8 Thúc đẩy vai trò của thanh niên trong quản trị khí hậu và Ngoại giao khí hậu

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng như hiện nay, ngoại giao ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc kết nối các nguồn lực từ bên ngoài. Chúng tôi đề xuất việc Thúc đẩy vai trò của thanh niên trong quản trị khí hậu và Ngoại giao khí hậu nhằm

(i) tiếp thu mô hình, thực tiễn tốt của thanh niên trên thế giới liên quan đến ứng phó với BĐKH, thúc đẩy tăng trưởng xanh, chuyển đổi năng lượng, giao thông, nông nghiệp;

(ii) tham gia các tổ chức, các cơ chế diễn đàn liên quan đến BĐKH và có đóng góp thực chất, đề xuất ý tưởng và sáng kiến

mới tại các cơ chế khu vực và toàn cầu;

(iii) kết nối các nguồn tài trợ dự án từ các nước trên thế giới.

Chúng tôi tin rằng, nếu các hoạt động liên quan đến Ngoại giao khí hậu được thúc đẩy nhiều hơn trong thời gian tới, các hoạt động của thanh niên Việt Nam với các phong trào thanh niên quốc tế sẽ sôi nổi hơn cũng như có thêm các nguồn tài trợ từ các nước phát triển trên thế giới mong muốn hỗ trợ Việt Nam. Thúc đẩy Ngoại giao khí hậu sẽ giúp Cổng kết nối có thêm nguồn tài trợ, qua đó góp phần giảm những khó khăn về tài chính mà các đội nhóm thanh niên đang gặp phải.

#9 Xây dựng Bộ tài liệu chuyên ngành dành cho thanh niên

Kiến thức, kỹ năng đòi hỏi thời gian cũng như cách tiếp cận một cách phù hợp với từng nhóm đối tượng thanh niên. Mặc dù hiện tại, chưa có nhiều thông tin về các chủ đề liên quan đến BĐKH được đưa vào chương trình phổ thông, chúng tôi cùng với Nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu sẽ tích cực làm việc để có thể đưa những nội dung này vào sách giáo khoa. Trước mắt, chúng tôi hy vọng có thể xây dựng bộ tài liệu về các chủ đề liên quan đến BĐKH một cách dễ hiểu, dễ tiếp cận nhất đến thanh niên, học sinh, sinh viên Việt Nam. Để làm

được điều này, chúng tôi cần sự hỗ trợ rất lớn từ Bộ TN&MT cũng như các chuyên gia đầu ngành của cả nước. Bên cạnh đó, cảm nang về văn hóa làm việc đội nhóm cũng sẽ được xây dựng để các bạn thanh niên làm việc với nhau hiệu quả hơn trong thời gian tới. Chúng tôi tin rằng, bộ tài liệu này sẽ góp phần nâng cao kiến thức và kỹ năng của thanh niên về BĐKH cũng như giúp các bạn tự tin hơn khi tham gia các hoạt động, dự án có liên quan.

Chúng tôi xin tóm tắt các hướng giải quyết của Báo cáo. Mỗi hướng giải quyết được làm rõ qua: (i) Các bên liên quan, (ii) Nội dung chính và (iii) Ảnh hưởng của giải pháp.

STT	Giải pháp	Các bên liên quan	Nội dung chính	Ảnh hưởng của giải pháp
THANH NIÊN TRONG CHÍNH SÁCH KHÍ HẬU VÀ QUÁ TRÌNH RA QUYẾT ĐỊNH				
#1	Thành lập nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu (dự thảo Điều khoản tham chiếu của nhóm ở Phụ lục 3)	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra để bảo trợ chuyên môn: UNDP Việt Nam và Bộ TN&MT;</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>Nhóm công tác về BĐKH;</p> <p>Các đơn vị nghiên cứu chính sách BĐKH;</p> <p>NGOs/CSOs;</p> <p>Vụ Công tác Thanh niên, Bộ Nội vụ;</p> <p>Ủy ban quốc gia về Thanh niên Việt Nam;</p> <p>Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội;</p> <p>Đoàn TNCS;</p> <p>YNet, vv.</p>	<p>Nghiên cứu các vấn đề liên quan đến chính sách BĐKH và bảo vệ môi trường cũng như là đầu mối liên hệ tham vấn chính sách với các tổ chức phi chính phủ, liên chính phủ và các bộ ban ngành liên quan;</p> <p>Nghiên cứu, đánh giá tác động của chính sách đến các hoạt động của thanh niên; đào tạo kỹ năng đàm phán và xây dựng chính sách cho thanh niên, đặc biệt là thanh niên ở cấp cơ sở;</p> <p>Định kỳ tổ chức tọa đàm, trao đổi về chính sách BĐKH giữa các nhà hoạch định chính sách với thanh niên.</p>	<p>Các kiến nghị từ thanh niên về chính sách BĐKH sẽ có tính đại diện cao hơn;</p> <p>Các nhà hoạch định chính sách sẽ nắm được rõ hơn thực trạng của thanh niên trong lĩnh vực khí hậu;</p> <p>Giúp các nhà quản lý tìm ra những điểm cần cải thiện và những lĩnh vực cần được đầu tư để giúp các bạn thanh niên tham gia đóng góp chính sách hiệu quả hơn.</p>
#2	Xây dựng diễn đàn đối thoại đa bên với thanh niên về BĐKH	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra để bảo trợ chuyên môn: Đoàn TNCS;</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>Trường học, Viện nghiên cứu;</p> <p>Cục BĐKH;</p> <p>NGOs/CSOs;</p> <p>Nhóm công tác về BĐKH;</p> <p>Vụ Công tác Thanh niên, Bộ Nội vụ;</p> <p>Ủy ban quốc gia về Thanh niên Việt Nam;</p> <p>Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội;</p> <p>UNDP Việt Nam;</p> <p>YNet, vv.</p>	<p>Xác định được những trở ngại của thanh niên trong quá trình thực hiện các dự án/hoạt động ứng phó với BĐKH để có hướng giải quyết kịp thời;</p> <p>Tăng cường trao đổi để các cơ quan chức năng, đoàn thể, các tổ chức hiểu rõ hơn về các hoạt động của thanh niên cũng như những gì thanh niên có thể đóng góp được với các hoạt động của Chính phủ;</p> <p>Xây dựng lộ trình hành động, cơ chế điều phối thống nhất, huy động và phân bổ nguồn lực hướng tới thực hiện hiệu quả lộ trình.</p>	<p>Tạo điều kiện để các đại diện thanh niên kết nối với nhau và với các nhà hoạch định chính sách và thực hiện chính sách ở cấp trung ương cũng như cấp địa phương;</p> <p>Tạo không gian để thanh niên có thể lên tiếng về BĐKH.</p>

THỨC ĐẨY CHUYỂN DỊCH KINH TẾ THEO HƯỚNG KINH TẾ TUẦN HOÀN

#3	Chương trình nâng cao năng lực dành cho thanh niên trong ứng phó với biến đổi khí hậu và thúc đẩy phát triển kinh tế tuần hoàn	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra để thực hiện: UNDP Việt Nam và Bộ TN&MT;</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>Nhóm công tác về BĐKH;</p> <p>Các đơn vị nghiên cứu chính sách BĐKH;</p> <p>NGOs/CSOs;</p> <p>YNet;</p> <p>Bộ Công thương;</p> <p>Đoàn TNCS; vv.</p>	<p>Cung cấp các hướng dẫn và công cụ thiết thực để xây dựng, chuyển đổi và áp dụng mô hình kinh tế tuần hoàn vào các dự án đang thực hiện;</p> <p>Định hướng hoạt động của dự án.</p>	<p>Có nguồn nhân lực có chuyên môn cao;</p> <p>Phát triển các dự án của thanh niên phù hợp với chiến lược phát triển của đất nước.</p>
----	---	---	---	--

STT	Giải pháp	Các bên liên quan	Nội dung chính	Ảnh hưởng của giải pháp
GIẢM PHÁT THẢI HƯỚNG TỚI PHÁT THẢI RÒNG BẰNG "0"				
#4	Quỹ khoa học sáng tạo dành cho thanh niên	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra thực hiện: Bộ TN&MT và Bộ KH&CN</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>UNDP Việt Nam; Đoàn TNCS; NGOs/CSOs; Nhóm công tác về BĐKH; Các nhà tài trợ, đối tác song và đa phương, vv.</p>	<p>Xây dựng quỹ hỗ trợ dành cho các sáng kiến thanh niên với cơ chế giải ngân đơn giản, thân thiện với đặc điểm của sáng kiến thanh niên. Một số hoạt động của quỹ bao gồm nâng cao năng lực xây dựng hồ sơ gây quỹ, quản lý tài chính cho các sáng kiến, tổ chức các cuộc thi nghiên cứu khoa học.</p>	<p>Thúc đẩy các sáng kiến, hoạt động của thanh niên vì khí hậu trên toàn quốc để thực hiện cam kết đạt mức phát thải ròng bằng "0" vào năm 2050.</p>
THÍCH ỨNG VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU VÀ GIẢM NHẸ RỦI RO THIÊN TAI				
#5	Tập huấn kỹ năng tại địa phương	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra thực hiện: Bộ TN&MT và Đoàn TNCS;</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>UNDP Việt Nam; NGOs/CSOs; Nhóm công tác về BĐKH; Chính quyền địa phương; YNet, vv.</p>	<p>Xoay quanh hai chủ đề chính: (1) kỹ năng chuyên môn và (2) kỹ năng mềm;</p> <p>Phần kỹ năng chuyên môn là những kiến thức chuyên sâu về ứng phó với BĐKH và phòng chống thiên tai; các mô hình bảo vệ trường học, cộng đồng khi lũ lụt, sạt lở sẽ tùy thuộc vào nhu cầu và tình trạng của từng địa phương; Phần kỹ năng mềm nên ưu tiên những kỹ năng như thuyết trình trước công chúng, xây dựng kế hoạch dự án, lập kế hoạch để làm việc với các bên liên quan.</p>	<p>Nâng cao khả năng thích ứng và kỹ năng chuyên môn của thanh niên địa phương;</p> <p>Hỗ trợ thanh niên địa phương xây dựng dự án lâu dài hơn ở cấp cơ sở.</p>
#6	Tăng cường đóng góp của thanh niên địa phương vào các dự án có sẵn	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra thực hiện: Bộ TN&MT và Đoàn TNCS;</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>UNDP Việt Nam; NGOs/CSOs; Nhóm công tác về BĐKH; Chính quyền địa phương; YNet, vv.</p>	<p>Tăng cường tuyển tình nguyện viên, cộng tác viên là thanh niên tại chính địa phương chịu tác động bởi BĐKH;</p> <p>Kết nối các tổ chức với các thanh niên địa phương.</p>	<p>Đóng góp thiết thực vào các dự án thích ứng với BĐKH, giảm nhẹ rủi ro thiên tai quy mô lớn và dài hạn.</p>

STT	Giải pháp	Các bên liên quan	Nội dung chính	Ảnh hưởng của giải pháp
HƯỚNG GIẢI QUYẾT CHUNG				
#7	Xây dựng cổng kết nối nguồn vốn về Biến đổi khí hậu dành cho thanh niên	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra thực hiện: Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ TN&MT và UNDP Việt Nam</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>Đoàn TNCS;</p> <p>NGOs/CSOs;</p> <p>Nhóm công tác về BĐKH;</p> <p>Các nhà tài trợ, đối tác song và đa phương,</p> <p>YNet, vv.</p>	<p>Đăng tải các thông tin liên quan đến dự án;</p> <p>Kết nối thanh niên đang làm việc trong lĩnh vực BĐKH với các chuyên gia đầu ngành</p>	<p>Nhiều dự án sẽ được triển khai hơn;</p> <p>Nâng cao năng lực cho các thanh niên thực hiện dự án.</p>
#8	Thúc đẩy vai trò của thanh niên trong quản trị khí hậu và Ngoại giao khí hậu	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra thực hiện: Bộ Ngoại giao và UNDP Việt Nam</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>Bộ TN&MT;</p> <p>YNet;</p> <p>Đoàn TNCS;</p> <p>NGOs/CSOs;</p> <p>VYCO;</p> <p>Nhóm công tác về BĐKH, vv</p>	<p>Tiếp thu mô hình, thực tiễn tốt của thanh niên trên thế giới liên quan đến ứng phó với BĐKH;</p> <p>Tích cực tham gia các tổ chức, các cơ chế diễn đàn liên quan đến BĐKH và có đóng góp thực chất, đề xuất ý tưởng và sáng kiến mới tại các cơ chế khu vực và toàn cầu;</p> <p>Kết nối các nguồn tài trợ dự án từ các nước trên thế giới.</p>	<p>Có đại diện thanh niên của Việt Nam tham gia đoàn đàm phán tại các kỳ COP và các hội nghị quốc tế liên quan đến BĐKH;</p> <p>Thúc đẩy các hoạt động của thanh niên Việt Nam với các phong trào thanh niên quốc tế;</p> <p>Có thêm các nguồn tài trợ từ các nước trên thế giới.</p>
#9	Xây dựng Bộ tài liệu chuyên ngành dành cho thanh niên	<p>Đề xuất đơn vị đứng ra để bảo trợ chuyên môn: UNDP Việt Nam và Bộ TN&MT;</p> <p>Các đơn vị phối hợp:</p> <p>Bộ Giáo dục & Đào tạo;</p> <p>NGOs/CSOs;</p> <p>Nhóm công tác về BĐKH;</p> <p>Vụ Công tác Thanh niên, Bộ Nội vụ;</p> <p>Ủy ban quốc gia về Thanh niên Việt Nam;</p> <p>Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội;</p> <p>YNet, vv.</p>	<p>Xây dựng bộ tài liệu về các chủ đề liên quan đến BĐKH một cách dễ hiểu, dễ tiếp cận nhất đến thanh niên, học sinh, sinh viên Việt Nam;</p> <p>Xây dựng cẩm nang về văn hóa làm việc đội nhóm cho thanh niên Việt Nam.</p>	<p>Góp phần nâng cao kiến thức và kỹ năng của thanh niên về BĐKH</p>

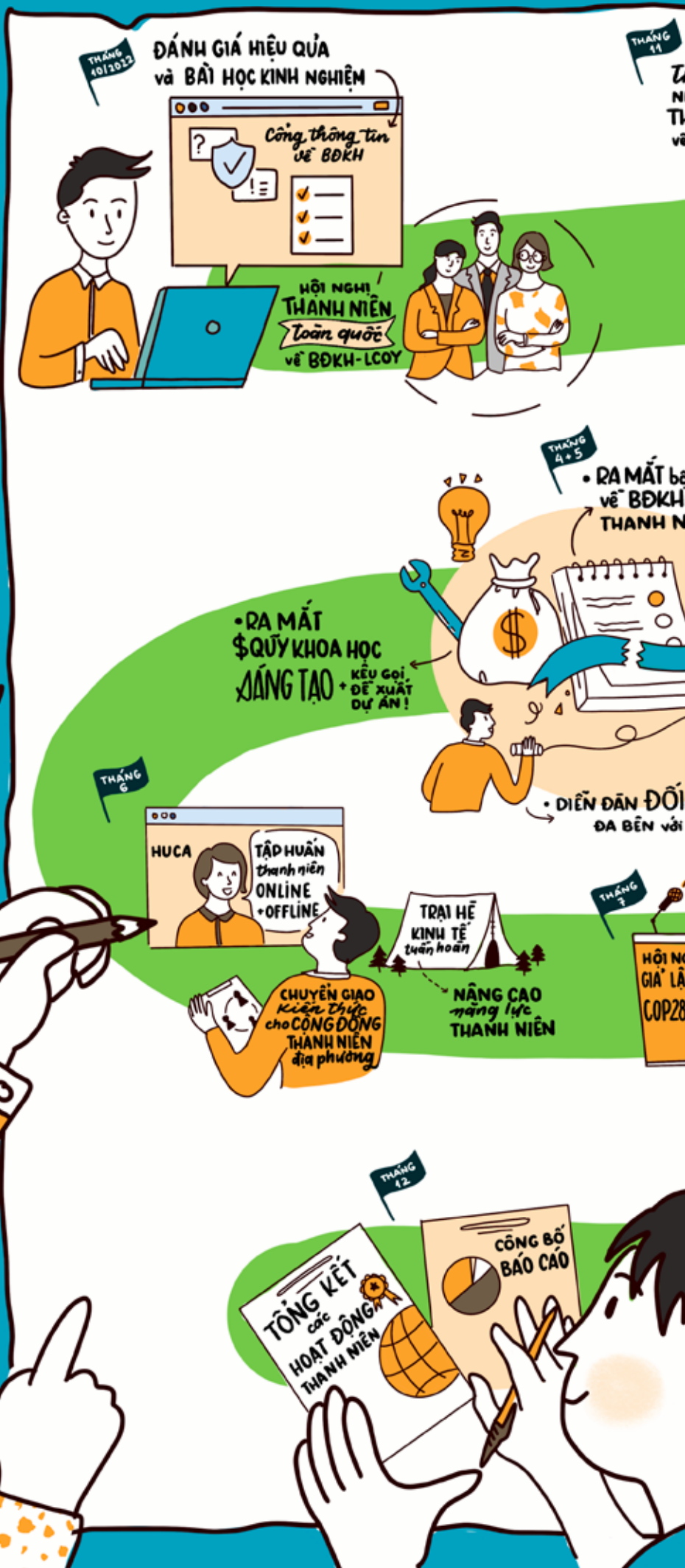

CHƯƠNG VIII: ĐỀ XUẤT LỘ TRÌNH HÀNH ĐỘNG CỦA THANH NIÊN

Sau khi cân nhắc các nút thắt cũng như các biện pháp tháo gỡ ưu tiên, thanh niên chúng tôi đã đề ra lộ trình hành động cụ thể cho năm 2022 và 2023 cũng như các mục tiêu dài hạn từ nay đến 2030, tầm nhìn đến năm 2050:

ĐỀ XUẤT LỘ TRÌNH HÀNH ĐỘNG CỦA THANH NIÊN 2022-2023

hành lập
HỘI CÔNG TÁC
THANH NIÊN
CHÍNH SÁCH
KHÍ HẬU!

ĐẠI DIỆN
Tham dự
COP27

CẨM NANG
Hoạt động
ĐỘI NHÓM

THỨC ĐẨY
tiếng nói
THANH NIÊN

THÁNG 12

THÁNG 11/2023

KHỞI ĐỘNG DỰ ÁN
xây dựng **BỘ TÀI LIỆU**
chuyên ngành
về ĐKKH dành cho
THANH NIÊN

HỢP ĐKKH

CHUỖI HỘI THẢO
cuộc thi THIẾT KẾ

TÀI LIỆU
dành cho
THANH NIÊN

THÁNG 3

RA MẮT
CÔNG KẾT NỐI
thông tin TÀI CHÍNH
về ĐKKH
cho THANH NIÊN

CLIMATE TALK

PODCAST
về THANH NIÊN
hoạt động trong
lĩnh vực MÔI TRƯỜNG
và ĐKKH

THÁNG 2

THOẠI
THANH NIÊN

THÁNG 8

TUẦN LỄ HÀNH ĐỘNG vì KHÍ HẬU VIỆT NAM

GIẢI THƯỞNG
TÔN VINH
thanh niên
vì KHÍ HẬU

THỨC ĐẨY vai trò
THANH NIÊN
QUẢN TRỊ &
NGOẠI GIAO
khí hậu

TỔ CHỨC THAM VẤN
4 KIẾN
THANH NIÊN
về ĐKKH

COP28

xây dựng
KIẾN NGHỊ
thanh niên VN

TRẠI VIẾT
đặc biệt

YNET

THÁNG 9

THÁNG 11

CẬP NHẬT
tiến trình
HỘI NGHỊ COP28

THANH NIÊN
VIỆT NAM
Tham gia
COP28

THÁNG 10

ĐỐI THOẠI
chính sách
PRE-COP

HÀNH TRÌNH thanh niên VN hành động
vì KHÍ HẬU hướng về PHÍA TRƯỚC

THÁNG 9

2023 TĂNG CƯỜNG

TRUYỀN THÔNG
củng cố thông tin mạng lưới thanh niên
hành động vì BĐKH đến giới trẻ.
Bổ sung các mô-đun kết nối.
Tăng cường tài nguyên kiến thức.

Tổ chức các cuộc thi
**Ý TƯỞNG
SÁNG TẠO
THANH NIÊN**

HỢP TÁC
hoạt động với
Trung ương Đoàn
Thanh niên
Việt Nam

**TUYÊN TRUYỀN
CÁC
CHÍNH SÁCH**
Về BĐKH cho
thanh niên địa phương
và các trường học.

2024

KẾT NỐI

Kết hợp Đoàn TNCS
Hồ Chí Minh và địa phương

**TỔ CHỨC CÁC CHIẾN DỊCH
TRỒNG RỪNG, XANH HÓA
ĐÔ THỊ VÀ CHUYỂN DỊCH
NĂNG LƯỢNG SẠCH.**

KHU
VỰC

2025-2030 ĐÓNG GÓP

TRUYỀN THÔNG
Các kịch bản
BĐKH

TĂNG CƯỜNG
Khả năng thích ứng
của thanh niên

**CHUẨN HÓA
BỘ GIÁO TRÌNH**
về BĐKH cho
thanh niên theo
từng bậc học

VẬN ĐỘNG
đưa kiến thức về BĐKH

Một nội dung
trong những
giờ ngoại khóa
học ở trường

**CÁC MỤC TIÊU
HÀNH ĐỘNG
2023 - 2030**

TẦM NHÌN Đ

ỐI

KẾT NỐI MẠNG LƯỚI THANH NIÊN

Tăng cường các hoạt động đối thoại, trao đổi kinh nghiệm.

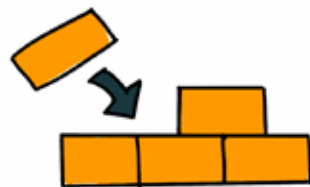
THAM VẤN CHÍNH SÁCH THEO VÙNG MIỀN

Chương trình thực địa kết nối thanh niên

2025

CÙNG CỐ

TẬP HUẤN CHUYÊN SÂU

Về xây dựng và quản trị dự án
Cho thanh niên.

CỐ VẤN, THAM VẤN

Và hỗ trợ các dự án thanh niên.

BÁO CÁO HÀNH ĐỘNG

của thanh niên trong mạng lưới #Youth4Climate

HỖ TRỢ CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ

cho các nhóm dự án

XÂY DỰNG VĂN BẢN KIẾN NGHỊ CHUNG

cho thanh niên Việt Nam

2030-2050

ĐỊNH HƯỚNG

ĐẨY MẠNH TRUYỀN THÔNG & CHUYỂN DỊCH NỘI DUNG VỀ BDKH

Tăng cường chuyển giao giải pháp Khoa học kỹ thuật công nghệ tiên tiến

KẾT NỐI CHIA SẺ HỖ TRỢ các dự án thanh niên

Chính quyền địa phương

Các cấp quản lý

Doanh nghiệp

Trung ương Đoàn

MỞ RỘNG MẠNG LƯỚI THANH NIÊN

ĐẾN 2050

Ảnh: UNDP Việt Nam

CHƯƠNG IX: NHÓM TÁC GIẢ

Nguyễn Văn Bảo

(Trưởng nhóm)

Bảo quan tâm đến các vấn đề phát triển, đặc biệt là mối liên hệ giữa ba trụ cột của Phát triển bền vững: kinh tế, xã hội, và môi trường. Anh đang là nghiên cứu sinh ngành Chính sách công tại trường Chính sách công và Quản lý thuộc Viện Phát triển Hàn Quốc. Bảo cũng có bằng thạc sĩ về Chính sách phát triển và Khoa học dữ liệu. Trước khi đi du học, anh tham gia rất nhiều dự án phát triển và đặt chân đến gần hết các tỉnh thành ở Việt Nam. Bảo tin rằng, bên cạnh việc đạt được các mục tiêu phát triển bền vững cho mỗi quốc gia, hãy luôn nghĩ về các mục tiêu cuộc sống bền vững của chính bạn.

Phan Văn Long

Long là sinh viên năm cuối chuyên ngành Hệ thống điện của trường Đại học Bách khoa Hà Nội và là trưởng phòng lab nghiên cứu 100% Renewable Energy. Long đã tham gia vào các dự án liên quan đến tính khả thi của các chính sách và hệ thống năng lượng tái tạo. Bên cạnh đó, anh cũng có cơ hội tham gia các chủ đề nghiên cứu liên quan tới mô hình hóa và quản lý năng lượng, đánh giá tính kinh tế của các hệ thống điện mặt trời, hydrogen, battery.

Đào Mạnh Trí

Trí là nghiên cứu sinh ngành Hệ thống năng lượng tại Đại học California - San Diego. Anh tập trung nghiên cứu kết hợp những nguyên tắc kỹ thuật và các yếu tố kinh tế chính trị để thúc đẩy các quá trình chuyển dịch năng lượng toàn cầu, đặc biệt là ở Đông Nam Á và Việt Nam. Là học giả của Diễn đàn châu Âu Alpbach, anh tin rằng Việt Nam đang đứng trước cơ hội lớn để trở thành một trong các quốc gia đi đầu trong khu vực ở lĩnh vực chuyển dịch năng lượng và ứng phó với BĐKH.

Nguyễn Thái Sơn

Sơn có bằng thạc sĩ về Quản lý Tài nguyên và Môi trường và bằng kỹ sư Môi trường. Hiện nay, Sơn đang là chuyên gia độc lập về nghiên cứu và tư vấn bảo vệ môi trường, công nghệ - quản lý chất thải, BĐKH. Với tất cả những hoạt động chuyên môn như giảng dạy, tư vấn, công bố khoa học, Sơn đều hướng tới tính bền vững (mang lại lợi ích kinh tế - xã hội, phải gắn liền đảm bảo hài hòa môi trường). Theo anh, điểm cốt yếu này được xuất phát từ quan điểm bảo vệ môi trường chính là nhân tố bảo đảm sức khỏe và cuộc sống của chính chúng ta.

Nguyễn Hoàng Nam

Từng theo học tại khoa Khoa học môi trường, Đại học Khoa học Tự nhiên, Nam dẫn quan tâm đến các vấn đề liên quan đến môi trường, từ: rác, đất, không khí, khí hậu, sinh thái, năng lượng tái tạo, triết học môi trường, tâm lý học môi trường, nông nghiệp bền vững, bảo tồn động vật, rừng và sức khỏe tinh thần, nghệ thuật, vv. Anh tin rằng các vấn đề môi trường xuất phát từ bên trong bản thân và có sự kết nối liên ngành với nhau và cần được giải quyết bằng liên ngành.

Phạm Ngọc Anh

Ngọc Anh tốt nghiệp chuyên ngành truyền thông trường Đại học RMIT Việt Nam. Cô từng tham gia xây dựng Cổng kiến thức về BĐKH và tổ chức các bàn tròn thanh niên về BĐKH cùng dự án Youth4Climate. Hiện nay, cô đang làm việc tại Tạp chí Cấp thoát nước Việt Nam với mong muốn trau dồi kinh nghiệm của bản thân về báo chí và tuyên truyền trong mảng xây dựng chính sách ngành Nước.

Nguyễn Thị Hồng Phúc

Là một sinh viên ngành kinh tế cùng niềm đam mê với thời trang, với Phúc việc làm môi trường chưa bao giờ là con đường sự nghiệp nhưng hiện tại Phúc đã và đang dành trọn tâm huyết cho nó. Nhận thức được tác động của BĐKH ngay tại quê hương của mình cũng như vấn đề rác thải tại thành phố Đà Nẵng, nơi Phúc học tập trong bốn năm đại học, Phúc đã dành thời gian tham gia nhiều dự án về BĐKH và môi trường, tiêu biểu là việc thành lập nhóm hoạt động vì môi trường Trạm Eco tại thành phố Đà Nẵng.

Nguyễn Văn Thiên

Thiên hiện đang là sinh viên năm ba chuyên ngành Đổi mới Sáng tạo toàn cầu tại Đại học Toyo, Nhật Bản. Mối quan tâm lớn nhất của Thiên là tính bền vững và phát triển bền vững. Trong bối cảnh sự bền vững của môi trường đang bị lung lay do BĐKH, Thiên nhận ra rằng chúng ta có thể là thế hệ cuối cùng còn cơ hội cứu lấy hành tinh này. Là một người trẻ với năng lượng dồi dào, cô ấy đã, đang và sẽ đóng góp tích cực vào hành trình đạt phát thải ròng bằng "0" của Việt Nam và thế giới.

Phạm Thị Thanh Mai

Mai đang là sinh viên năm hai chuyên ngành báo chí của Học viện Báo chí và Tuyên truyền. Với một người hoạt động trong ngành truyền thông, Mai nhận thấy vấn đề BĐKH đang ngày càng được nhiều người quan tâm đặc biệt là thanh niên Việt Nam khi mà chúng ta đã và đang phải chứng kiến các tác động khủng khiếp từ BĐKH. Tuy hiện nay các thông tin về BĐKH được đưa khá nhiều trên các phương tiện truyền thông nhưng vẫn còn hạn chế về sự chính xác, chưa đa dạng hoá nội dung truyền tải. Vì vậy Mai luôn muốn truyền tải các thông tin về BĐKH một cách khách quan và chân thực, không tô hồng hay bôi đen về BĐKH.

Nguyễn Thị Thương Thương

Thương hiện tại đang làm việc cho Tổ chức Hợp tác phát triển Đức (GIZ), tập trung vào mảng hỗ trợ xây dựng và thực hiện các chính sách BDKH trong nước giúp Việt Nam hiện thực hóa các cam kết về BDKH với quốc tế. Thương tốt nghiệp Đại học Kinh tế Quốc dân ngành Kinh tế, sau đó tiếp tục theo học bằng thạc sỹ Nghiên cứu Phát triển tại Đức. Trước khi làm việc tại GIZ, Thương có thời gian thực tập tại Tổ chức Liên hiệp quốc về BDKH tại Bonn, Đức. Tại đây, Thương có cơ hội tham gia trực tiếp và chứng kiến các hoạt động hợp tác quốc tế về BDKH, bao gồm đàm phán khí hậu, các sự kiện hợp tác và chia sẻ bài học kinh nghiệm của các nước.

Trần Thanh Bảo

Thanh Bảo - một chàng trai 21 tuổi đến từ núi rừng Tây Nguyên xa xôi, luôn ôm ấp giấc mộng về việc kiến tạo nên một thế giới tốt đẹp hơn. Bằng những hành động nhỏ trong cuộc chiến khí hậu, cậu mong rằng những giá trị bé nhỏ của mình sẽ được lan toả trong cộng đồng. Song song với công việc học Bác sỹ đa khoa, cậu đã tích cực tham gia vào các hoạt động và dự án cộng đồng với nhiều vai trò khác nhau như: Điều phối nhân sự tại YNet Việt Nam, Điều phối viên tại Chương trình Movers, Tư vấn thanh niên cho Liên hợp quốc.

Lương Ngọc Chung

Chung hiện đang là học giả trẻ tại Đại học Fulbright Việt Nam. Chung đã có cơ hội tham gia các chương trình phát triển và thực hiện dự án hành động vì xã hội liên quan đến BDKH, nghệ thuật và văn hóa dân gian, truyền thống và làm việc cùng với các tổ chức phát triển địa phương và quốc tế từ năm 2019. Chung quan tâm và mong muốn tiếp cận vấn đề BDKH ở Việt nam qua các khía cạnh hòa nhập xã hội, không gian công và sự phát triển xã hội.

Trần Ngọc Hân

Hân tốt nghiệp ngành Quản lý Du lịch và Dịch vụ tại Phần Lan. Sau khi trở về Việt Nam, Hân công tác tại tổ chức phi lợi nhuận CHANGE - tổ chức hoạt động về các vấn đề liên quan đến BDKH, ô nhiễm, và động vật hoang dã. Tại đây, Hân có cơ hội được làm việc và được truyền cảm hứng về các vấn đề môi trường nói chung thông qua các dự án mà CHANGE đã thực hiện. Từ đó, Hân hy vọng rằng bản thân có thể đóng góp một phần giá trị nhỏ bé của mình cho cộng đồng vì một Việt Nam xanh, sạch và bền vững hơn.

Huỳnh Ngọc Thái Anh

Thái Anh hiện đang là giảng viên Khoa học Máy tính tại Đại học Cần Thơ, hướng nghiên cứu của anh là về công nghệ thực tế ảo và trí tuệ nhân tạo cùng các mô hình giải pháp ứng dụng trong các dự án môi trường. Anh đạt các giải thưởng về nghiên cứu kỹ thuật, khởi nghiệp sáng tạo và truyền thông tại Việt Nam và Đài Loan. Ngoài công tác giảng dạy thì anh còn là Sáng lập của dự án truyền thông môi trường GreenViews và là giám đốc công ty Startup AIVR, anh cũng là người nghiên cứu và chế tạo mô hình máy vớt rác trên sông WSCA2.0. Hiện tại anh đang làm cố vấn cho các dự án sáng tạo của sinh viên ở khu vực ĐBSCL.

Vũ Hoàng Thùy Dương

Dương là nghiên cứu viên tại Ban BDKH và các vấn đề toàn cầu, Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên môi trường. Thùy Dương tốt nghiệp Đại học Khoa học và công nghệ Hà Nội, ngành Nước - Môi trường - Hải dương học và có bằng thạc sĩ về Khí hậu - Sử dụng đất - Dịch vụ hệ sinh thái tại Pháp. Dương tập trung nghiên cứu về mảng chính sách BDKH trong một số chủ đề nổi bật: Bình đẳng giới và BDKH, lồng ghép BDKH vào chính sách phát triển kinh tế-xã hội, huy động nguồn lực thực hiện NDC, kinh nghiệm quốc tế trong thực hiện mục tiêu phát thải ròng bằng "0", vv.

Ngô Thị Thúy Vy

Vy tốt nghiệp chương trình Kỹ sư Tài năng ngành Công nghệ thực phẩm tại Đại học Bách khoa TPHCM. Hiện tại, Vy đang công tác tại Tổ chức tài chính quốc tế, thuộc nhóm Ngân hàng thế giới. Vy đặc biệt quan tâm đến phát triển bền vững, thích ứng và giảm nhẹ các BDKH trong lĩnh vực nông nghiệp thực phẩm. Với sứ mệnh là thế hệ tiếp theo góp phần vận hành đất nước, Vy nhận thấy mình nói riêng và thanh niên nói chung giữ một vai trò đáng kể trong thay đổi dẫn các hành động từ cá nhân đến tổ chức, doanh nghiệp liên quan đến BDKH.

Trần Đỗ Bảo Nghi

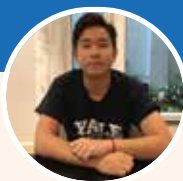
Nghi tốt nghiệp ngành Y tế công cộng và có mối quan tâm đặc biệt trong lĩnh vực Sức khỏe môi trường. Hiện tại Nghi đang công tác tại tổ chức phi chính phủ FHI360 - tổ chức thực hiện các dự án về sức khỏe luôn đặt các mục tiêu bền vững lên hàng đầu. YNet là mạng lưới mà Nghi đã xây dựng và tham gia ngay từ bước đầu với mong muốn thúc đẩy tiếng nói của thanh niên trong chính sách khí hậu, hướng đến phát thải ròng bằng "0" của Việt Nam.

Nguyễn Ngọc Tâm Như

Như hiện đang là học sinh lớp 12 tại New York, Hoa Kỳ và là đồng sáng lập Mạng lưới thanh niên Hành động vì Khí hậu - YNet. Trong quá trình học tập, mình nhận thấy có rất nhiều vấn đề xã hội đang xảy ra hiện nay và nỗi cộm nhất đó chính là môi trường. Như cũng nhận ra nếu chúng ta không lên tiếng và hành động mạnh mẽ vì khí hậu ngay lúc này thì có lẽ những hậu quả mà người dân Việt Nam nói riêng phải trải qua sẽ ngày càng nặng nề hơn nữa. Thế nên là một người Việt trẻ, Như cho rằng mình có trách nhiệm để hành động và đóng góp các giá trị tốt đẹp cho môi trường vì một Việt Nam xanh và đẹp hơn nữa.

Lê Minh Quân

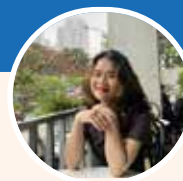
Quân đang học tại một trường trung học nội trú ở Connecticut, Hoa Kỳ. Dành thời gian trong môi trường thân thiện và đa dạng, Quân học cách sử dụng khả năng lãnh đạo của mình để hướng dẫn các bạn trẻ tuổi và đưa ra các sáng kiến xanh nhằm thay đổi thói quen và nhận thức của các bạn học sinh và xây dựng một cộng đồng bền vững. Cùng với đó, Quân cũng yêu thích viết luận và đã xuất bản các bài báo nghiên cứu khoa học về những lĩnh vực như xử lý sinh học và gần đây, nền kinh tế các-bon.

Đinh Vũ Thùy Anh

Thùy Anh hiện đang là học sinh cuối cấp của trường THPT chuyên Ngoại ngữ theo chuyên ngành tiếng Hàn. Dưới sự tác động tích cực từ người mẹ yêu môi trường trong cuộc sống hàng ngày, Thùy Anh cũng phần nào dẫn quan tâm đến các vấn đề nổi cộm, trong đó có BĐKH. Thùy Anh từng tham gia một vài dự án liên quan đến bảo vệ môi trường dành cho các bạn học sinh và lần tham gia Trại viết này là một trải nghiệm thực sự mới và thú vị.

Nguyễn Thị Thúy Ngân

Ngân tốt nghiệp ngành Quản lý Kinh tế và đặc biệt quan tâm đến KTTH. Câu hỏi luôn đặt ra là làm như thế nào để KTTH được các doanh nghiệp ứng dụng rộng rãi, các sản phẩm kéo dài được vòng đời, giảm rác thải ra môi trường. Đồng thời, Ngân cũng rất yêu thích các hoạt động xã hội về môi trường, mong muốn truyền cảm hứng đến với mọi người đặc biệt là các bạn cùng thế hệ về tình yêu và trách nhiệm bảo vệ môi trường xung quanh. Khi môi trường được đảm bảo, BĐKH cũng dần chậm lại, mọi người cũng sẽ có một trái đất xanh, an toàn để sống.

Nguyễn Thị Kim Nhưường

Nhưường tốt nghiệp chuyên ngành Công nghệ sinh học trường Đại học Tân Tạo, hiện tại Nhưường là đồng sáng lập ứng dụng ăn chay ANKHOE, và là chủ nhiệm của ba đề tài nghiên cứu khoa học khác. Quan tâm đến giáo dục khai phóng và phát triển bền vững, Nhưường mong muốn kết nối nhiều hơn với các dự án và các anh chị có cùng đam mê để hiện thực hoá những ý tưởng còn dang dở và mang lại lợi ích cho cộng đồng.

Phạm Hương Linh

Linh đang theo học trường THCS Vinschool Metropolis và đã từng dành giải xuất sắc cuộc thi BĐKH và hành động của chúng ta do UK và WWF đồng tổ chức. Linh mong muốn tìm hiểu các thông tin về khoa học, chính sách, chương trình dự án về BĐKH, cũng như xây dựng các đề xuất ý tưởng để tăng cường tiếng nói của thanh niên trong ứng phó với BĐKH trong trường học và cộng đồng nơi Linh sinh sống.

Danh Bộ

Danh Bộ là một nông dân - thành viên của Hội Nông dân Việt Nam. Mặc dù tốt nghiệp ngành Kinh tế - Đại học Bạc Liêu nhưng với niềm đam mê với các dự án nông nghiệp, Danh Bộ đã có nhiều sáng kiến hay và thiết thực trên chính mảnh đất mà anh sinh ra. Anh mong muốn mọi người có thể học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau cũng như chủ động áp dụng các mô hình hay vào canh tác, ứng phó với BĐKH

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bao, N.V. (2022). National Youth Policy Review: Vietnam. National Youth Policy Institute of Korea

Bộ TN&MT. (2022). Thông tư số 01/2022/TT-BTNMT quy định chi tiết thi hành Luật Bảo vệ môi trường về ứng phó với biến đổi khí hậu. Truy cập từ trang: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tai-nguyen-Moi-truong/Thong-tu-01-2022-TT-BTNMT-huong-dan-Luat-Bao-ve-moi-truong-500962.aspx>

Clayton, S., & Karazsia, B. T. (2020). Development and validation of a measure of climate change anxiety. *Journal of Environmental Psychology*, 69, 101434. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2020.101434>

ENV (2021). Khi điện mặt trời “bùng nổ”. Truy cập từ trang: <https://www.evn.com.vn/d6/news/Khi-dien-mat-troi-bung-no-141-17-27530.aspx>

Do, T. N., & Burke, P. J. (2021). Carbon pricing in Vietnam: Options for adoption. *Energy and Climate Change*, 2, 100058

Hartley, A., & Turnock, S. (2022). What are the benefits of reducing global CO2 emissions to net-zero by 2050?. *Weather*, 77(1), 27-28

IEA (2022), Global Energy Review: CO2 Emissions in 2021, IEA, Paris <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-co2-emissions-in-2021-2>

IPCC. (2022). Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. The Intergovernmental Panel on Climate Change. Truy cập từ trang: https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/downloads/report/IPCC_AR6_WGII_FullReport.pdf

Le, K., & Nguyen, M. (2021). The impacts of temperature shocks on birth weight in Vietnam. *Population and Development Review*, 47(4), 1025-1047

Chính phủ Việt Nam (GoV). (2020). Đóng góp do quốc gia tự quyết định của Việt Nam. Truy cập từ trang: https://vihema.gov.vn/wp-content/uploads/2020/10/NDC_VN_Clean_final.pdf

Chính phủ Việt Nam. (2022). Nghị định số 06/2022 / NĐ-CP quy định về Giảm thiểu phát thải khí nhà kính và Bảo vệ tầng ôzôn. Truy cập từ trang: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/EN/Tai-nguyen-Moi-truong/Decree-06-2022-ND-CP-mitigation-of-green-house-gas-emissions/503148/tieng-anh.aspx>

Chính phủ Việt Nam. (2022). Quyết định số 888/QĐ-TTg phê duyệt Đề án về những nhiệm vụ, giải pháp triển khai kết quả Hội nghị lần thứ 26 các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu. Truy cập từ trang: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/EN/Tai-nguyen-Moi-truong/Decision-888-QD-TTg-2022-scheme-setting-out-tasks-of-Conference-on-Climate-Change/524316/tieng-anh.aspx>

Chính phủ Việt Nam. (2022). Quyết định 01/2022/QĐ-TTg ban hành danh mục các lĩnh vực, cơ sở phát thải KNK phải thực hiện kiểm kê KNK. Truy cập từ trang: <https://english.luatvietnam.vn/decision-no-01-2022-qd-ttg-dated-january-18-2022-of-the-prime-minister-on-promulgating-the-list-of-sectors-greenhouse-gas-emitting-establishments-s-216078-doc1.html>

Chính phủ Việt Nam. (2022). Quyết định số 896 / QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu đến năm 2050. Truy cập từ trang <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/EN/Tai-nguyen-Moi-truong/Decision-896-QD-TTg-2022-approving-the-National-strategy-for-climate-change-until-2050/525126/tieng-anh.aspx>

Chính phủ Việt Nam. (2020). Quyết định 1055/QĐ-TTg 2020 Kế hoạch quốc gia thích ứng với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030. Truy cập từ trang: <https://english.luatvietnam.vn/decision-no-1055-qd-ttg-on-promulgating-the-national-climate-change-adaptation-plan-for-the-2021-2030-per-187092-doc1.html>

UNDP. (2021). Thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu. Truy cập từ trang: <https://www.undp.org/vietnam/publications/report-youth-climate-action-viet-nam>

United Nations. (2021). The Global Youth Statement on Climate Change. Truy cập từ trang: <https://ukcoy16.org/wp-content/uploads/2021/10/Global-Youth-Statement.pdf>

United Nations. (2022). World Economic Situation and Prospects 2022. Truy cập từ trang: <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/world-economic-situation-and-prospects-2022/>

Quốc hội Việt Nam (2020). Luật Bảo vệ Môi trường 2020, Luật số 72/2020/QH14. Truy cập từ: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tai-nguyen-Moi-truong/Luat-so-72-2020-QH14-Bao-ve-moi-truong-2020-431147.aspx>

Wisner, B., Gaillard, J. C., & Kelman, I. (2012). Handbook of hazards and disaster risk reduction. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203844236>

WIPO. (2022). The Global Innovation Index – Vietnam. The World Intellectual Property Organization. Truy cập từ trang: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021/vn.pdf

World Bank. (2021). How Will Vietnam Blossom? : Reforming Institutions for Effective Implementation. Washington, DC: World Bank. Truy cập từ trang: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/36797>

World Bank. (2022a). Vietnam Country Climate and Development Report. Washington, DC: World Bank. Truy cập từ trang: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37618>

World Bank. (2022b). Hướng tới một Lộ trình quốc gia về nhựa dùng một lần tại Việt Nam, Washington, DC: World Bank. Truy cập từ trang: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099735206282226824/pdf/P167307015e58e043094a80e7b1c862506e.pdf>

PHỤ LỤC

Phụ lục 1: Rà soát và đánh giá kết quả thực hiện các hướng giải quyết chính từ báo cáo thanh niên Việt Nam hành động vì khí hậu 2021

STT	Các hướng giải quyết đã đề xuất	Các kết quả của các hướng giải quyết này	Khó khăn gặp phải	Bước tiếp theo
Hướng giải quyết chung				
1	<p>Mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu:</p> <p>Xây dựng một mạng lưới chung để kết nối các dự án thanh niên với nhau. Mạng lưới có thể đứng ra hỗ trợ các đội nhóm thành viên trong việc xin quỹ và làm việc với các bên liên quan, tổ chức các chương trình nhằm tập huấn nâng cao năng lực thanh niên.</p>	<p>Mạng lưới Thanh niên Hành động vì Khí hậu - YNet được thành lập vào ngày 01/01/2021 với 15 tổ chức thành viên trên toàn quốc do thanh niên khởi xướng và thực hiện.</p>	<p>Số lượng thành viên tham gia YNet còn hạn chế. Bên cạnh đó, các thành viên chưa có nhiều kiến thức chuyên môn.</p> <p>YNet chưa được công nhận về mặt pháp lý nên gặp khó khăn trong việc tổ chức các sự kiện và duy trì hoạt động.</p>	<p>Đăng ký tư cách pháp nhân cho YNet nhằm tăng cường hiệu quả quản trị và vận hành, trách nhiệm giải trình, tháo gỡ các rào cản về pháp lý khi ký kết hợp tác, quản trị tài chính. Cục BDKH và Đoàn TNCS đảm nhận.</p> <p>YNet tổ chức hoạt động tập thể để tìm hiểu cá nhân thành viên kết hợp chia sẻ lối sống tạo cộng đồng thực hành.</p> <p>Cần có sự ghi nhận chính thức từ các cơ quan quản lý (Bộ TN&MT, Đoàn TNCS) là mạng lưới quốc gia của thanh niên hành động vì khí hậu. Tham gia đóng góp ý kiến tham vấn vào các chương trình, chính sách khí hậu tại cấp quốc gia và địa phương.</p>
2	<p>Cổng thông tin về biến đổi khí hậu cho thanh niên Việt Nam: Tạo ra cổng thông tin điện tử phục vụ các đội nhóm thanh niên hoạt động trong mảng khí hậu hoặc quan tâm đến BDKH.</p>	<p>Cổng thông tin về BDKH cho thanh niên Việt Nam - Learning Hub (https://climatelearning.undp.org.vn/) đã được xây dựng với sự hỗ trợ của UNDP Việt Nam. Tính đến nay:</p> <p>Có khoảng 600 thành viên đăng ký tài khoản learning hub.</p> <p>5 chuyên đề liên quan đến BDKH.</p> <p>Có tất cả 103 báo cáo và 24 bài về góc nhìn của thanh niên.</p> <p>Nguồn: Learning Hub</p>	<p>Số lượng người tiếp cận và sử dụng còn hạn chế.</p> <p>Chưa tiến hành khảo sát cảm nhận người dùng.</p> <p>Tốc độ tăng trưởng truyền thông và tác động lên cộng đồng còn rất thấp.</p>	<p>UNDP cần đẩy mạnh công tác truyền thông cộng đồng, quảng cáo trên mạng xã hội, trang web khác. Kết hợp với các cá nhân, cộng đồng và tổ chức có chung lĩnh vực hoạt động.</p> <p>UNDP cần khảo sát cảm nhận người dùng để nắm bắt thị hiếu người dùng để có những điều chỉnh cho phù hợp.</p> <p>UNDP cần đẩy mạnh các nội dung về ảnh hưởng của BDKH, các câu chuyện liên quan đến BDKH ở từng vùng miền và cập nhật các cam kết của Việt Nam liên quan đến vấn đề này.</p>

Chủ đề giảm nhẹ phát thải khí nhà kính

3	<p>Học bổng sáng tạo cho thanh niên: Học bổng sáng tạo ưu tiên thanh niên thuộc các nhóm đối tượng yếu thế, thanh niên chưa có cơ hội tiếp cận với quá trình nghiên cứu kỹ thuật, thanh niên nữ, được thực tập tại trường đại học, cao đẳng hoặc các trung tâm nghiên cứu.</p>	<p>Chưa có nhiều thông tin.</p>	<p>Thiếu đơn vị chịu trách nhiệm thực hiện.</p>	<p>UNDP phối hợp với các tổ chức phát triển, tổ chức xã hội, tổ chức phi chính phủ, và các tổ chức thanh niên khác để tiến hành trao học bổng sáng tạo cho thanh niên.</p>
4	<p>Các nhóm cố vấn dự án: Sau các chương trình, cuộc thi sáng tạo, thành lập các nhóm cố vấn để hỗ trợ thanh niên triển khai dự án trong ít nhất sáu tháng.</p>	<p>Chưa có nhiều thông tin.</p>	<p>Thiếu đơn vị chịu trách nhiệm thực hiện.</p>	<p>Cục BĐKH chịu trách nhiệm xây dựng mạng lưới/ nhóm hay tập hợp các nhà khoa học chuyên gia trong ngành; đồng thời, kết nối thanh niên với các nhóm cố vấn này.</p>

Chủ đề thích ứng với biến đổi khí hậu

5	<p>Tập huấn kỹ năng cho thanh niên địa phương: Tổ chức các khóa tập huấn kỹ năng cho thanh niên tại những địa phương chịu ảnh hưởng nhiều nhất bởi BĐKH.</p>	<p>Chuỗi chương trình nâng cao năng lực cho thanh niên (Movers) được bắt đầu triển khai từ tháng 7/2021, đào tạo và kết nối mạng lưới của 450 bạn điều phối tập sự và 187 điều phối viên thanh niên trên khắp cả nước.</p>	<p>Số lượng các bạn trẻ tham gia vào các buổi hội thảo còn chưa nhiều. Đa số tổ chức trực tuyến, thiếu tương tác giữa điều phối viên và người tham gia.</p>	<p>Tăng cường các hoạt động tập huấn, nâng cao năng lực cho các bạn điều phối viên cũng như các bạn thanh niên. Xây dựng cộng đồng điều phối viên cả nước, phân chia theo vùng và khu vực.</p>
		<p>Nguồn Movers Program</p>		
		<p>YNet: Tổ chức 2 mùa Chương trình đào tạo kỹ năng thực hiện dự án Khí hậu - Heat Up for Climate Action (HUCA) với sự tham gia của 163 thanh niên trên toàn quốc.</p>	<p>Khó khăn trong khâu tổ chức sự kiện: thiếu nhân lực thiếu tài chính, thiếu bảo trợ truyền thông và pháp lý, thiếu cố vấn chuyên môn.</p>	<p>YNet hoặc các tổ chức khác chủ động liệt kê các khó khăn, chuẩn bị hồ sơ để xin hỗ trợ, chủ động liên hệ UNDP, Cục BĐKH, Đoàn TNCS, Chính quyền địa phương để xin hỗ trợ.</p>

6	Tuyển thanh niên địa phương vào các dự án ứng phó có sẵn.	Chưa có nhiều thông tin.	Thiếu đơn vị chịu trách nhiệm thực hiện.	Các tổ chức phát triển, tổ chức xã hội, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh địa phương cần có kế hoạch chiến lược cụ thể cho việc này: tuyển dụng, trợ cấp, phân công nhiệm vụ cụ thể và làm truyền thông về dự án cho thanh niên biết tới và tham gia nhiều hơn.
---	---	--------------------------	--	---

Chủ đề giải pháp dựa vào thiên nhiên

7	“Tour trải nghiệm” giải pháp dựa vào thiên nhiên: Chương trình tour cuối tuần cho thanh niên quan tâm đến giải pháp dựa vào thiên nhiên để các bạn trải nghiệm, đóng góp cũng như học hỏi từ các mô hình thành công.	Chưa có nhiều thông tin.	Thiếu đơn vị chịu trách nhiệm thực hiện.	Các tổ chức thanh niên, tổ chức phi chính phủ phối hợp với các vườn quốc gia, hộ gia đình, doanh nghiệp và hợp tác xã để xây dựng các tour trải nghiệm.
---	--	--------------------------	--	---

Chủ đề chính sách biến đổi khí hậu

8	Nghiên cứu về độ cập nhật chính sách.	Chưa có nhiều thông tin.	Thiếu đơn vị chịu trách nhiệm thực hiện.	Thành lập nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu, nhóm này trực tiếp điều phối việc vận động, nghiên cứu, tổ chức chương trình, truyền thông về chính sách pháp luật.
9	Truyền thông phổ cập chính sách: Chương trình chia làm ba giai đoạn chính: (1) đưa thông tin chính xác về phổ cập chính sách lên cổng thông tin điện tử, (2) giả lập Hội nghị các Bên tham gia Công ước khung Liên hợp quốc về BĐKH (COP) ba miền và (3) cuộc thi eTED Talk cho các bạn trẻ quay video giải thích về chính sách.	YNet: Chương trình Giả lập Hội nghị BĐKH COP26 - MOCK COP26 được thực hiện từ 04-06/2021 với 03 chuyên đề đào tạo về lịch sử nghị sự và chính sách khí hậu, chương trình giả lập và phiên đối thoại chính sách với sự tham gia của 256 thanh niên cùng các chuyên gia từ Bộ TN&MT, UNDP. Kiến nghị Thanh niên Việt Nam hướng tới COP26 - Vietnam Youth Letter to COP26 được thực hiện từ tháng 9-12/2021 phối hợp cùng Hội đồng Anh và Nghệ sĩ trẻ K-ICM. Voice of Youth 2022 - Tiếng nói Thanh niên: hơn 30 bạn thanh niên sẽ có cơ hội làm việc nhóm, rèn tư duy phản biện để đưa ra những góc nhìn đa chiều về vấn đề BĐKH.	Số lượng người tiếp cận trên phương tiện truyền thông còn hạn chế. Công tác tổ chức gặp nhiều khó khăn về nhân lực, tài chính, pháp lý, cố vấn chuyên môn.	UNDP, Cục BĐKH, Đoàn TNCS xây dựng không gian, diễn đàn đối thoại chính sách với thanh niên UNDP, Cục BĐKH, Đoàn TNCS đẩy mạnh truyền thông quá trình xây dựng, thực hiện và đánh giá chính sách khí hậu tới thanh niên. UNDP, Cục BĐKH, Đoàn TNCS cần có cơ chế hỗ trợ thanh niên tham gia các hội nghị khí hậu trong nước và quốc tế Tổ chức các chương trình tương tự nhiều hơn.

10	Nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu	Chưa thực hiện	Thiếu đơn vị chịu trách nhiệm thực hiện	Thành lập nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách khí hậu, nhóm này trực tiếp điều phối việc vận động, nghiên cứu, tổ chức chương trình, truyền thông về chính sách pháp luật. UNDP, Cục BDKH, Đoàn TNCS phối hợp thành lập và quản lý hoạt động của nhóm.
-----------	--	----------------	---	--

PHỤ LỤC 2: Giải thích thuật ngữ

Bộ Tài nguyên & Môi trường	cơ quan của Chính phủ, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về các lĩnh vực: Đất đai; tài nguyên nước; tài nguyên khoáng sản, địa chất; môi trường; khí tượng thủy văn; BDKH; đo đạc và bản đồ; quản lý tổng hợp tài nguyên và bảo vệ môi trường biển và hải đảo; viễn thám; quản lý nhà nước các dịch vụ công trong các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý của Bộ.
COP	hội nghị thường niên tổ chức trong khuôn khổ Công ước khung của Liên hợp quốc về BDKH, là nơi họp mặt chính thức của các quốc gia để đánh giá quá trình ứng phó với BDKH.
Đóng góp do quốc gia tự quyết định	mục tiêu được các quốc gia cập nhật mỗi 5 năm trong khuôn khổ Thỏa thuận Paris về BDKH, nhằm thể hiện nỗ lực cao nhất trong việc giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và tăng cường khả năng thích ứng với BDKH.
Giảm nhẹ rủi ro thiên tai	các hoạt động nhằm mục đích ngăn ngừa rủi ro thiên tai mới và giảm nhẹ rủi ro hiện có và quản lý rủi ro tồn đọng, tất cả đều góp phần tăng cường khả năng chống chịu và do đó đạt được mục tiêu phát triển bền vững.
Khí nhà kính	Là các khí trong khí quyển, cả tự nhiên và nhân tạo, hấp thụ và phát ra bức xạ ở các bước sóng trong quang phổ bức xạ hồng ngoại của bề mặt trái đất, khí quyển, mây. Các khí nhà kính chính trong khí quyển là CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , O ₃ , H ₂ O, v.
Kịch bản biến đổi khí hậu	giả định có cơ sở khoa học và có tính tin cậy về xu hướng trong tương lai của khí hậu dựa trên mối quan hệ giữa hoạt động kinh tế - xã hội, phát thải khí nhà kính, BDKH và mực nước biển dâng.
Kinh tế tuần hoàn	mô hình kinh tế trong đó các hoạt động thiết kế, sản xuất, tiêu dùng và dịch vụ nhằm giảm khai thác nguyên liệu, vật liệu, kéo dài vòng đời sản phẩm, hạn chế chất thải phát sinh và giảm thiểu tác động xấu đến môi trường.
Nghị định	văn bản chính phủ ban hành dùng để hướng dẫn luật hoặc quy định những việc phát sinh mà chưa có luật hoặc pháp lệnh nào điều chỉnh.
Thông tư	hình thức văn bản quy phạm pháp luật do Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ ban hành để hướng dẫn thực hiện văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên.
Phát thải ròng bằng “0”	đạt được sự cân bằng giữa carbon thải vào khí quyển và carbon loại bỏ khỏi khí quyển.
Thanh niên	trong khuôn khổ của báo cáo này, thanh niên được hiểu là người trẻ từ 16-30 tuổi tại Việt Nam.
Thích ứng với biến đổi khí hậu	các hoạt động điều chỉnh các hệ thống tự nhiên và xã hội nhằm giảm nhẹ rủi ro khí hậu và tăng cường khả năng chống chịu của chúng.
Ủy ban liên chính phủ về biến đổi khí hậu	là một cơ quan liên chính phủ của Liên hợp quốc chịu trách nhiệm đánh giá rủi ro về BDKH do hoạt động con người gây ra.
Tuyên bố Glasgow	Hiệp ước khí hậu Glasgow, theo đó khẳng định quyết tâm theo đuổi các nỗ lực để đạt mục tiêu kiểm chế nhiệt độ toàn cầu tăng ở mức 1,5 độ C nhằm tránh những tác động xấu nhất của BDKH.
Việt Nam Youth4Climate	sáng kiến do UNDP Việt Nam phối hợp với Bộ TN&MT khởi động với mục đích nâng cao năng lực của đại diện thanh niên và các mạng lưới thanh niên hành động vì khí hậu.

PHỤ LỤC 3:

Điều khoản tham chiếu: Nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách BĐKH

Tên:	Nhóm Công tác Thanh niên về Chính sách BĐKH (Youth4Climate Policy Working Group - YPWG)
Địa điểm hoạt động:	Việt Nam (toàn quốc)
Ngày bắt đầu:	tháng 12 năm 2022

1. BỐI CẢNH

Việt Nam đã tham gia ký kết Thỏa thuận Paris và tích cực lồng ghép biến đổi khí hậu vào các chính sách quốc gia. Để đáp lại lời kêu gọi khẩn thiết về việc tăng cường các mục tiêu khí hậu từ cộng đồng quốc tế, Chính phủ Việt Nam đã phê duyệt Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu đến năm 2050 và Kế hoạch thích ứng quốc gia (NAP), trong đó bao gồm lộ trình giúp Việt Nam đạt mức phát thải ròng bằng 0 vào giữa thế kỷ này. Việt Nam cũng đang tiếp tục sửa đổi Đóng góp do Quốc gia tự quyết (NDC).

Bộ Tài nguyên và Môi trường (MONRE) phối hợp cùng Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (UNDP) tại Việt Nam đã khởi động sáng kiến Youth4Climate vào năm 2020. Sáng kiến này đã tăng cường năng lực của các đại diện và mạng lưới thanh niên trong việc thúc đẩy các hành động vì khí hậu trong các lĩnh vực khác nhau nhằm thúc đẩy NDC của Việt Nam.

Sáng kiến này bao gồm xây dựng Báo cáo đặc biệt đầu tiên "Thanh niên hành động vì khí hậu ở Việt Nam", Cổng thông tin về Biến đổi khí hậu (Climate Learning Hub) và hỗ trợ thành lập Mạng lưới Thanh niên hành động vì khí hậu.

Trong khuôn khổ Youth4Climate, UNDP, Cục Biến đổi khí hậu - BTNMT (DCC - MONRE) và Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh (HCYU) lên kế hoạch thành lập một nhóm thanh niên công tác về chính sách và biến đổi khí hậu, đồng thời xây dựng năng lực và mạng lưới để cộng tác với tất cả các bên liên quan trong việc thúc đẩy các hành động vì khí hậu. Nhóm công tác Thanh niên về Chính sách Biến đổi Khí hậu sẽ là một nhóm làm việc tình nguyện, đại diện bởi các cơ quan và cá nhân thanh niên muốn hợp tác chặt chẽ với Chính phủ Việt Nam trong việc thúc đẩy các sáng kiến hòa nhập và trao quyền cho thanh niên hành động vì khí hậu tại Việt Nam. Các đại diện trẻ làm việc trong báo cáo đặc biệt và các tổ chức do thanh niên lãnh đạo sẽ là những ứng cử viên tiềm năng cho nhóm làm việc này.

2. MỤC TIÊU

Nhóm Công tác Chính sách về Khí hậu Thanh niên sẽ hợp tác chặt chẽ với Chính phủ Việt Nam để tăng cường hiệu quả và tầm nhìn của các dự án khí hậu dành cho thanh niên cũng như thúc đẩy sự hòa nhập của thanh niên và các sáng kiến trao quyền cho thanh niên đối với biến đổi khí hậu.

Nhóm công tác sẽ làm cầu kết nối đối với các cơ quan khác nhau để dẫn đầu trong các hoạt động đánh giá tác động, nâng cao năng lực - kiến thức và vận động chính sách nhằm thúc đẩy sự đóng góp của thanh niên trong việc soạn thảo chính sách khí hậu cũng như đánh giá tác động của các chính sách hiện hành đối với thanh niên Việt Nam.

3. KẾT QUẢ MONG ĐỢI

Nhóm Công tác Chính sách Thanh niên dự kiến sẽ đạt được:

- Tập hợp 10 thanh niên góp phần nâng cao tiếng nói và hành động của thanh niên liên quan đến vận động chính sách;
- Sự phối hợp chặt chẽ với Chính phủ Việt Nam, các tổ chức và mạng lưới do thanh niên lãnh đạo để đưa ra quan điểm và khuyến nghị của thanh niên đối với các quá trình chính sách quốc gia;
- 01 Bản tuyên bố thanh niên Việt Nam dựa trên các khảo sát (Nhóm 1) và các cuộc đối thoại thanh niên (Nhóm 2 và 3);
- 05 chương kiến thức được chuyên gia kiểm duyệt về các chính sách khí hậu mới, quá trình xây dựng chúng và ảnh hưởng của các chính sách (Nhóm 2);
- 03 hoạt động/sự kiện xây dựng năng lực thanh niên trong việc tham gia quá trình xây dựng chính sách khí hậu (Nhóm 2).

4. CÁC HOẠT ĐỘNG ĐỀ XUẤT

Nhóm 1: Đánh giá tác động

Khảo sát thanh niên Việt Nam về nhận thức và ý kiến của họ về các chính sách biến đổi khí hậu và tác động của thay đổi chính sách lên nhóm này.

- **MỤC TIÊU:** 2.000 thanh niên được khảo sát, mẫu khảo sát được lựa chọn cẩn thận
- **THỰC HIỆN:** YPWG; với sự hỗ trợ kỹ thuật, kết nối đối tác của Youth4Climate (UNDP) phối hợp chặt chẽ với mạng lưới các tổ chức xã hội/trường đại học

Ảnh: www.shutterstock.com

Nhóm 2: Nâng cao năng lực và kiến thức

Cập nhật các chương kiến thức về chính sách khí hậu và tạo hướng dẫn chi tiết về cách thức đóng góp chính sách cho thanh niên trên Cổng thông tin về BĐKH dành cho thanh niên.

- **MỤC TIÊU:** Bổ sung 5 mô-đun mới trong chương Chính sách với nội dung cập nhật và trình bày sáng tạo, bổ sung 01 bản hướng dẫn về cách tham gia quá trình xây dựng chính sách dành cho thanh niên
- **THỰC HIỆN:** YPWG; với sự hỗ trợ kỹ thuật từ Youth4Climate (UNDP) và DCC

Tổ chức chương trình mô phỏng COP cùng với Tổ chức Hợp tác Thanh niên Việt Nam (VYCO) và YNet để xây dựng năng lực của thanh niên trong đàm phán và soạn thảo khuyến nghị, hỗ trợ thanh niên tham gia vào quá trình hoạch định chính sách

- **MỤC TIÊU:** Tổ chức 01 MOCK COP vào tháng 5, từ đó xây dựng 01 tuyên bố thanh niên; tổ chức 02 hội nghị MUN với các chủ đề về biến đổi khí hậu
- **THỰC HIỆN:** YPWG; VYCO và YNet, với sự hỗ trợ kỹ thuật từ Youth4Climate (UNDP) và DCC

Nhóm 3: Vận động chính sách

YPWG sẽ đại diện thanh niên Việt Nam để tham gia các hội thảo tham vấn chính sách. Hoạt động sẽ đảm bảo tính đại diện đối với tiếng nói của thanh niên Việt Nam qua những khảo sát và đối thoại được tổ chức đồng thời.

- **MỤC TIÊU:** Tổ chức và/hoặc tham gia ba hội thảo tham vấn chính sách
- **ĐỐI TƯỢNG:** YPWG; với sự hỗ trợ kỹ thuật và kết nối đối tác của Youth4Climate, DCC và YNet

Hợp tác với các nhóm công tác chính sách thanh niên toàn cầu và tham gia các hội nghị quốc tế về biến đổi khí hậu để chia sẻ quan điểm của giới trẻ Việt Nam về chính sách khí hậu

- **MỤC TIÊU:** Thanh niên góp tiếng nói để xây dựng Tuyên bố Chung của Thanh niên về Biến đổi Khí hậu (NYS), Tham gia và trình bày NYS trong COP28 với tư cách là thanh niên
- **ĐỐI TƯỢNG:** YPWG; với sự hỗ trợ kỹ thuật/kết nối đối tác từ Youth4Climate (UNDP), DCC và YNet

5. CẤU TRÚC NHÓM CÔNG TÁC CHÍNH SÁCH

Cấu trúc & Trọng tâm

Nhóm 10 thanh niên (trong đó có 50% là nữ) sẽ phối hợp chặt chẽ và chia sẻ nhiệm vụ một cách linh hoạt xoay quanh ba trọng tâm:

- Vận động chính sách: 2-3 thanh niên có nền tảng vận động chính sách về khí hậu với mối quan tâm đặc biệt đến biến đổi khí hậu, tài nguyên thiên nhiên, chính sách công (Y4C, YNet, các mạng lưới khác), năng lượng (Youth Energy TOT)

- Nâng cao năng lực: 2-3 thanh niên có kiến thức về kỹ thuật và nghiên cứu khoa học (các trường đại học và viện nghiên cứu)
- Đổi mới và sáng tạo: 2-3 thanh niên có nền tảng kinh doanh (các nhà lãnh đạo khởi nghiệp, tổ chức thúc đẩy khởi nghiệp)

Cam kết

- Thời gian: 01 năm (tháng 12 năm 2022 - tháng 12 năm 2023)

Trách nhiệm

- Trong số 10 thành viên, 03 trưởng nhóm sẽ chịu trách nhiệm điều phối và báo cáo. Dự kiến cam kết ít nhất 02 ngày làm việc (16 giờ) / tuần
- Đối với các thành viên còn lại:
- Thành viên nhóm sẽ được cấp chứng chỉ
- Thành viên nhóm dự kiến cam kết ít nhất 01 ngày làm việc (8 giờ) / tuần

THA

TRẠI VIỆT CẬP NHẬT BÁO CÁO ĐẶC BIỆT

VẤN ĐỀ & THỰC TRẠNG

MÔI TRƯỜNG

HÀ NỘI +
HỒ CHÍ MINH
Ô NHIỄM KHÔNG
KHÍ ĐÔNG NAM
A'

VIỆT NAM
THỦ Ô NHIỄM
NHỰA
TRÊN BIỂN

CẠN KIẾT TÀI NGUYÊN

KHAI THÁC
THAN
DẦU MỎ

Ⓢ TỒN KÉM CHI PHÍ

KHAI THÁC
TRÊN BIỂN
XABÔ - CÁ ÍT ĐI

RỪNG TRỒNG
TĂNG
RỪNG TỰ NHIÊN
GIẢM

KINH TẾ TUẦN HOÀN

MÔ HÌNH VAC

KẾ HOẠCH VÒNG ĐỜI SẢN PHẨM + CHỢ TỐT

TÀI CHẤT CHẤT THẢI

PHÂN SỬ VẬN HÀNH

KINH TẾ
TUẦN HOÀN LÀ
GIẢM PHẠP ↓ KNK
↓ RÁC → NZERO

THAY
ĐỔI
TỬ DUY

Chương trình Phát triển Liên Hợp Quốc
304 Kim Mã, Quận Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam
Số điện thoại: +84 24 38500100

<https://www.vn.undp.org>
<https://www.facebook.com/undpvietnam>
<https://twitter.com/undpVietNam>
<http://www.undp.org/climate-promise>